

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYTÜL AKAL'IN ROMANLARINDA ÇOCUK GERÇEKLİĞİ

YASENYA SAHİLLİ

İzmir
2022

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYTÜL AKAL'IN ROMANLARINDA ÇOCUK GERÇEKLİĞİ

YASENYA SAHİLLİ

DANIŞMAN
PROF. DR. NEVİN AKKAYA

İzmir
2022

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Aytül Akal’ın Romanlarında Çocuk Gerçekliği” adlı çalışmanın içerdiği fikri izinsiz başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında ve bölümlerinin yazımında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve *intihal içermediğini* beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

29/07/2022

Yasenya SAHİLLİ

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 29.07.2022

Tez Başlığı:

Aytül Akal'ın Romanlarında Çocuk Gerçekliği

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 120 sayfalık kısmına ilişkin, 29/07/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın sağladığı İntihal Tespit Programından (Turnitin-Tez İntihal Analiz Programı) aşağıda belirtilen filtreleme tiplerinden biri (uygun olanı işaretleyiniz) uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 16.6 dir.

- <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/turnitin-tez-intihal-analiz-programi/> adresindeki Tez İntihal Analiz Programı Kullanım Kılavuzunu okudum ☒

Filtreleme Tipi 1(Maksimum %15) ☐

Filtreleme Tipi 2(Maksimum %30) ☒

☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☐ Kaynakça hariç, ☐ Alıntılar dâhil, ☐ Altı (6) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.	☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☒ Kaynakça dâhil, ☒ Alıntılar dâhil.
EK 1- İntihal Tespit Programı Raporu İLK SAYFA Çıktısı. ☒	
EK 2- İntihal Tespit Programı Raporu (Tümü) Cd İçinde. ☒	

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve yukarıda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı : Yasenya SAHİLLİ
Öğrenci No : 2020950159
Anabilim Dalı : Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Programı : Türkçe Eğitimi
Statüsü : Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐

ÖĞRENCİ

DANIŞMAN

Yasenya SAHİLLİ
29.07.2022

Prof. Dr. Nevin AKKAYA
29.07.2022

Açıklamalar

1: Bu formu teslim etmeden önce sizden istenen bilgileri uygun kutucuğu () işaretleyerek doldurunuz.

Kullanıcı şifre vb. konusunda sorun yaşanması durumunda Üniversitemiz Merkez Kütüphanesinde bulunan Turnitin yetkilisine (Ali Taş Tel: 0232 311 11 11 veya 0232 311 11 12) başvurunuz.

2: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu" formu tezin ciltlenmiş ve elektronik nüshalarının içerisinde ekler kısmında yer alır.

3: Tez savunmasında düzeltme alınması durumunda bu form güncellenerek yeniden hazırlanır.

4: Turnitin-Tez İntihal Analiz Programına yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak tez başlığının tamamı, Yazar Adı (author's first name) olarak öğrencinin adı, Yazar Soyadı (author's last name) olarak öğrencinin soyadı bilgisini yazınız.

TEŞEKKÜR

Emek ve özveri ile hazırlamış olduğum yüksek lisans tezimi tamamlamanın heyecanını ve gururunu yaşamaktayım. Hazırlamış olduğum çalışmanın çocuk edebiyatı ve çocuk gelişimi alanında yapılacak olan çalışmalara katkı sunmasını ümit ediyorum.

Araştırma sürecinde danışmanlığımı üstlenen, konu seçiminde ve araştırmanın yürütülmesinde beni özgür bırakan, sınırlamayan, yoğun çalışma hayatına rağmen yanımda olduğunu hissettiren, bilgi ve tecrübeleriyle bana yol gösteren, destek olan değerli danışmanım Prof. Dr. Nevin AKKAYA'YA sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Çocukları, kitapları, edebiyatı sevmemde büyük katkısı olan, yüksek lisans yapmam için beni yüreklendiren ve bana maddi- manevi destek olan canım annem Linda SAHİLLİ'YE ve aile fertlerime teşekkürü borç bilirim.

Hayatımda olmasından mutluluk duyduğum, bu zorlu süreçte yanımda olan teknik ve akademik bilgisiyle varlığını hissettiren Yusuf YILDIZ'A teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	viii
ABSTRACT	x
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç ve Önem.....	1
1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri	2
1.4. Sınırlılıklar (Opsiyonel)	3
1.5. Varsayımlar (Opsiyonel).....	3
1.6. Tanımlar	3
BÖLÜM II	4
KURAMSAL ÇERÇEVE / KAVRAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	4
2.1. Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Edebiyatının Temel Değişkenleri	4
2.1.1. Konu	5
2.1.2. Tema (İzlek)	6
2.1.3. Karakter	6
2.1.4. Dil ve Anlatım	7
2.1.5. İleti ve (Ana Düşünce).....	7
2.2. Çocuk Gerçekliği.....	8
2.2.1. Çocuk Gerçekliğinin Değişkenleri	10
2.2.1.1. Çocuğun Doğası	10
2.2.1.1.1. Merak.....	10
2.2.1.1.2. Heyecan	10
2.2.1.1.3. Hareket	11
2.2.1.1.4. Macera.....	11
2.2.1.2. Çocuğun Psikolojik Gereksinimleri	11

2.2.1.2.1. <i>Sevgi</i>	12
2.2.1.2.2. <i>Güven</i>	12
2.2.1.2.3. <i>Öğrenme-Bilme</i>	13
2.2.1.2.4. <i>Estetik ve Yaratıcılık</i>	13
2.2.1.2.5. <i>Başarı</i>	14
2.2.1.2.6. <i>Takdir Edilme</i>	14
2.2.1.3. <i>Çocuğun Sosyal İhtiyaçları</i>	15
2.2.1.3.1 <i>Arkadaşlık</i>	15
2.2.1.3.2 <i>İşbirliği / Gruba ait olma</i>	16
2.2.1.3.3. <i>Sorumluluk</i>	16
2.2.1.3.4. <i>Deneyim</i>	17
2.2.1.3.5. <i>Özerklik</i>	18
2.2.1.3.6. <i>Duyarlılık</i>	18
2.2.1.4. <i>Çocuğun Bakış Açısı</i>	19
2.2.1.5. <i>Çocuğun İlgisi</i>	19
2.2.1.6. <i>Çocuğun Dil ve Anlam Evreni</i>	20
3.1. <i>Aytül Akal'ın Biyografisi</i>	21
3.1.1. <i>Aytül Akal'ın Hayatı</i>	21
3.1.2. <i>Aytül Akal'ın Sanat Anlayışı</i>	21
3.1.3. <i>Aytül Akal'ın Romanları:</i>	22
3.1.4. <i>Aytül Akal'ın Öyküleri:</i>	23
3.1.5. <i>Aytül Akal'ın Şiirleri:</i>	23
3.1.6. <i>Aytül Akal'ın Masalları:</i>	23
3.1.7. <i>Aytül Akal'ın Resimli Kitap Dizileri:</i>	24
3.1.8. <i>Aytül Akal'ın Aldığı Ödüller:</i>	24
4.1. <i>Araştırma İçin Seçilen Eserler</i>	25
4.1.1. <i>Süper Gazeteciler 1</i>	25

4.1.2. Süper Gazeteciler 2 – Parktaki Esrar	28
4.1.3. Süper Gazeteciler 3 – Likörlü Çikolata	31
4.1.4. Süper Gazeteciler 4- Belalı Davetiye	35
4.1.5. Süper Gazeteciler 5- Son Baskı	40
BÖLÜM III	43
YÖNTEM	43
3.1. Araştırmanın Modeli / Deseni	43
3.2. Evren / Örneklem / Çalışma Grubu / Katılımcılar	43
3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları.....	43
3.4. Verilerin Analizi.....	44
3.5. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği.....	44
3.6. Araştırmacının Rolü	44
BÖLÜM IV	45
BULGULAR.....	45
4.1. ÇOCUĞUN DOĞASINA AİT BULGULAR	45
4.1.1. Merak Alt Temasına Ait Alt Bulgular	45
4.1.2. Heyecan Alt Temasına Ait Bulgular.....	47
4.1.3. Hareket Alt Temasına Ait Bulgular	49
4.1.4. Macera Alt Temasına Ait Bulgular.....	51
4.2. ÇOCUĞUN PSİKOLOJİK GEREKSİNİMLERİNE AİT BULGULAR	53
4.2.1 Sevgi Alt Temasına Ait Alt Bulgular	53
4.2.2. Güven Alt Temasına Ait Bulgular	55
4.2.3. Öğrenme-Bilme Alt Temasına Ait Bulgular.....	58
4.2.4. Estetik ve Yaratıcılık Alt Temasına Ait Bulgular.....	60
4.2.5. Başarı Alt Temasına Ait Bulgular	62
4.2.6. Takdir Edilme Alt Temasına Ait Bulgular	64
4.3. ÇOCUĞUN SOSYAL GEREKSİNİMLERİNE AİT BULGULAR	66

4.3.1. Arkadaşlık Alt Temasına Ait Bulgular	66
4.3.2. İşbirliği / Gruba Ait Olma Alt Temasına Ait Bulgular	69
4.3.3. Sorumluluk Alt Temasına Ait Bulgular	72
4.3.4. Deneyim Alt Temasına Ait Bulgular	73
4.3.5. Özerklik Alt Temasına Ait Bulgular.....	76
4.3.6. Duyarlılık Alt Temasına Ait Bulgular	78
4.4. ÇOCUĞUN BAKIŞ AÇISI.....	80
4.5. ÇOCUĞUN İLGİSİ.....	85
4.6. DİL VE ANLAM EVRENİ.....	87
BÖLÜM V	90
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	90
5.1. Tartışma.....	90
5.2. Sonuç ve Öneriler.....	93
KAYNAKÇA.....	95
EKLER.	100

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: İncelenen kitaplara ait bilgiler	42
---	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Çocuk Gerçekliğinin Değişkenleri.....	9
--	---

ÖZET

AYTÜL AKAL’IN ROMANLARINDA ÇOCUK GERÇEKLİĞİ

Çocuklar için eserler vermek sanılanın aksine emek gerektiren bir iştir. Çocuklar için eser vermeden önce onların dünyasına hâkim olmak gerekmektedir. Çocuk dünyasını, bakış açısını yansıtan eserler nitelikli eserler olabilmektedir. Okuma kültürü gelişen bireyler yetiştirebilmek için çocuk gerçekliğinin bilincinde olunmalıdır.

Alanyazına bakıldığında, çocuk gerçekliğine uygun olarak oluşturulmuş eserler incelendiğinde var olan eserlerin ve kaynakların azlığı bu alanda daha çok çalışma sunulması ve diğer yapılacak çalışmalara da katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Çocuklar için yazılmış eserlerin çocuk dünyasını ve çocuğun gereksinimlerini yansıtmaması gerekmektedir. Çocuğun ilgileri, gereksinimleri, bakış açıları, dil evreni yetişkinlerden farklıdır. Nitelikli eser seçerken okuyucunun düzeyi, gelişim özellikleri, çocuğun dünyası dikkate alınmalıdır. Yapılacak bu çalışmada da bu özellikler göz önüne alınarak Aytül Akal’ın romanlarının çocuk gerçekliğine uygunluğu incelenmiştir.

Çocuklar için yazılmış eserlerde çocuk dünyasına hitap etmek, onların duygu, düşünüş ve davranışlarını anlamlandırmak önem taşır. Ortaya konan çocuk kitaplarında da bu özellikler göz önüne alınmalıdır. Çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliği bir çocuk kitabında olması gereken başlıca ölçütlerdendir. Bunlara uygun eser vermek hem yazar hem de okuyucu açısından önem taşır.

Aytül Akal’ın Süper Gazeteciler roman serisi çocuk gerçekliği açısından incelenmiştir. Çocuk gerçekliği incelenirken; çocuğun doğası, psikolojik ve sosyal gereksinimleri, ilgisi, bakış açısı, dil ve anlam evreni göz önünde bulundurulmuştur.

Süper Gazeteciler roman serisinin çocuk gerçekliği dikkate alınarak oluşturulduğu sonucuna varılmıştır. Aytül Akal oluşturduğu karakterlere uygun olarak çocuk bakış açısını, ilgisini ve gereksinimlerini dikkate almaktadır. Çocukların bulundukları yaş ve gelişim seviyelerine göre gereksinimleri ve ilgileri roman karakterlerine yansıtılmıştır.

Yapılan çalışmanın sonucunda Aytül Akal’ın romanlarında çocuk gerçekliğine uygun eserler verdiği tespit edilmiştir. Buna uygun olarak sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, çocuk edebiyatı, çocuk gerçeği.

ABSTRACT

CHILDREN'S REALITY IN AYTÜL AKAL'S NOVELS

Contrary to popular belief, creating works for children is a job that requires hard work. Before creating works for children, it is necessary to have comprehensive knowledge of their world. Works that reflect children's world and perspective can be qualified works. To be able to raise individuals whose reading culture develops, one should be aware of child reality.

When we look at the literature, examining the works created in accordance with child reality, the scarcity existing of works and resources is substantial in terms of presenting more studies in this field and contributing to other studies to be done. Works written for children should reflect the world of children and the needs of the child. The child's interests, needs, perspectives and language universe are different from adults. When choosing a qualified work, the level of the reader, her/his developmental characteristics, the child's world should be taken into account. In this study, considering these features, the suitability of Aytül Akal's novels to child reality has been examined.

In works written for children, it is important to address the world of children and to make sense of their feelings, thoughts and behaviors. These features should also be taken into account in the children's books produced. Relevance to the child and child reality are the main criteria that should be in a children's book. It is important for both the author and the reader to produce works in accordance with these.

Aytül Akal's Süper Gazeteciler novel series has been examined in terms of child reality. While examining child reality; the nature of the child, his psychological and social needs, interests, perspectives, language and meaning universe were taken into consideration.

It was concluded that the Süper Gazeteciler novel series was created taking into account child reality. Aytül Akal takes into account the child's perspective, interests and needs in accordance with the characters she creates. The needs and interests of the children according to their age and developmental level are reflected in the novel characters.

As a result of the study, it was determined that Aytül Akal gave suitable works for child reality in her novels. Accordingly, conclusions and recommendations are given.

Keywords: Child, child literature, child reality.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Edebiyat, insanların estetik duygularını harekete geçiren yazılı dille ya da sözlü dil aracılığıyla ifade edilebilen bir sanat dalıdır. Edebiyattan haz duyan bireyler yalnızca yetişkinler değildir. Çocuklar da sanat ve estetik gereksinimlerini karşılama ihtiyacı hissederler. Sever (2017)'e göre çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminden başlayan ve ergenlik dönemini de kapsayan, çocukların duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal nitelikli dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren bunu dil gelişimi ve anlama düzeyine uygun olarak gerçekleştiren ürünlerin genel adıdır.

Çocuklar; duygu, düşünce ve davranışlarıyla yetişkinlerden farklı bireylerdir. Çocuğun seviyesine çıkabilmek bu yüzden önem taşımaktadır. Çocuklar için oluşturulan yapıtların çocuğun doğasını, gereksinimlerini, ilgisini yansıtması bu tür eserleri nitelikli kılmaktadır.

İyi okuyucular yetiştirmek için nitelikli ve duyarlı bir şekilde oluşturulmuş eserlere ihtiyaç vardır. Çocuk edebiyatına uygun eserler vermek çocuğu tanımakla başlar. Bebekliğin ilk yıllarından başlayıp ergenliği de içine alan çocuk edebiyatı çocukların hem gelişim özelliklerini hem de ilgi ve ihtiyaçlarını özenle yansıtarak oluşturulmalıdır.

Bilinmelidir ki türünün özgün örneği olan her metin, çocuklara dilin değişik yönlerini duyumsamalarını, yaşamı ve insanı farklı boyutlarda sezmeleri açısından olanak sağlar (Sever, 2019).

Aytül Akal, çocuk edebiyatı alanında eserler veren yazarlarımızdan biridir. Kitaplarında yarattığı olay ve kahramanlar aracılığıyla çocukların da beğenisini kazanan yazarın romanları çocuk gerçekliğine uygunluk açısından incelenecektir.

1.2. Amaç ve Önem

Çocuklar için eserler oluşturmada önce onları tanımak ve anlamak gerekmektedir. Çocukların kitapları severek okuması çocuğun gerçekliğini kavramakla ve bunu esere yansıtmakla mümkündür. Çocuk edebiyatı, çocuklarda okuma alışkanlığının oluşmasında önemli bir işleve sahiptir.

“Okuma alışkanlığı, zamanla geliştirilebilecek bir alışkanlıktır. Bu alışkanlık bir okuma kültürünü beraberinde getirir” (Gezici, 2020, s. 9).

Çocuk edebiyatı geçmişi çok uzak olmayan üzerine tartışmalar yapılan bir edebiyatımızdır. Alanyazında çocuk edebiyatı ile ilgili daha çok çalışma sunulması ve bu eksikliğin giderilmesi gerekmektedir. Ortaya koyulan eserlerin çocuk gerçekliğine uygun olması önem taşımaktadır.

Çocuklar, doğduklarından itibaren belli başlı gereksinimlere ihtiyaç duymaktadırlar. Çocuk, doğduğu andan itibaren merak etme ve çevresini tanıma içerisindedir. Hareket, heyecan ve merak içindeki çocuk, doğası gereği bu davranışlarda bulunmaktadır. Çocuğun; sevgi, güven, takdir edilme, başarma, bilme, yaratıcılık gibi ruhsal ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçlar sadece çocukluk döneminde değil diğer yıllarda çocuğun kişiliğinin şekillenmesinde de etkili olmaktadır. Çocuğun ruhsal ihtiyaçları dışında sosyal ihtiyaçları da bulunmaktadır. Ailesi dışında okul ve çevresiyle de ilişki içerisinde olan çocuk arkadaşlık, sorumluluk, işbirliği içinde olma, özerk hareket etme, duyarlı olma, deneyim kazanma gibi sosyal davranışlar edinmektedir. Çocukların yaş ve gelişim dönemlerine göre ilgileri, bakış açıları, dil ve anlam evrenleri değişmektedir. Çocuk kitabı yazarlarının çocukları tanımaları, onlarla empati kurmaları ve iyi gözlemlmeleri kitapta yarattıkları karakterlerin çocuk için uygunluğu ve karakterleri içselleştirmeleri açısından gerekli olmaktadır.

Çocuklar için yazılan eserlerin çocuğun doğası, ilgisi, ihtiyaçları, bakış açısı, dil ve anlam evrenine uygun olarak kaleme alınması gerekmektedir.

Öğretmenlerin, velilerin, çocukların kitap seçerken fikir sahibi olmaları ve nitelikli eser seçmeleri açısından bu çalışma önem taşımaktadır.

1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri

Aytül Akal'ın çocuk romanlarında çocuk gerçekliğine yer verilmiş midir?

1. Aytül Akal'ın çocuk romanları çocuğun doğasını yansıtıyor mu?
2. Aytül Akal'ın çocuk romanları çocuğun psikolojik ihtiyaçlarına uygun mudur?
3. Aytül Akal'ın çocuk romanları çocuğun sosyal ihtiyaçlarına uygun mudur?
4. Aytül Akal'ın çocuk romanlarında çocuğun bakış açısı dikkate alınmış mıdır?
5. Aytül Akal'ın çocuk romanları çocuğun dil ve anlam evrenini yansıtmakta mıdır?
6. Aytül Akal'ın çocuk romanları oluşturulurken çocuğun ilgisi dikkate alınmış mıdır?

1.4. Sınırlılıklar (Opsiyonel)

Bu çalışma Aytül Akal'ın çocuk romanı türündeki eserleriyle sınırlandırılmıştır. Romanlar, Tudem Yayınlarından çıkan kitaplardan oluşmaktadır. 5 kitaptan oluşan Süper Gazeteciler serisi araştırmada kullanılacak kitaplardır.

1.5. Varsayımlar (Opsiyonel)

Araştırmada Aytül Akal'ın romanlarından Süper Gazeteciler roman serisi araştırma konusu olması varsayılarak incelenmektedir.

1.6. Tanımlar

Çocuk: Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız (TDK, 2009, s. 444).

Çocuk Edebiyatı: “Çocuk edebiyatı, çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlılıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile gerçekleştirilen çocuksu bir edebiyattır” (Şirin, 1998, s. 9).

Çocuk Gerçekliği: Yetişkinlerden farklı olarak çocuğun; doğası, ilgisi, bakış açısı, dil ve anlam evreni ve gereksinimleri açısından alınılanmasıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE / KAVRAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Edebiyatının Temel Değişkenleri

Çocuk edebiyatını anlamlandırırken pek çok tanım kullanılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şu şekilde ifade edilmektedir:

“Çocuk edebiyatı, çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlılıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile gerçekleştirilen çocuksu bir edebiyattır” (Şirin, 1998, s. 9).

Gökşen (1975)’e göre, çocuklara abur cubur; değersiz, çirkin birtakım yazıları vermek değil; tam tersine sanat duygusu ve zevk üstünlüğü uyandırabilecek değerdeki eserlerle karşılaşmasını sağlamaktır.

Oğuzkan (2001), çocuk edebiyatı tanımıyla 2-14 yaşları arasındaki kimselerin ihtiyacını karşılayan, çocukluk çağında bulunan kimselerin hayal, duygu, düşüncelerine yönelik sözlü veya yazılı bütün eserlerini kapsadığını belirtir.

Şirin (2007)’e göre çocuk edebiyatı, temel kaynağı çocuk ve çocukluk olan; çocuğun algı, ilgi, dikkat, duygu, düşünce ve hayal dünyasına uygun; çocuk bakışını ve “çocuk gerçekliği”ni yansıtan; ölçüde, dilde, düşüncede ve tiplerde “çocuğa göre” içeriği yalın bir biçimde ve içtenlikle gerçekleştiren; çocuğa okuma alışkanlığı kazandırması yanında, edebiyat, sanat ve estetik yönünden gelişmesine katkı sağlayan, çocuğu duyarlı biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır (aktaran Şirin, 2016, s. 24).

Sever (2017), çocuk edebiyatını erken çocukluk döneminden başlayan ve ergenliğe kadar devam eden çocukların duygu, düşünce dünyalarını sanatsal nitelikli dilsel ve görsel öğeler aracılığıyla zenginleştiren, beğeni düzeyini arttıran bunu yaparken de dil gelişimi ve anlama düzeyine uygunluğunu da ele alan ürünlerin genel adı olarak tanımlamaktadır.

“Çocuk edebiyatı, çocukluk çağında bulunan insan yavrusunun düşünce, duygu ve hayallerini söz ya da yazı ile güzel ve etkili biçimde işleme sanatıdır” (Yardımcı ve Tuncer, 2011, s. 10).

Yapılan tanımlardan da yola çıkarak çocuk edebiyatının özellikleri ve çocuğun gelişimindeki yeri şu şekilde sıralanabilir (Aslan, 2019'dan aktaran Fırat, 2020, s. 2):

- Çocukların dil gelişimi ve anlama düzeyleri ile eğitim gereksinimlerine uygun olarak yapılandırılmış ürünlerdir,
- Çocukların duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştirir,
- Çocukların beğeni düzeylerini yükseltir,
- Yazınsal ve düşünsel nitelikleri bulunmaktadır,
- Temel kaynağı çocuk ve çocukluktur,
- Çocuğun algılamasına, ilgilerine, duygu ve düşünce dünyasına uygun kurgulardır,
- Çocuk bakışını ve çocuk gerçekliğini yansıtır,
- Çocuğa okuma alışkanlığı kazandırır; onun estetik yönden gelişmesine katkı sağlar,
- Çocuğu duyarlı biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır.

“Çocukların yaş grupları gözetilerek konu seçilmeli, tema belirlenmeli, olay örgüsü düzenlenmeli, kahramanlar geliştirilmeli, iletiler sunulmalıdır. Bunlar çocuk gerçekliğinin yanı sıra çocuk edebiyatı yapıtlarının taşıması gereken temel özelliklerdir” (Çalışkan, 2014, s. 28).

Çocuk Edebiyatının Temel Değişkenleri

2.1.1. Konu

Konu; konuşmada, yazıda veya eserde ele alınan düşünce, olay veya durum olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2009).

Çocuk edebiyatında konu, çocuk okuru metnin anlam evrenine çeken, kitapla ilişkisini sağlayan bir ögedir. Ele alınan konular, çocuğun ilgi ve gereksinimlerine ne kadar uygun olursa o derece önem kazanır (Sever, 2017).

Konular seçilirken çocukların yaş ve seviyelerine uygun olmalı, onların dünyasına hitap etmelidir. Seçilen konular çocukların merak ve heyecan duygularını harekete geçirmelidir.

Çocuk kitaplarının konusu, yurt, hayvan, orman sevgisi, doğa olayları, gezegenler, yıldızlar, uzay, yaşama sevinci, arkadaşlık, dostluk, anne, aile, kardeş ve diğer aile kişileri olabileceği gibi, yardımlaşma, iş birliği, bilimsel çalışmalar, zorlukları yenme, problem çözme ve araştırmalardan da oluşabilir (Güleryüz, 2003'ten aktaran Gürel, Temizyürek ve Şahbaz, 2007, s. 31).

Çocukların dünyası ve gelişim özellikleri yetişkinlerden farklı olduğu için çocuk kitaplarında konu seçerken çocuk gerçekliğine ve çocuğa görelilik ilkelerine göre hareket edilmelidir. Sever (2017)'e göre basitliğe ve çocuksuluğa kaçmadan oluşturulan, işlediği konularla çocuğun ilgisini çekebilen kitaplar, çocuklarda okuma isteğinin alışkanlığa dönüşmesine katkı sağlar.

Çocuk kitaplarında çocuklara yaşamın tek bir yönü sunulmamalıdır. Çocuk okur hayatın iyi ve kötü yanlarını da benimsemelidir. Nefret, kötülük, önyargı gibi olumsuz konular yerine sevgi temelli konulara yer verilmelidir.

2.1.2. Tema (İzlek)

Eserde iletmek istenen temel duygu ve düşünce tema olarak tanımlanır. Sanatçı ele aldığı konuyla okurda etki bırakmak ister. Bu süreçte okurun duyarlılığını besleyen ve duygu, düşünce eğitime de katkı sağlayan bu etki metnin izleğidir (Yıldız, 2016).

Tema, yazarın ana fikir etrafında şekillendirdiği vermek istediği iletidir. Temanın duygu ve düşünceyi okura etkili bir şekilde ulaştırması için konu ile bağlantılı olmalıdır.

Çocuk kitaplarında iletiler sunulurken açık bir biçimde verilmemeli, örtük bir biçimde sunulmalıdır. Çocuğun olay hakkında düşünmesi, sorgulaması ve iletiyi kendisinin bulması sağlanmalıdır. Aksi takdirde otoriter bir anlatım kullanılmış olur. Bu durumun meydana gelmesi çocuğa görelilik ilkesine uymamaktadır (Fırat, 2020).

“Çocuk kitaplarında işlenen temalar; genellikle yurt sevgisi, Atatürk sevgisi, doğa sevgisi, kahramanlık, iyilikseverlik, çalışkanlık, aile sevgisi, dürüst olmanın erdemi gibi temaları olmalıdır” (Yardımcı ve Tuncer, 2011, s. 51).

2.1.3. Karakter

Çocuk kitaplarında, çocukların yeni yaşantı kazanmalarında en temel etkenlerden biri öykündüğü kahramanlar ve nitelikleridir. Kahramanların fiziksel ve ruhsal özelliklerinin abartıya kaçmadan iyi geliştirilmesi, çocukları kahramanla özdeşim kurmaya yöneltir (Çer, 2016). Çocuk okur okuduğu kitaptaki kahramanlar aracılığıyla hayattaki rollerine hazırlanmada, sorunları karşısında çözüm bulma becerisi geliştirmede deneyim elde etmektedir.

Kahramanlar aracılığıyla, insanların başından geçebilecek olayları tanır. Sorunlar karşısında takınacağı tavır ya da geliştirebileceği davranışlara ilişkin ipuçları edinir. İnsan ve toplum yaşamını belirleyen kural ve değerleri tanıma ve anlama bilincini oluşturur. İnsan yaşamını anlamlı kılan erdemleri sezmeye başlar (Sever, 2017, s. 76).

2.1.4. Dil ve Anlatım

Çocuk kitaplarında dilin, açık ve anlaşılır bir şekilde oluşturulması eserin çocuk tarafından anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Hedef kitlenin yaş ve gelişim düzeyine uygun olarak kelime hazinesi dikkate alınarak sözcüklerin seçilmesi gerekmektedir. Çocukların seviyesine uygun olarak kelime tercihleri yapılmalıdır. Mecaz anlamlı, çocuğun anlamayacağı düzeydeki kelimeler tercih edilmemelidir. Yazım ve noktalama işaretlerine uygun yazılan çocuk kitapları dil bilgisel açıdan da çocuğa katkıda bulunmaktadır.

Çocuk kitaplarında kullanılan dilin önemi büyüktür. Zevksiz, yapmacık bir anlatım şekliyle kaliteli bir çocuk kitabı meydana getirilemez. Eski ve anlaşılması güç sözcük ve deyimlerle de çocuk okuma zevkini alamayacaktır (Oğuzkan, 2001).

Çocuklara dilin inceliğini ve hareketliliğini yansıtmak için çocuğun yaşına uygun olan söz sanatlarından, farklı metin türlerinden yararlanılabilir. Bilmece, masallar, tekerlemeler çocuğun dil zevki kazanmasında etkili olmaktadır. Çok uzun olmayan cümleler kurulması çocuğun isim ve fiilin işlevini sezmeye açısından önem taşımaktadır. Çocuğun anlam evrenini ve hayal gücünü geliştirmesi açısından da betimlere yer verilmesi anlatımı güçlü hale getirmektedir.

2.1.5. İleti ve (Ana Düşünce)

“İleti (ana düşünce), yazarın okurla paylaşmak istediği asıl düşüncedir. Öğretici metinlerde, yazarın savunduğu, vermek istediği düşünce biçiminde de tanımlanabilir” (Sever, 2017, s. 140).

Öğretme amacıyla hazırlanan kitapların öncelikli amacı çocuklara bilgi vermektir. Yazınsal nitelikli kitabın amacı ise, çocukların düşünme, sezme, duyma gibi yetilerini geliştirip insane ait duyarlılıklar kazandırmaktır (Sever, 2017).

Çocuklar için yazılmış kitaplarda birden fazla ileti yer alabilmektedir. Çocuk, geniş hayal dünyası ile bu iletileri anlamlandırabilmektedir. Seçilen iletiler çocuğun seviyesine uygun ve anlamlandırabileceği düzeyde oluşturulmalıdır.

2.2. Çocuk Gerçekliği

Modern çocuk edebiyatında üç temel kavram vardır: “Çocuk bakışı”, “çocuğa göre”lik ve “çocuk gerçekliği”. Bu üç kavram, çocuklar için yapılacak edebiyatın pedagojik, görsel, ve estetik kabul ölçütlerinin anahtarı durumundadır. “Çocuk gerçekliği çocukların gerçekmiş gibi alımladıkları, fakat hiç de nesnel olmayan alımlama farklarının yakalanmasıdır” (Dilidüzgün, 1996’dan aktaran Şirin, 2016, s. 33).

Yetişkin bireyler çoğu zaman, olay ve durumlara çocuğun baktığı yerden bakamazlar. Çocuğun gördüğünü görebilmek için onun ne istediğini bilmek ve çocuğun dünyasını kavramış olmak gerekmektedir. Çocuğun anlam evrenine girebilmek, onun konuştuğu dili kullanmak çocuk gerçekliğini kavramakla mümkün olmaktadır.

Yetişkin ve çocuk arasındaki temel fark, çocukların büyüme ve gelişme evresinde olmaları ancak yetişkinlerin gelişimlerini tamamlamış olmalarıdır. Bu açıdan yetişkinler ve çocuklar fizik, ruh, dil, zihin gibi alanlarda aynı gelişim özelliklerini göstermemektedirler. Buna bağlı olarak çıkan temel fark da bilgi birikimidir. Yetişkinler tecrübelerine beğli olarak dünyayı pek çok nesnel bilgi ile karşılaştıkları olay ve durumları kolaylıkla alımlayabilirler (Fırat, 2020).

Çer (2016)’e göre çocuk gerçekliği çocuklaşmak değildir. Çocuklaşmak sözcüğü, çocuğun benlik durumunu tanımlamayan bir kavramdır. Bu sözcük çocuğu kiçimseyici bir anlamı da çağrıştırmaktadır. Bu sözcük çocuğun doğasını, bakış açısını, ilgi ve gereksinimlerinin yok sayıldığını da göstermektedir. Aslında sözcük derinlemesine incelendiğinde yetişkin düşüncesinin çocuğu önemsemediği anlamı ortaya çıkmaktadır.

Sever (2017) çocuk gerçekliğini, yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında, sanatçının duygu ve düşüncelerini çocukla paylaşmasında temel koşullarından biri olarak görür:

Çocuklar nelerden hoşlanır, nelere güler?

Heycanları nelerdir? Nelere üzülür?

Arkadaşları ve çevresiyle neleri paylaşmak ister?

Neleri, nasıl paylaşırsa sevinç ve mutluluğu artar, onun coşkusuna yenileri eklenir?

Onu örseleyen, onun yeteneklerini, gizilgüçlerini körelten olaylar nelerdir?

Çocuklar hangi ortamlarda yeti ve yeteneklerini bütün doğallığı ile yaşama geçirir?

Onun yaşam sevgisi nasıl beslenir?

Çocuklarla yaşamın hangi sorunları paylaşılmalıdır?

Onlar sorunların çözümüne nasıl ortak edilmelidir?

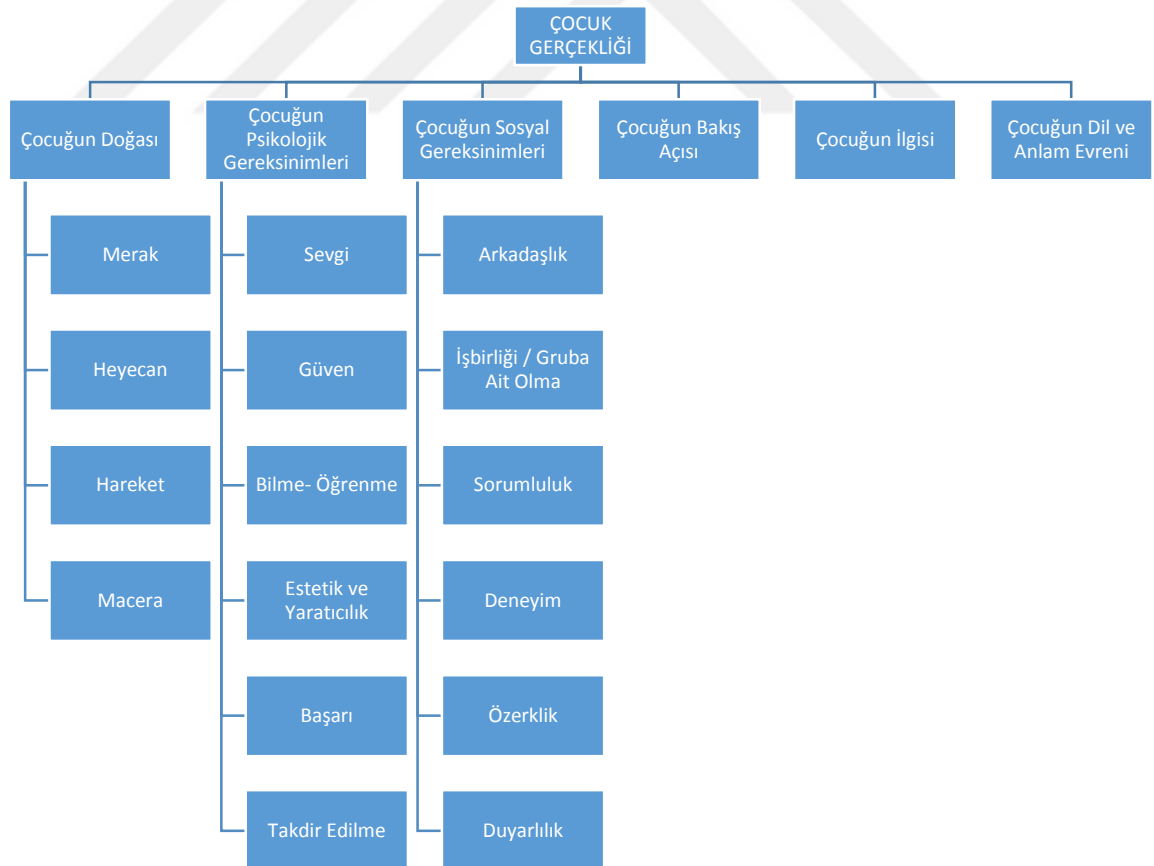
Çocuk gerçekliğinin, yetişkin gerçekliğinden ayrılan yanları nelerdir?

Farklı toplumsalve ekonomik koşullarda yaşayan çocukları ortak duyarlılıklarda buluşturan temel öğeler nelerdir?

Çocuk duyarlılığının evrensel boyutları nelerdir? gibi sorulara cevap aranırken çocuğun ilgi ve gereksinimlerinin bilinmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Çer (2016), çocuk gerçekliği kavramının içerisinde iki değişken barındırdığını belirtmektedir. Bunlardan ilki çocuktur. Çocuk tüm gelişimsel özellikleri ortaya çıkartılmadan bu gerçeklik açıklanamamaktadır. Gerçeklik kavramı; Çocuğun doğası, bakış açısı, ilgi ve gereksinimlerinin, dil ve anlam evreninin farklılıklarını yansıtır. Çer'in oluşturduğu bu unsurlar incelenerek, incelenen romanlar çocuğun, yaş ve gelişim düzeyine göre gözden geçirilerek gereksinimler kısmı sosyal ve psikolojik gereksinimler olarak düzenlenerek ele alınmıştır.

Şekil 1- Çocuk Gerçekliğinin Değişkenleri

2.2.1. Çocuk Gerçekliğinin Değişkenleri

2.2.1.1. Çocuğun Doğası

Her çocuğun kendi dünyasına göre oluşturduğu bir gerçekliği vardır. Çocuklar doğaları gereği merak, heyecan, hareket ve macera arayışı içerisindeyler. Çocuklar düş güçleri sayesinde zihinlerinde yeni bir dünya kurmaktadır. Bu dünya onların hayal güçlerinin zenginliğinin göstergesidir. Çocuğun doğası onu yetişkin bireylerden ayırır ve farklı kılar. Çocuk; yaratıcı, coşkulu, renkli dünyası sayesinde yeni fikirler ve düşünceler ortaya çıkarmaktadır.

Çocuğun kendine yönelik içtenliği, meraklı oluşu, bilinmeyi anlama çabası, keşfetme isteği, düş gücü ve yaratıcılığı, devingenliği, heyecanlı oluşu, içtenliği, öğüt ve emir içeren anlayıştan hoşlanmaması kendi doğasının bir gereğidir. Bu bakımdan, çocuğun kendine özgü doğasını tüm yönleriyle ortaya çıkarmak, ona sunulacak kitabın niteliklerinin belirlenmesine de katkı sağlayacaktır (Çer, 2016, s.7).

2.2.1.1.1. Merak

Çocuğun doğası içerisinde yer alan önemli ve başlıca unsurlardan biri merak duygusudur. Çocuklarda merak ve bilme isteği çok küçük yaşlarda başlamaktadır. Bu merak ve öğrenme isteği sayesinde çevrelerini keşfedip olay ve durumlara yeni anlamlar yükleyip değerlendirmektedirler. Çocuğun merakının sürekli olması çocuğun bilme ve öğrenme isteğini de arttırmaktadır. Yaşamın ilerleyen dönemlerinde sorgulayan, araştıran ve bilmeye meraklı bireyler olmalarına da katkı sağlamaktadır. Çocukların çevrelerinde gördükleri hakkında soru sormaları merak duygularının bir sonucudur.

Merak duygusunun zayıflatılması çocukların geleceklerini yadsımadır. Daha az merak duygusu, onlar için daha az yeni arkadaş, daha az sosyal grup ve daha az kitap demektir. Çocuğun merak duygusu yadsındığı zaman, çocuk bilinmeyen karşısında büyük kaygı duyar; çoğu kez girişimde bulunmaktan kaçınır (Çer, 2016, s. 8).

2.2.1.1.2. Heyecan

“Heycanlar, yaşamın en önemli enerjisini bir kapsül gibi içlerinde tutarlar. Bu enerjiye ifade olanağı verilmezse, kapsül içinde sıkışıp kalır ve kişinin doğal gelişimini kösteklemeye başlar” (Cüceloğlu, 2021, s. 60).

Heyecanlar günlük yaşamda çocukların tepkilerini etkilemektedir. Çocukların duygusal gelişimleri, sosyal etkileşimleri başta olmak üzere pek çok açıdan heyecan duygusu çocuklar için uyaran niteliğindedir.

Yavuzer (2020)'e göre belli yaş grubundaki tüm çocukların heyecanlarını aynı kabul etmek olanaksızdır. Çünkü çocuklara tanınan öğrenme fırsatları ve olgunluk düzeyleri birbirlerinden farklılık göstermektedir. Aynı şekilde yetişkinler ile çocuklar arasında da duygusal açıdan farklılıklar vardır.

2.2.1.1.3. Hareket

Hareket, çocuğun enerjisini boşaltması ve rahatlaması için çocuğun doğasında var olması gereken önemli unsurlardandır. Çakmaklı (2014), hareket ile çocuğun sinir sisteminin geliştiğini ve dinlendiğini, hareketsiz çocuklar için endişe duyulması gerektiğini söylemektedir. Ayrıca normal bir çocuğun yüzüne baktığımızda onun hareket dolu olduğunu, kurulmuş bir yay gibi olduğunu anlayabilmekteyiz. Anne babalar çocukların hareketli olması durumunda onlara engel olmamalıdır. Çocuğun hareketli oluşunu sabırla karşılamalıdır. Çocuğun oyun oynaması hareket ve enerjisini ortaya çıkarmasına katkı sağlar. Oyun oynamak çocuğun fiziksel, bilişsel ve sosyal olmak üzere pek çok gelişim alanına da katkı sağlamaktadır.

Okul çağındaki çocuk da hareket ve oyun isteği içerisinde. Arkadaşlarıyla grup oyunları oynayarak hareket ihtiyacını karşılamaktadır.

2.2.1.1.4. Macera

“Çocuklar, yetişkinlerin düşündüğünden daha fazla macera tutkusuna sahiptirler. Çocuklar duydukları heyecan, doğalarındaki öğrenme isteği ve merakla bilinmeyene doğru hareket etmekten haz duyarlar. Yetişkinlerin kontrol etme çabası çocukların hür olarak hareket etmeleri önünde bir engeldir” (Doğan, 2019, s. 21).

Çocuklar, okul çağına geçmeleriyle birlikte macera konulu kitaplara ilgi duymaktadırlar. Çocuklarda heyecan ve hareketlilik duygusu macera isteğini de arttırmaktadır. Bilinmeyi merak etme, çevreye karşı ilgi duyma ve düşüncelerindeki sorulara yanıt bulma isteği çocukların keşfetme duygusunu arttırmaktadır.

Çocuk kitaplarında macera ve merak duygusunu harekete geçiren konulara yer vermek çocuğun ilgisini canlı kılmaktadır.

2.2.1.2. Çocuğun Psikolojik Gereksinimleri

“Erişkinler için geçerli olan ruh sağlığı tanımı, genellikle çocuklar için de doğrudur. Ancak çocuğun sürekli gelişen ve değişen bir insan yavrusu olduğunu göz önünde tutarak, biraz değişik ölçütler kullanmak zorunluluğu vardır” (Yörükoğlu, 2019, s.21). Kişinin kendisiyle ve çevresiyle uyumlu bir birey olabilmesi için ruhsal anlamda sağlıklı olması

gerekmektedir. Çocuklar dünyaya geldiklerinden itibaren ruhsal açıdan karşılanması gereken bazı ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçların vaktinde karşılanmaması kritik durumlara yol açabilmektedir. Çocuklar doğduklarından itibaren sevmek ve güvende olmak isterler. Çocukların en temel psikolojik ihtiyaçları başta aile ortamı olmak üzere yakın çevrelerinden sevgi görmektir. Bunun yanı sıra öğrenme ve bilme isteği, sanat ve estetik ihtiyacı, takdir edilme ve başarı da çocuğun psikolojik anlamda karşılanması gereken önemli ihtiyaçlarındandır.

2.2.1.2.1. Sevgi

“Sevgi insanlar için en önemli ihtiyaçtır. Her yaştaki insan sevmek ve sevilme ister. Sevmek ve sevilme ihtiyacı, çocuklar için de en önemli ihtiyaçlardan birisidir” (Gürel vd., 2007, s.11). Çocuk öncelikle sevmek ve sevilme ihtiyacını ailesinden karşılama gereksinimi duymaktadır. Anne ve babasından sevgi duygusunu alamayan çocuk başka insanları sevmekte zorluk çekmektedir. Çocukların fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra ruhsal ihtiyaçlarında karşılanması gerekmektedir. Sevgi ve ilgi de çocuğun gelişimini tamamlayabilmesi için en temel ihtiyaçlarındandır. Sevgi ile yetişen çocuk hayatının diğer dönemlerinde sevmeyi, paylaşmayı, birlik olmayı, arkadaşlığı daha rahat bir şekilde benimseyebilmektedir. Altınköprü (2018, s. 203)’ye göre başkalarının sevinciyle sevinme, dertleriyle, sıkıntılarıyla üzülmek, ancak kalbi sevgi dolu kişilere özgüdür. Sevgi aynı zamanda, işbirliği yapma, bir amaç uğruna birlikte çaba harcama istek ve yeteneği de geliştirir.

Sevgi, çocuk kitaplarında ele alınan konuların da başında gelmektedir. Çocuk kitapları aracılığıyla yazarın sevgi duygusunu çocuklara sezdirmesi gerekmektedir.

2.2.1.2.2. Güven

“İhtiyaçlarının uygun biçimde karşılanması sonucu çocuk, kendi benliğini değerli bir varlık olarak algılar. Çevresini de değer veren, güvenilir bir çevre olarak değerlendirir. Böylelikle **güven duygusu’nun** temeli atılmış olur” (Yavuzer, 2019, s.117). Güven duygusunun çocuklarda oluşabilmesi çocuğun yetiştiği aile ortamıyla da ilgili olmaktadır. Çocuğun kendini güvende hissettiği ilk yer annesinin kucağıdır. Doğumdan itibaren çocuk sıcak ve güvenilir bir yere sahip olduğunu hissetmek istemektedir. Fizyolojik, sosyal ve duygusal anlamda da çocuklara güven duygusu hissettirilmelidir. Anne ve babanın baskıcı ve otoriter bir tutum sergilemesi de çocuğun güvensiz yetişmesine sebep olabilmektedir. Demokratik aile ortamında yetişen çocuklar güven duygusunu benimseyebilmektedir. Kendine güveni olmayan çocuk dışa bağımlı hale gelmektedir. Bu durum çocuğun kendini

gerçekleştirmesinin önüne de geçmektedir. Çocuk kitaplarında güven duygusu çocuklara kitap karakterleri aracılığıyla sezdirilmelidir. Çocuk, kitaptaki karakterle özdeşim kurarak güven duygusunu benimseyebilmektedir.

2.2.1.2.3. Öğrenme-Bilme

Öğrenme; bireyin tutum, davranışlarında etkili olan değişimlerdir. Kişinin herhangi bir davranışı, değeri ya da tutumu öğrenmesi için bunu deneyimlemesi gerekmektedir. Bilme ve öğrenme isteği çocuğun yaşadığı çevreyi tanımasında ve anlamlandırmasında etkili olan temel ihtiyaçlarından biridir. Çocuk doğduğu andan itibaren çevresini gözlemleme ve anlamlandırma içerisinde. Bu durum çocuk gerçekliğinin ortaya çıkmasında da etkili olmaktadır. Piaget (2020) çocukların 3 yaştan itibaren çevresine ve kendilerine birtakım sorular sormaya başladığını bunlar içinde en çok sordukları sorunun “niçin” olduğunu belirtmektedir.

Çocukların bedensel ve zihinsel gelişimleri devam ederken aynı zamanda bilmediklerini de öğrenmeyi isterler. Öğrenme doğumdan itibaren başlar ve sürekli devam eder. Anne, baba ve çocuğun sosyal çevresi öğrenmesinde , yeni şeyler öğrenmesinde etkili olan kişilerdir. Öğrenme çocuğun hem hakkıdır hem de çevresine uyum sağlamasında gereklidir (Gürel vd., 2007).

Çocukların ailelerinden sonra sosyalleştikleri en etkili ortam okul ortamıdır. Çocuklar yeni deneyim ve bilgileri okul ve arkadaşları sayesinde öğrenmektedir. Bilme ve öğrenme ihtiyacı okul hayatı boyunca da sürekli devam etmektedir.

2.2.1.2.4. Estetik ve Yaratıcılık

“Çocuğun gözünde sanat, serüven duygusudur. Çünkü çocuk, her yeni deneyimde, nelerle karşılaşp neleri öğreneceğini bilemez. Bu süreçte, çocuk kitaplarının vazgeçilmez bir uyaran olarak çocuğun yaşamına katılması gerekmektedir” (Çer, 2016, s.40).

Sanat ve estetik gereksinimi çocuğun duyuşsal ve zihinsel becerilerinin de gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Sanat, Çocuğun düşünme becerisini artırmakta, düş gücünün gelişmesini sağlamakta, olaylara farklı açılardan bakmayı öğretmektedir. Sanat çocukların yaratıcı düşünmesine de katkı sağlamaktadır. Çocuklar için yazılan kitaplarda kullanılan dilin estetik olması, çizilen resimlerin renk ve içerikle uyumu da çocukların sanat ve estetik duyarlılık geliştirmesine katkıda bulunmaktadır.

Çocuklar kitap okuduklarında yüksek düzeyde bir yaratıcı eylem içine girmektedirler. Okudukları kitaplar sayesinde tecrübe, duygu, macera, estetik ve hayal yetenekleri gelişebilmektedir (Şirin, 1998).

“Çocuk edebiyatı ürünlerinin nitelikli oluşu da edebi değer ve estetik hazzı okuyucuya hemen hissettirir. Bu değer eğitimde istenilen gelişimin sağlanabilmesi, hangi yaşta, hangi meslekte olursa olsun “okuma” kavramının içini doldurması anlamında önem arz etmektedir” (Yegen, 2013, s. 251).

2.2.1.2.5. Başarı

“Başarılı olmak çocuğu memnun eden, ona haz veren bir durumdur. Başarısız olmak ise memnuniyetsizlik oluşturur. Başarılı olmaktan kaynaklanan haz, çocuğu yeni başarılar kazanmaya teşvik eder” (Gürel vd., 2007, s.12).

Çocukların küçük yaştan itibaren başarı duygusuyla güvenleri pekiştirilmelidir. Kendine güvenen ve kendisine güvenilen bireylerin başarı duygusu da artmaktadır. Erken yaşlarda anne ve babaların çocuklara sorumluluklar vermeleri çocukların da bu sorumlulukların bilincinde olup yerine getirmeleri başarı ihtiyacını karşılamaktadır.

Okul hayatıyla birlikte çocuklar başarı duygusunu daha fazla hissetmektedir. Öğretmenin başarı ya da başarısızlık karşısında gösterdiği tavır, öğrencileri kendi aralarında kıyaslama çocuğun başarısını azaltabilmektedir. Çocuğun başarıdan haz duyması onu başarı konusunda motive etmektedir.

Ailesi tarafından çalışmaları desteklenmeyen, başarısız olduğu için eleştirilen çocuk kendini değersiz bir kişi olarak görebilmektedir. Bu durum onun var olan yeteneklerini gizlemesine neden olmaktadır (Yavuzer, 2019).

2.2.1.2.6. Takdir Edilme

Çocuklar olumlu davranışlarda bulundukları zaman çevrelerinde bulunan kişilerden onay alma ihtiyacı hissederler. Bu davranışlara onay verilmesi çocuğun güvenini arttırmakta ve davranışı tekrarlamasını sağlamaktadır. Çocukların davranışlarını onaylarken olumsuz yönde gösterdikleri davranışları pekiştirmemeye özen gösterilmelidir. Aile içinde sergilediği davranışlarda onaylanan çocuğun kendine saygısı gelişmektedir. Küçük yaşlarda çocuğun sergilediği olumlu davranışların pekiştirilmesi çocuğun gelişimi açısından önemli olmaktadır. Öğretmenlerin de sınıf ortamında öğrencileri takdir etmesi öğrencilerin sınıf içindeki performanslarını olumlu yönde arttırmaktadır.

Çocuk kitaplarında yer alan karakterlerin onaylanması ve takdir edilmesi çocuğun kitap karakteriyle özdeşim kurmasını sağlamaktadır. Çocuk kitaplarında ele alınan karakterlerin saygı duyulan, onaylanan karakterden seçilmesi çocuğun olumlu yönde özdeşim kurmasına katkı sunmaktadır.

“Çocuğun doğasını görmezden gelerek oluşturulan kitaplar, onun etkin olmasına, sorumluluk almasına, söz söylemesine, yaratıcı düşünmesine olanak tanımaz. Bu yönüyle, çocuğun önemli ve değerli olduğunu hissedecek düşsel ortamlara gereksinimi vardır” (Çer, 2016, s. 35).

“Kabul, kişinin büyümesine, gelişmesine, olumlu yönde değişmesine, sorunlarını çözmeyi öğrenmesine, daha üretken ve sorumluluğunun bilincinde daha yaratıcı olmasına yardımcı olabilir” (Özen, 2015, s.69).

2.2.1.3. Çocuğun Sosyal İhtiyaçları

İnsan sosyal bir varlık olarak çevresine uyum sağlamaktadır. Sosyalleşme sayesinde birey toplumun düzen ve işleyişini benimseyebilmektedir. İnsan ilişkilerinin ilerlemesi ve bireyin topluma uyumu sürecinde sosyalleşme karşılanması gereken ihtiyaçlardır.

Çocuğun yaşamının ilk yıllarında topluma ve sosyal yaşantılara karşı edindiği tavır başkalarıyla nasıl geçineceği, yaşamının ilk yıllarındaki öğrenme deneyimlerine bağlıdır. Çocuğa verilen fırsatlar, çocuğun motivasyonu, öğretmen ve yetişkinlerden aldığı rehberliğe bağlı olmaktadır (Yavuzer, 2020).

“Çocuk gelişiminde en önemli süreçlerden biri toplumsallaşmadır. Yalın bir anlatımla toplumsallaşma, bireylerin, özellikle de çocukların belirli bir grubun işlevsel üyeleri haline geldikleri ve grubun öteki üyelerinin değerlerini, davranışlarını ve inançlarını kazandıkları süreçtir” (Gander ve Gardiner, 2001’den aktaran Sever, 2017, s. 65).

Edebi eserler oluşturduğu toplumun sosyal ve kültürel değerlerini de yansıtmaktadır. Masal, öykü, roman gibi türlerde kahramanların kendisi, çevresi, toplum ve doğayla yaşadığı çatışmalar, toplumun değer ve inançları okura sezdirilmektedir (Sever, 2017).

2.2.1.3.1 Arkadaşlık

Akran gruplarının birbirleriyle oluşturduğu duygusal ve sosyal bağ arkadaşlığın temelini oluşturmaktadır. Çocuğun sosyal gelişiminde de önemli rol oynayan arkadaşlık bireyin sevgi, dostluk, paylaşma, dayanışma, iş birliği, gruba ait olma gibi pek çok becerisini kazanmasına da yardımcı olmaktadır.

Yavuzer (2020) arkadaş gereksiniminin bebeklik dönemine kadar uzandığını belirtmektedir. Ağlayan bir bebek yanında birini görünce susar. Çocuklar arkadaşlığı sadece doyum sağlama ihtiyacı olarak değil, deneyim kazanmak için de ihtiyaç duyarlar. Çocuklar birlikte vakit geçirdikçe grup olmayı ve kabul edilen davranışları da öğrenmektedirler.

Çocukların yaşları ilerledikçe arkadaş edinme ve grup olma davranışları artmaktadır. Okul çağı çocukları daha çok kendi akranları ve hem cinsleriyle arkadaşlık kurarken, ergenlik dönemi ve sonrası süreçte karşı cinsle de arkadaşlık kurma eğilimi artmaktadır.

2.2.1.3.2 İşbirliği / Gruba ait olma

Okul çağı ile beraber çocuklarda sosyal beceriler de gelişme göstermeye başlamaktadır. Arkadaşlarıyla beraber vakit geçirmeye başlayan çocuk birlikte hareket etmeyi ve dayanışmayı öğrenmektedir. Birlikte oyun oynamak, gruplar oluşturmak çocuklarda; paylaşma, yardımlaşma ve sorumluluk bilincinin de gelişmesini sağlamaktadır. Bireylerin toplumda işbirliği içinde hareket edebilmeleri için uzlaşma, güven, birlikte hareket edebilme, empati, saygı gibi değerlere sahip olmaları gerekmektedir. Bu değerlere sahip olan çocuklarda işbirliği daha kolay sağlanmakta ve uyum içinde hareket edebilmektedir.

Yavuzer (2020)'e göre, çocuğun bir gruba ait olması sadece arkadaş ve eğlence imkanı sağlamakla kalmaz çocuğa gurur ve statü duygusu da kazandırmaktadır. Çocuk grubuna karşı güçlü bir bağlılık duygusu da beslemeye başlamaktadır.

Okul döneminde çocuklar, arkadaşlarını çoğunlukla yakın çevrelerindeki komşularından seçerler. Ancak seçimi yaparken, kendi yaşlarına, cinslerine, zihinsel ve sosyal düzeylerine uygun olmalarına özen gösterirler. Yıllar ilerledikçe, arkadaş seçiminde, yardımseverlik, dürüstlük, sağduyu sahibi olmak, arkadaş canlısı olmak gibi kişilik özellikleri ön sırayı almaktadır (Yavuzer, 2020, s. 146).

Çocuk kitaplarında işbirliği, arkadaşlık ve gruba ait olma kitapta ele alınan karakterler yardımıyla çocuğa sezdirilebilir. Çocuk bu karakterler yardımıyla işbirliği yapmayı, yardımlaşma ve dayanışma ruhuna sahip olmayı kitaplar aracılığıyla benimseyebilmektedir.

2.2.1.3.3. Sorumluluk

Çocuklara küçük yaştan itibaren yaşına ve gelişimine uygun olarak yapabileceği görevler vermek sorumluluğun temelini oluşturmaktadır. Anne ve babaların koruyucu bir tutum sergilemesi ve çocuğa görev vermekten sakınması çocuğun kendine yeten ve özerk bir birey olmasını engellemektedir. Ebeveynlerin bu konuda destekleyici olması çocuğun sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Kendine güvenen ve bağımsız bireylerin oluşması küçük yaştan itibaren sorumluluk bilinci yerleşmiş bireyler yetiştirerek mümkün olmaktadır.

Tuncel (2013), çocukların sorumluluk duygusuyla doğmadığını ancak sorumluluk sahibi olmayı pek çok kişiden daha çabuk öğrenmeye başladıklarını belirtmektedir. Çocuğun doğduğu andan itibaren çevresinde sezinlediği olaylar, anne babanın ona karşı gösterdiği özen ve bakım, sorumluluklarını yerine getiriş biçimi sorumluluk alma konusunda çocuğu etkilemektedir. Çocuklar yaşadığını öğrenmektedir.

Faster'e göre sorumluluk sahibi kişi, kendilerine ve başkalarına karşı saygılıdır. Üstüne düşen görevleri yerine getirir. Kendi işlerini kendi kendine yürütür ve başkalarına gereksiz yere yük olmak istemez. Öz değerinin bilincindedir. Duygu, düşünce ve davranışlarından yalnız kendini sorumlu tutar. Yaşamdan bekledikleri ele verdikleri ile orantılıdır. Hak etmediğini almaya kalkmaz. Çalışkan bir insan, iyi bir ana-baba ve iyi bir komşudur (Aktaran Özen, 2015, s. 8).

2.2.1.3.4. Deneyim

Çocuklar yetişkinlerin düşündüğü gibi düşünememektedirler. Çocukların yetişkinlerden daha az yaşantıya ve tecrübeye sahip olmaları bu durumun gerçekleşmesinde etkili olmaktadır.

Fırat (2020) çocukların öğrenme sürecindeki insanlar olarak bilmedikleri durum, varlık ve kavramların olduğunu bu durumları anlamlandırmaya çalıştıklarını ve gerçek bilgiye ulaşmaya çalıştıklarını belirtir. Bu durum aynı zamanda çocuk gerçekliği üretmeye yöneltten bir güç olmaktadır.

“Nedenselliği anlamak her yaşta güçtür, ancak özellikle de deneyim eksikliği ve sınırlı zihinsel güçleri olan çocuklar için bu daha da zordur” (Elkind, 1999, s. 126).

“Çocuklar gerek eğitimle gerekse tecrübeye bağlı olarak edinilen birçok bilgiye yaşları gereği henüz sahip değildir. Daha öncede belirtildiği üzere gerçeklik üretiminin temelinde çocukların sahip olduğu nesnel bilgilerin sınırlı olması yatmaktadır” (Fırat, 2020, s.104).

Piaget (2020), çocuğun zihinsel gelişiminin oluştumlardan oluştuğunu şema içindeki oluşumların her birinin bir öncekinin uzantısı olduğunu ve gitgide daha büyük ölçüde aştığını belirtmektedir.

Çocukların yeni yaşantılar ve tecrübeler edinmesi gelişimleri açısından ve dünyayı anlamlandırmaları açısından önem taşımaktadır. Çocuk, kitaplardaki karakterlerle özdeşim kurarak yeni bilgileri içselleştirebilmektedir.

2.2.1.3.5. *Özerklik*

“Özerklik, anlamı ve uygulama alanı bağlama ve ortama göre değişebilen evrensel bir kavramdır. Örneğin bireylerin, ailelerin, kurumların ve toplumların özerkliğinden söz edilebilir. Ancak genel anlamıyla özerklik kavramı bağımsız olma durumu ya da kendi kendini yönetme olarak düşünülmektedir” (Özdemir ve Çok, 2011, s. 154).

Özerklik dönemi çocukluğun ilk yıllarında iki ve üç yaş dolaylarında çocuğun bağımsız hareket etme ve çevreyi keşfetme dönemi olmaktadır. Bu dönemde çocuk sorular sormakta, etrafında olan bitenleri merak etmektedir. Çocuk bu dönemde hareketli olabilmekte ve kendi başına iş yapmaya hevesli olmaktadır. Çocukların bu dönemde desteklenmesi ileride girişken bireyler olmalarına katkı sağlamaktadır. Özerkliğin olduğu bir diğer dönem ise ergenlik dönemidir.

Yörükoğlu (2019)’na göre, Gençlik çağı bağımsızlık ve topluma karışma çağıdır. Genç kendisini arkadaşlarıyla karşılaştırır. Onlarında bağımsızlık çabası içerisinde oluşları, başkaldırıları, sorunlarının benzer oluşu kümeleşmeye yol açmaktadır. Anne ve babasından değişik olma eğilimi onu yakın çevresiyle bu boşluğu kapatmaya itmektir.

Ergenlik döneminde oluşan özerklik, çocuğun girişken ve topluma dönük olmasını sağlayacağı gibi aile ile olan ilişkilerine bağlı olarak olumsuz sonuçlar da doğurabilmektedir.

2.2.1.3.6. *Duyarlılık*

Çocuklar için yazılan kitapların evrensel ve insani değerlere duyarlı bireyler yetiştirmeye yönelik olması gerekmektedir. Çevre bilinci gelişmiş, topluma duyarlı, hayvan ve insan sevgisi olan bireylerin yetişebilmesi duyarlılık bilincini duyumsatan kitaplarla mümkün olmaktadır.

Sever (2017, s. 22)’e göre, çocuklar davranışlarının olası sonuçları üzerinde düşünce üretmeye özendirilmeli; davranış ve eylemlerinin başkaları üzerinde yaratacağı duygusal sonuçlar, çocukların duyarlılıkları işletilerek kendilerine buldurulmalıdır.

Duygularımızın ve düşüncelerimizin hızla kirlendiği, şiddetin de gittikçe yaygınlaştığı bir dünyada çocuklara insanca duyarlılıklar kazandırabilmek yaşamsal bir amaç olarak algılanmalıdır. Çocukları resmin ve dilimizin estetik olanaklarıyla buluşturmak onların duygu ve düşünce güçlerini geliştirmektedir. Onları bu olanaklarla buluşturmak anne, baba ve eğitimcilerin sorumluluğu olmalıdır (Sever, 2019).

Çer (2016, s. 83)’e göre çocuğun, yaşama ve insana yönelik deneyimlerini zenginleştirmesi ve duyarlılık kazanması için, kurmaca bir gerçeklik içinde serüvene çıkması gerekir. Bu süreç içerisinde çocuk, sanatçının dilsel ya da görsel metnin dokusuna sindirdiği iletilere duyarak, düşünerek ve düş kurarak ortak olur.

2.2.1.4. Çocuğun Bakış Açısı

Fırat (2020), Çocuk bakışı kavramını, çocuğun gözünden bakmak olarak nitelemektedir. Çocuk edebiyatında “çocuğun gözünden bakmak”, çocuğun dünyasına girerek onun duygu ve düşüncelerini doğru şekilde anlamak, sanatçının kendini çocuğun yerine koyarak olayları onun bakış açısıyla değerlendirmesi olarak değerlendirmektedir. Bu özellikleriyle çocuk bakış açısı kavramı, çocuğu anlamaya ve anlatmaya çalışma gayretini de yansıtmaktadır.

Çocuklar, yetişkinlerle aynı düşünce yapısına sahip değildirler. Yetişkinlerde bir zamanlar çocuk olsalar da zaman içerisinde çocuk gibi düşünme yetileri, çocuk bakışını sürdürme özellikleri mümkün olmamaktadır. Bu sebeple çocuk kitabı yazarlarının çocukları iyi analiz edebilmeleri, onların dünyasına hakim olmaları ve doğru anlamlandırabilmeleri önem taşımaktadır.

Çocuk bakış açısının kullanıldığı metinler, dile ilişkin yeni fikirler, yeni buluşlar için ideal bir zemindir. Dilden başlayarak bütün normların, yani yetişkin alışkanlık ve değerlerinin henüz onları içkinleştirmemiş bir birey gözünden anlatılarak, yetişkin okurca yeniden değerlendirilmesi imkânı sunar (Akyıldız, 2016, s. 111).

Çocukların yaş ve gelişim dönemlerine göre de olay ve durumlara karşı bakış açıları değişebilmektedir. Bu durum onların bilişsel olarak da geliştiğinin bir göstergesi olmaktadır. İlk çocukluk dönemindeki birey ile son çocukluk dönemindeki bireyin bakış açısı değişmektedir. Çevreyi algılayış biçimleri, hayata karşı deneyimleri ve zihinsel gelişmeler bu durumda etkili olmaktadır.

2.2.1.5. Çocuğun İlgisi

Çocukların ilgileri, yaş ve gelişim özelliklerine hatta cinsiyetlerine göre de değişebilmektedir. İlk çocukluk döneminde çocuk için önemli olan oyundur. Çevresini oyun sayesinde anlamaya ve tanımaya başlar. Çocuk çevresine karşı meraklıdır, özerk hareket etmek ister. Okul öncesi çağına gelince arkadaş sayısı artar, sosyal becerileri gelişir. Çocukta benmerkezci düşünce vardır. Çocuklar resimli kitaplardan hoşlanırlar. Hayal güçleri zengindir.

Okul çağı çocuğunun ise okul ve arkadaş ortamı genişler. Başarı duygusunu hissetmeye başlar. Yaptıkları işlerde onay almak isterler. Zihinsel becerileri gelişir. Okul ortamıyla beraber sosyal ve kişilik becerileri gelişir. Macera türündeki kitaplardan hoşlanmaya başlarlar.

Ergenlik dönemiyle birlikte çocuk ailesinden çok dışa dönük olmaya başlar. Bu dönemde de ergen ben merkeziliği ve özerk olma duygusu hakimdir. İlk gençlik çağı olduğu için çocuk, bedenini keşfetmeye ve karşı cinse ilgi duymaya başlamaktadır.

Yardımcı ve Tuncer (2011), Çocukların kız ya da erkek oluşlarının onların ilgilerinin şekillenmesinde etkili olduğunu ancak bu durumun buluş çağında etkisinin azaldığını belirtmektedirler. 11- 12 yaşından sonra kız ve erkek çocukların ilgisi iyice farklılaşmaya başlamaktadır. Kız çocukları aşk ve aile konulu ya da kahramanları kız olan kitaplardan hoşlanmaktadır. Erkekler ise bisiklete binmek, top oynamak, koşmak gibi yorucu ve geniş alanlara yayılan oyunlardan haz almaktadırlar. Macera, tarih, kahramanlık, fen ve bilim konulu kitaplara ilgi göstermektedirler. Çocuğun ailesinin, arkadaşlarının, öğretmenlerinin kültürü; ailenin çocuğuna verdiği önem ve sağladığı imkânlar da çocuğun ilgisinin ortaya çıkmasında etkili olabilmektedir.

2.2.1.6. Çocuğun Dil ve Anlam Evreni

Dilin gelişimi öncelikle öğrenmeye ve olgunlaşmaya bağlıdır. Olgunlaşma ve hazırbulunuşluğu sağlamış olan çocuk zamanı gelince dili daha kolay öğrenebilmektedir. Doğduktan itibaren çocuğun çevresel uyaranlara çok fazla dikkat etmeye başlaması dil için iyi bir olgunlaşma ortamı sağlamaktadır. Dil için yeterince olgunlaşma düzeyine eriştiği halde çevresel etkenlerin yetersiz kalması, gerekli zihinsel faaliyetlerin gelişmemesi sebebiyle çocuklarda dil gelişimi genellikle ilk yaştan sonlarına doğru kendini göstermektedir (Kılınç, 2020).

Dil gelişiminde çocuğun içinde bulunduğu çevre, aile ortamı, kültürel farklılıklar da etkili olabilmektedir. Çocuk anadilini öğrenirken aile içindeki ebeveynlerini kendine model almaktadır.

Sever (2017, s. 36)'e göre çocuk kitapları, okul öncesi dönemden başlayarak dilsel becerilerin edinilmesi sürecinde çocuklara “zenginleştirilmiş bir dil çevresi” yaratan önemli araçlar olarak değerlendirilebilir.

Çocuk kitaplarında kullanılan deyim, atasözü, sıfatlar, ikilemeler, şiirsel anlatımlar, imgeler edebi metinlerin türlerine göre çocuğun dilin yapısını, Türkçenin zenginliğini kavramasında ve dilden zevk almasında etkili olmaktadır. Çocuğun masal, bilmece, fabl, hikaye gibi değişik yazın türleriyle karşılaşması dilden daha çok zevk almasını ve farklı türdeki edebi eserleri tanımasını sağlamaktadır. Çocuk kitabı yazmak yetişkinler için eser vermekten daha zor bir iştir. Çocuğun okuduğu eserden zevk alması, yalın ve çocuksu bir dilin kullanılması, çocuğa dilin inceliklerinin sezdirilmesi gerekmektedir.

“Çocuk edebiyatı, her şeyden önce yazarın nasıl yazdığını hemen ele veren dil ile gerçekleşir. En soyut temaların edebiyat eserinde somutlaşabildiği, çocuksu olana açılan sade bir dil’dir bu” (Şirin, 1998, s.22).

3.1. Aytül Akal’ın Biyografisi

Bu bölümde Aytül Akal’ın hayatı, sanat anlayışı, eserlerine ilişkin bilgiler ve aldığı ödüllere yer verilmiştir.

3.1.1. Aytül Akal’ın Hayatı

Aytül Akal, 1952 yılında İzmir’de doğmuştur. 1971 yılında İzmir Amerikan Kız Koleji’ni bitirmiştir. Uzaktan eğitimle Washington International University’den mezun olan Akal, aynı üniversitede uzaktan eğitimle, eğitim dalında yüksek lisansını yapmıştır.

Yazarın, dergilerde çeşitli yazıları ve röportajları yayımlanmıştır. 1980’li yıllarda sahneye konan çocuk oyunlarının metin yazarlığını yapmıştır. Akal’ın, çeşitli çocuk dergilerinde yazıları bulunmaktadır.

Aytül Akal; Mavisel Yener, Nilay Yılmaz ve Çiğdem Gündes’le birlikte çocuk sayfalarını hazırlamıştır. Çocuk yazını alanında gerçekleştirilen sempozyumlarda bildiriler sunmuş, üniversitelerde konferanslar vermiştir. Yazarın öykü ve masalları Türkçe ders kitaplarında yer almaktadır.

Çocuklar için farklı türlerde pek çok eser vermeye devam etmektedir.

Çocuk Müzeleri Araştırma ve Kültür Derneği (Ankara) ve Oyun Yazarları ve Çevirmenleri Derneği kurucu üyesidir. Yazarın iki oğlu ve iki torunu bulunmaktadır.

(https://tr.wikipedia.org/wiki/Aytül_Akal Erişim Tarihi: 10.12.2021).

3.1.2. Aytül Akal’ın Sanat Anlayışı

Aytül Akal yazdığı her şeye sevdiği renkleri katmaya bayıldığını; masalın, öykünün, şiirin içine de bu renkleri sıkıştırdığını dile getirmektedir. Çikolataya, şekere olan tutkusunda, çikolata masalları...çocukluğunun yanından hiç ayrılmadığını ve çocuk olmaktan hiç vazgeçmediğini söylemektedir. Tıpkı çocukluğu gibi yazama tutkusu da yazarı terk etmemiştir. Yazar yazma tutkusunu şöyle ifade etmektedir:

“Yazıyorum, çünkü yazmak benim mutluluğumdur, tutkumdur. Onsuz olamayacağım, ben... İnsanın iç dünyasının loş odalarında gizlenen hazineleri erken yaşlarda keşfetmelerini sağlayacak, geleceğin zenginliğini cebinde değil yüreğinde araması

gerektiğini gösterecek bir ışığın peşinde...” Aytül Akal’a göre çocukların aradığı sihrin kendi içlerinde olduğunu ve bunu erken yaşlarda keşfederlerse hayatı ele alışlarının, yorumlayışlarının ve başkalarının hayatlarıyla ilgili yüreklendirici olabilme yetilerinin de o kadar erken gelişeceğini belirtmektedir. Aytül Akal için her kitap, içimizde bir coşku yaratmalı, bizi bulutlara taşımalı, hayaller kurdurmalı. “Sanat”ın işlevi bu değil mi zaten! Bir tabloya baktığımızda, bir konçerto dinlediğimizde, bir film izlediğimizde, içimize coşkunun ateşi düşmeli, yeni bir şeyler yaratmanın, yaşama yeniden ve yeniden aşık olmanın peşine düşebilmeliyiz. Daha yazmaya başlarken, kararlıydım; okurlarım bir kez değil, döne döne defalarca okumalıydı yazacağım kitapları. Bu yüzden her yeni okumada yeni yeni anlamlara ulaşabileceği sürprizler yerleştirdim öykülere, masallara. Mavisel Yener’le birlikte yazdığımız şiirlerle de nice oyunlar oynadık, okurlarla bu oyunları paylaştık... Sanatı, oyunu, eğlenceyi bir araya getirirken, insanların yardımlaşabileceklerini, birlikte çalışabileceklerini ve yapıcı iletişimin her alanda kullanılabileceğini çocuklara örneklemek istedik. Benim şansım da, aynı idealleri paylaştığımız Aysel Gürmen’in Uçanbalık’ı kuracak kadar cesur, kararlı ve çalışkan oluşuydu. Bence bir yazarın en önemli görevi, okura, kendisini tanıma ve anlama yolunda çok yönlü katkıyla hız kazandırmasıdır (<https://aytulakal.com/https://aytulakal.com/>, Erişim tarihi: 16. 12.2021).

3.1.3. Aytül Akal’ın Romanları

Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler -2 Parktaki Esrar, Süper Gazeteciler -3 Likörlü Çikolata, Süper Gazeteciler -4 Belalı Davetiye, Süper Gazeteciler -5 Son Baskı, Hexonya Gezegeni -1 Gökten Uzaylı Düştü, Hexonya Gezegeni -2 İmdat! Uzaylı Yağıyor, Hexonya Gezegeni -3 Uzaylılar Geldi, Süper Çocuklar -1 Renk Delisi, Süper Çocuklar -2 Ses Delisi, Süper Çocuklar -3 Koku Delisi, Süper Çocuklar -4 Süs Delisi, Kayıp Kitaplıktaki İskeler -1 (Mavisel Yener ile), Kayıp Kitaptaki İskelet -2 Yaşayan Ölüler (Mavisel Yener ile), Kayıp Kitaplıktaki İskelet -3 Fare Sarayı (Mavisel Yener ile), Kırmızı Arabanın Hayaleti, Abur Cubur Canavarı, Esrarengiz Duman, Evlere Sığmayan Macera, Sihirbazın Kuyruğu, Zombili Mombili Roman.

3.1.4. Aytül Akal'ın Öyküleri

Oğlum, Ben Çocukken, Kızım, Ben Çocukken, Kızım, Neredesin?, Oğlum, Neredesin?, Babam Duymasın, Benim Babam Sihirbaz, Babamın Sihirli Küresi, Annem Neden Çıldırdı?, Gökyüzünde Balonlar, Öykü Yazmayı Seviyorum (Mavisel Yener ile), Tak Tak Tak Şans Geldi!, Çok Uslu Yaramazlar -1 İkiz Arkadaşlar, Çok Uslu Yaramazlar -2 Okumak mı, Yazmak mı?, Çok Uslu Yaramazlar -3 Öğretmenin süprizi, Kırmızı Şemsiye.

3.1.5. Aytül Akal'ın Şiirleri

Bir Ayağı Yerde Bir Ayağı Gökte Şiirler, Reçelli Şiirler (Mavisel Yener ile), Kuş Uçtu Şiir Kaldı (Mavisel Yener ile), Şiirimi Kedi Kaptı (Mavisel Yener ile), Kaç Güneş Var? (Mavisel Yener ile), Mavi Ay (Mavisel Yener ile), Denizin Büyüsü (Mavisel Yener ile), Kar Sesi (Mavisel Yener ile), Şaşkın Şiirler (Mavisel Yener ile), Zıplayan Şiirler (Mavisel Yener ile), Uçan Şiirler (Mavisel Yener ile).

3.1.6. Aytül Akal'ın Masalları

Nerden Çıktı Bu Kardeş, Küçük Anne, Ben Büyüküm, Terlikleri Kim Giyecek, Ben Ne Olacağım?, Yaşlı Çocuk, Dağınık Çocuk, Ben Ne Zaman Büyüyeceğim?, Üç Sihirli Öpücük, Karanlıktan Korkan Çocuk, Sindirella Olmak İsteyen Çocuk, Üç Gözlü Çocuk, Uyumak İstemeyen Zürafa, Işıkları Dolaşan Çocuk, Bana Bir rüya Ver, Kitap Perisi, Eğlence Ülkesini Arayan Çocuk, Yatağın Altındaki Harfler, Soru Balonları, Ormandaki Apartman, Ormanın Yeni Komşuları, Küçük Kertenkele, Suda Oynamayı Kim Sevmez?, Ormanın Renkleri Kimde?, Masalını Arayan Ejderha, Bu Dünya Kimin?, Büyük Yatakta Kim Yatacak?,

Yaramaz Trafik Lambası, Işığını Yitiren Yıldız, Cadı Burunlu Fabrika, Canı Sıkılan Aydede, Denizin Altını Merak Eden Vapur, Park Yiyen Robot, Buruşuk Kağıt Parçası, Çikolata Çocuk, Fasulye Motorlu Uçan Daire, İp Bacaklı Uzaylı Çocuk, Reklamları Çizen Çocuk, Kimin Yatağı Uçuyor, Üç Uçan Çocuk, Çöp Kafalı Çocuk, İki Kavgacı Ağaç, Dilek Ağacı, Gezmeyi Seven Ağaç, Kızamık Olan Fil, Şımarık Fil, Rengini Arayan Top.

3.1.7. Aytül Akal'ın Resimli Kitap Dizileri

Canım Annemin Doğum Günü, Canım Babamın Doğum Günü, Güzel Ablamın Doğum Günü, Yakışıklı Ağabeyimin Doğum Günü, Tatlı Kardeşimin Doğum Günü, Sıksa Kedimin Doğum Günü, Pamuk Büyükanneimin Doğum Günü, Tonton Dedemin Doğum Günü, Can Arkadaşımın Doğum Günü, Sevgili Öğretmenimin Doğum Günü, Öğretmenimin Sihirli Şapkası, Kardeşimin Sihirli Okulu, Sanatçının Sihirli Odası, Dedemin Sihirli Dolabı, Kraliçe'nin Doğum Günü, Saray Horozu'nun Doğum Günü, Mevsimler Kralı'nın Doğum Günü, Küçük Prens'in Doğum Günü, Mıymıy Teyze -1 Kapının Arkasında, Mıymıy Teyz -2 Lunaparkta, Mıymıy Teyze -3 Bebek Bakıyor, Pufi Yumak Peşinde, Oyuncu Susam, Sevimli Beyaz, Sokakta Kediler, Moko ile Dinozo -1 Vapurda Canavar, Moko ile Dinozo -2 Parkta Canavar, Moko ile Dinozo -3 Havuzda Canavar, Moko ile Dinozo -4 Karda Canavar, Ne Yiyelim?, Ne Anlatalım?, Ne Boyayalım?, Ne Oynayalım?, Titrikler -1 En Korkunç Şeyler, Titrikler -2 En Gürültücü Şeyler, Titrikler -3 En Eğlenceli Şeyler, Titrikler -4 Çılgın Şeyler, Titrikler -5 En Komik Şeyler, Şeker Canavarı, Uyku Canavarı, Kitap Canavarı, Bu Ne Biçim Yarışma?, Bu Ne Biçim Armağan?, Bu Ne Biçim Sunum?, Bu Ne Biçim Kardeş?.

3.1.8. Aytül Akal'ın Aldığı Ödüller

Aytül Akal'ın aldığı ödüller kişisel sayfasından alınmıştır (<https://aytulakal.com/>, Erişim tarihi: 16. 11.2021).

- 2017 THE FLYING GRANDPA, Scholastic Picture Book Award 2017- Short List Türkiye'den kısa listeye giren ilk resimli kitap (Mavisel Yener ile).
- 2016 TET İHRACAT ÖDÜLÜ, Elektrik Elektronik ve İhracatçıları Birliği'nin TET İhracat Başarı Ödülü- 2015 yılında Yurt Dışında En Çok Eseri Yayımlanan Yazar Ödülü
- 2016 HONG KONG, Proverse Poetry Prize Anthology 2016- The Mountain And The Sea, A Boat On The House şiiriyle
- 2016 HONG KONG, Proverse Poetry Antoloji Yarışması Winner of a place in the proverse poetry Prize Anthology 2016 -Questions to the Rock şiiriyle (Mavisel Yener ile)
- 2015 REÇELLİ ŞİİRLER, ÇGYD Yılın Kitabı tasarım ödülü (Mavisel Yener ile)
- 2015 Kayıp Kitaplıktaki İskelet İngiltere'den Uluslararası Found in Translation Seçkis Ödülü,(Mavisel Yener ile)
- 2011 SEMPOZYUM, “Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Aytül Akal” başlığıyla, Osmangazi Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi Karşılaştırmalı Edebiyatı Bölümü “ V. Ulusal Çovuk ve Gençlik Edebiyatı Yaşayan Yazarlar Sempozyum Dizisi” çerçevesinde, tüm kitapları sempozyum konusu oldu.

- 2008 CGYD Jüri Özel ödülü (Mavisel Yener ile)
- 2007 KIRMIZI ŞEMSIYE, CGYD Tasarım Özendirme ödülü (Mavisel Yener ile)
- 2005 DENİZİN BÜYÜSÜ, ÇGYD Yılın En İyi Resimli Kitap ve Tasarım ödülü (Mavisel Yener ile)
- 2004 MAVİ AY, Çocuk Edebiyatçıları Birliği Yılın Çocuk Şiiri Kitabı ödülü (Mavisel Yener ile)
- 1995 BEN MİNİCİK BİR BEBEKTİM, TC Kültür Bakanlığı tarafından düzenlenen Eflatun Cem Güney 0-6 yaş çocuk kitabı yarışmasında mansiyon ödülü.

Aytül Akal Astrid Lingren ‘ALMA’ ödülü için 2010, 2020, 2021 yıllarında üç kez Türkiye adayı olarak gösterilmiştir.

- 2010 ÇGYD (Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği)
- 2020 İTEF (İstanbul Uluslararası Edebiyat Festivali)
- 2021 İTEF (İstanbul Uluslararası Edebiyat Festivali).

4.1. Araştırma İçin Seçilen Eserler

Çocuk edebiyatı eserlerinde yer alan çocuk gerçekliği unsurlarını tespit etmek amacıyla Aytül Akal’ın Süper Gazeteciler roman dizisinde yer alan eserleri incelenmiştir. İnceleme için seçilen kitaplar D&R isimli kitap sitesinden temin edilmiştir. Bu bölümde Süper Gazeteciler serisinde yer alan kitapların içerikleri hakkında bilgi verilmiştir:

4.1.1. Süper Gazeteciler 1

Yener ve Evren aynı mahallede oturan ve aynı sınıfta okuyan iki arkadaştır. Yener’in anne ve babası boşanırlar. Dört sene önce Evrenlerin oturduğu mahalleye taşınırlar. Birbirleriyle çabucak kaynaşıp arkadaş olurlar. Yener ve Evren, Süper Gazete adında bir gazete çıkarmaya karar verirler. Ancak gazetenin sürekli olmasını sağlamak için daha heyecanlı konular gerekir. Şarkıcı, artist, ressam gibi ünlü kişilerle röportaj yapıp yayınlama fikri akıllarına gelir. Ancak kiminle röportaj yapacaklarına karar veremezler. Evren o gece rüyasında Altay Şen adında bir şarkıcıyı görür. Önceki akşam da televizyonda Altay Şen’e benzeyen birinin olduğunu öğrenmişlerdir. Onu bulup röportaj yapabileceklerini düşünürler. Okula girer girmez karşılarında Altay Şen’i görürler. Altay Şen onlara kendini tarih öğretmenin yegeni olarak tanıtır ve sınavların iptal edildiğini söyler. Sınıf arkadaşları Elif de Altay Şen’i görür ama tarihçi Osman Bey’in soyadının Selimoğlu olduğunu Altay

Şen'in nasıl amcası olabileceğini düşünmeye başlar. Evren ve Yener Altay Şen'le röportaj yapmak için çıkarlar. Öğretmenler odasında birkaç kişiyle Altay Şen'in konuştuğunu görürler. Konuşmalarından neden söz ettiklerini tam olarak anlayamazlar. Öğretmenler odasından çıkan yeşil bereli adam ve kadın çocukların kapıda olduklarını görünce telaşlanır. Altay Şen ise imza için geldiklerini düşünüp çocukları pek önemsemez. Çocuklara ikinci dersin sonunda röportaj yapabileceklerini söyler. Tarihçi Osman Bey derste Altay Şen olarak bilinen kişiyi yeğeni Oğuzcan Selimoğlu olarak tanıtır. Aslında Altay Şen sanılan kişi Altay Şen'in benzeri olan Oğuzcan Selimoğlu'dur. Çocuklar Altay Şen'le değil de onun benzeri olan bu kişiyle röportaj yapmanın daha ilgi çekici olacağını düşünürler. Oğuzcan Selimoğlu röportaj işini kabul eder. Çocukları kendi evine davet eder. Yener ve Evrenin sınıf arkadaşı Selin de bu röportajda onlara katılmak ister. Selin, yazı yazmaya ve desen çizmeye meraklı bir kızdır. Yener ve Evren önceleri Selin'i istemeseler de Selin gruba dâhil olmayı başarır. Üç arkadaş serviste giderken Selin bir kafede Oğuzcan Selimoğlu'nu iki kişiyle otururken görür. Birinin başında yeşil bir bere vardır. Çocuklar aralarında görev paylaşımı yapıp röportaj için soruları hazırlarlar. Oğuzcan Selimoğlu'nun evine giderler. Selin eve girer girmez gördüklerini not alır, çizimler yapar. Evren kayıt cihazını çıkarır. Yener de fotoğraf çeker. O esnada kapı çalar ve silahlı dört kişi içeri girer. Biri ilaçlı mendil ile Oğuzcan Selimoğlu'nu bayıltır ve mendili bir yana atar. Selin'i de yanlarına rehin olarak alırlar. Yener, o esnada adamların fotoğraflarını çekerken flaş adamların yüzlerine patlar. Selin o sırada adamın elinden kurtulur. Evren, adamların Oğuzcan Selimoğlu'nu bayılttıkları mendili yerden alır ve cebine atar. Çocuklar polise haber verip sorguya çekilmektense olayı kendileri çözmeye karar verirler ama kayıt yaptıkları kaset ve film adamların elindedir. Elllerinde sadece Selin'in yaptığı çizimler ve aldığı notlar kalmıştır.

Çocuklar okula gittiklerinde tarihçi Osman Bey'den yeğeni Oğuzcan Selimoğlu'nun psikolojik tedavi aldığını Altay Şen'in ona benzediği gerekçesiyle Oğuzcan Selimoğlu'na ortaya çıkmaması için para verip şantaj yaptığını öğrenirler. Oğuzcan Selimoğlu'nun para ile bir çiftlik evi aldığı ve parası kalmadığı için medyanın karşısına çıkmaya karar verdiği ama Altay Şen'in ölüm tehdidi ile karşı karşıya geldiğini öğrenirler. Çocuklar gerçek Altay Şen'i bulup onunla röportaj yapmanın daha iyi olacağını düşünürler. Sınıf arkadaşları Elif'te ünlü insanların telefon ve adreslerinin olduğu bir defter vardır. Elif'ten yardım isterler. Altay Şen'i arayıp evinde bir randevu ayarlamayı başarırlar.

Yener'in annesi bankada çalışan bir kadındır ve o gün bir müşterisi bütün parasını bankadan çekmek istediğini söyler. Bu kişi Altay Şen'dir. Ertesi gün çocuklar röportaj için Altay Şen'in evine giderler. Evin bahçesinde bir adam görürler. Bu adam öğretmenler

odasında karşılaştıkları yeşil bereli adamdır. Aynı zamanda kafede gördükleri adam da odur. Altay Şen ile röportaj yapmaya başlarlar. Selin not alırken yeşil bereli adamı da çizer. Evren kayıt cihazıyla sesleri kaydeder. Röportaj esnasında eve kar maskeli dört adam girer. Elindeki spreyle Altan Şen'i bayıltır ve kaçıtır. Evrenin teybini ve Yener'in fotoğraf makinesini de alırlar. O sırada Altay Şen'in telefonu çalar. Yener'i arayan annesidir. Evren, Altay Şen'miş gibi konuşup bankadan parayı çekmeyeceğini söyler. Çocuklar o gün önceden Altay Şen'i gördükleri kafeye giderler. Kafenin peçeteleri ile yeşil bereli adamın Oğuzcan Selimoğlu'nu bayılttığı mendil aynıdır. Kafeden çıkarlarken Altay Şen ya da Oğuzcan Selimoğlu'na benzeyen bir adam görürler ve onu takip etmeye başlarlar. Elif ve Sedat amca imza almak bahanesi ile oluşan Selimoğlu'nun evine giderler. Tarihçi Osman Bey de aynı binada oturmaktadır. Binada Altay Şen sanılan Oğuzcan Selimoğlu yoktur. Ertesi gün haberlerde Altay Şen'in kaçırılmasına dair hiçbir haber de yoktur. Yener Altay Şen'in evini aradığında Altan Şen'in programı olduğunu öğrenir. Aslında Altay Şen kaçırılmamıştır. O gün okula gittiklerinde tarih dersini iptal edildiğini tarihçinin yeğeni Oğuzcan Selimoğlu ile tatile gittiğini öğrenirler. Evren tarihçinin evine gitmeye karar verir. Tarihçinin evinde yeşil bereli adamı görür. Yanında da Oğuzcan Selimoğlu vardır. Adam spreyle Evren'i bayıltır. Çocuklar Altay Şen'in evine ya da Oğuzcan Selimoğlu'nun çiftliğinin evine gideceklerini düşünürler. Altay Şen evde yoktur. O gün evde yaşanan kaçırılma olayının aslında klip provası olduğunu öğrenirler. Fatoş Hanımdan yeşil bereli bahçıvanın adresini alırlar. Adres Oğuzcan Selimoğlu adresi ile aynıdır. Yener ve arkadaşları çiftlik evine Evren'i aramaya giderler. Yener evi ararken yerde kirli bir mendil görür. Bu mendil kafede gördüğü mendilin aynısıdır. Evren'i ağzı gözü bantlı bir şekilde bulurlar. Yanında da Altay Şen vardır. O sırada Sedat amca silahla gelir ve polise haber verirler. Evren'i ve Altay Şen'i kurtarırlar. Altay Şen, Oğuzcan Selimoğlu'nun eskiden yanında çalışan kişi olduğunu söyler. Kendisini 3 yıldır görmediğini hesabından para sızdırdığı için işten çıkardığını anlatır. Aynı zamanda Oğuzcan Selimoğlu Altay Şen'e benzemek için bir sürü ameliyat geçirmiştir. Aslında Oğuzcan Selimoğlu ölümle tehdit eden Altay Şen değildir. Neyse ki Yener'in annesi bankadaki parayı vermemiştir. Oğuzcan Selimoğlu önce kendini bilerek kaçıtır. Çocukların polise gitmelerini sağlamaya çalışır ama çocuklar polise gitmez. Oğuzcan Selimoğlu Altay Şen'i öldürüp onun yerine geçmek istemiştir. Polis, Oğuzcan Selimoğlu ile yeşil bereli kişiyi ve diğer haydutları tutuklar. Altay Şen çocuklar için Süper Gazete'ye röportaj verir. Aynı zamanda Altay Şen, Yener'e yeni bir fotoğraf makinesi, Evren'e yeni bir kayıt cihazı Selin'e cep telefonu, Elif'e ise adres ve telefon rehberi hediye ederek onları ödüllendirir.

4.1.2. Süper Gazeteciler 2 – Parktaki Esrar

Elif okuldan döndüğünde annesi apartmandaki işlerini bitirmiş evde olurdu. Ama o gün ne annesi ne de küçük kardeşi Arif'in sesi çıkmaz. Elif odaya girince kardeşi Arif'i kanlar içinde görür ve korkar. Yaramaz Arif meğer salça suyuyla ablasına şaka yapmıştır. Elif'te bunun karşılığında Arif'e kirli çamaşırlarını yıkadır.

Elif banyoda komşusu Nihal Hanım'ın ona verdiği şampuanla saçını yıkar. Elif'in saçları dökülmeye başlar. Elif bu duruma anlam veremez. Anneleri Sümül Hanım da apartmandaki kapıcı işinin dışında bir ek iş bulmuştur. Bir imalathanenin dolum işinde çalışacaktır. Elif de kardeşi Arif'le ilgilenmek zorunda kalır. Elif, sanatçı ve önemli kişilerin telefon ve adreslerinin olduğu rehberi çıkarır. Belediye Başkanı Hakkı Güven ile röportaj yapmanın gazete için iyi bir konu olabileceğini düşünür. Babası belediyenin bir çocuk parkı yapacağından bahsetmiştir. Elif'in aklına bu konuda röportaj yapmak gelir. Arkadaşı Selin'le röportaj yapmaya karar verirler. Elif'in saçları günden güne dökülmeye devam eder. Kullandığı şampuanın etiketinden fabrikanın numarasını bulur ve durumu iletir. Yener ve Evren de gazete için yeni bir konu arayışı içine girerler. O esnada akıllarına Elif'te ünlü kişilerin telefon ve adreslerinin olduğu rehber gelir ama Selin ve Elif'le işbirliği yapmak istemezler. Selin ve Elif'in belediye başkanı ile yapacakları bu röportajı öğretmenleri destekler. O sırada Yener ve Evren'de Süper Gazete konusu için bu röportaja dâhil olur. Selin ve Elif belediyeye geldiklerinde belediye başkanı onlara park yapılacak alandan bahseder. Parkın meclis onayı olmadan yapılamayacağını söyler. Selin ve Elif'in röportajı pek de bekledikleri gibi çıkmaz. Elif'in annesinin çalıştığı yerde Arif'e de bir iş verirler. Evren ve Yener kızlarla sadece bu sayı için gazeteye röportaj yayınlatabileceklerini söylerler. O akşam Eliflerin evine belediye başkanı Hakkı Güven gelir. Hakkı Güven o gün yapılan röportajda ki bilgileri gazetede basmamalarını, parkın yapılmayacağını söyler. Selin ve Elif belediye başkanının eve gelecek kadar bu konuya neden önem verdiği anlam veremezler. Elif ve Selin ertesi gün belediye başkanının yanına giderler. Elif, babası orada çalıştığı için işini kaybetmesinden korkar.

O gün okulda Evren ve Yener'e röportajın geçersiz olduğunu ve olan durumu aktarırlar. Belediye başkanı Hakkı Güven'i ziyaret edip fotoğrafları teslim etmeye giderler. Odada bulundukları sırada Hakkı Güven'in telefonu çaldığında başkan terlemeye başlar. Telefonda konuşurken üç gün süre ister. Kararın meclisten çıkması gerektiğini anlatır. Çocuklar başkanın bir sırrı olduğunu düşünüp çözmeye girerler. Çocuklar belediyeden çıkıp belediye arazisi görmeye giderler. Burası Elif'in annesinin ve Arif'in çalıştığı kozmetik imalathanesidir. Arif orada bekçilik yapıyordur. Annesi Elif'e bu işin geçici olduğunu

söylemiştir. Belediye arazisi bu iş için süre tanınmıştır. Çocuklar taksiye binip belediye arazisinden uzaklaşırlar. Takside giderlerken bir kadın görürler. Elif bu kadını tanır, kadın Elif'in komşusu Nihal Hanımdır. Nihal Hanım'ı sevgilisiyle yakalarlar. Elif'in şikâyet ettiği şampuan firması arar. Elif'i fabrikaya davet ederler. Arif belediye arazisinde sert bir maddeden yapılmış bir heykel bulur ve bunu eve getirir. Arif arazide bu heykellerden çokça olduğunu söyler. Elif heykeli Arif'ten alır çantasına koyar. Elif'in babası, başkanın park işinden vazgeçtiğini söyler. Elif park yapımı sırasında ortaya tarihi eserler çıktığı için başkanın da bu eserlere gizlice el koymak ve çıkar sağlamak istediğini düşünür.

Yener gece garip bir ses duyar. Ses evlerinin yanında olan eski perili ev diye tanımladıkları evden gelir. Balkona uzanan ağaç dallarından yardım alarak yan bahçeye iner. Evin önüne geldiğinde kapının aralık olduğunu görür ama bu kapı her zaman kapalıdır. İçeriden bir çocuk sesi duyar. Bir odaya girer odanın içi kazanlar, renkli sıvılar ve tüplerle doludur. Odadan çıkmaya çalışırken ayağı kazanlardan birine takılır ve yere kırmızı sıvı yayılır. Yener hemen oradan uzaklaşır kırmızı sıvı ayaklarına bulaşmıştır. Yener'in annesi sabah yerdeki kırmızı lekelerin şampuan şişesinden döküldüğünü düşünür. Yener, Evren'e akşam perili evde olanları anlatır. Elif de Arif'in bulduğu heykeli gösterir o sırada tarihçi ile koridorda karşılaşırlar. Tarihçi Osman Bey bir kitap yazıyordur aynı zamanda arkeologtur. Elif'in gözü evim içindeki heykellere takılır. Bu heykeller çantasındaki heykellere çok benzer. Tarihçi vitrindeki eserlerin sahte olduğunu söyler. Elif çantasındaki heykeli tarihçiye gösterir. Tarihçi bu heykelin de sahte olduğunu söyler. Çocuklar belediye başkanının bu heykeller yüzünden park yapmadığını düşünürler ve bunların sahte olduğunu belediye başkanına iletmek için belediyeye gitmeye karar verirler. Elif önce şampuan fabrikasına uğrayıp saç dökülmesinin sebebini öğrenir. Kullandığı kırmızı şampuanı da yanında götürür. Şampuan laboratuvarda incelemeye alınır. Arkadaşları Yener'in evinde toplanmışlardır. Elif gelince ona verilen kırmızı şampuanla yerdeki lekelerin aynı olduğunu fark ederler. Sabah annesi de Yener'in şampuan şişesini kırdığını düşünmüştür. Çocuklar toplanıp belediye binasına giderler. Başkan onları tekrar karşısına görünce şaşırır. Başkan çocukların da bu işin içinde olduğunu düşünür. Çocuklar heykelin sahte olduğunu söylerler. Başkan bunu bildiğini ama parkın yapılmayacağını yapılırsa bile sonraki meclis kararının aylar sonra verileceğini belirtir. Başkan, çocuklardan kaçırılan oğlunu bulmalarını ister. Başkan bu kaçırma olayının içinde Süper Gazetecilerin de olduğunu düşünür. Yener'in aklına perili evde duyduğu çocuk sesi gelir. Olayla ilgileri olmadığı halde başkana oğlunu bulacaklarını söyler. Çocuklar oradan ayrılıp belediye arazisine heykeli bırakmaya giderler. Kendini bekçi sanan Arif de oradadır. Arif buradaki heykellerin birileri tarafından alındığını

anlatır. İçlerinden biri de komşuları Nihal abladır. Arif aynı zamanda o gün ablasına fabrikadan gelen mektubu da verir. Elif fabrikaya gidip saç sıkıntısının nedenini öğrenecektir. Elif, heykeli orada bırakmaktan vazgeçer ve çantasına koyar. Dört arkadaş perili evin yolunu tutarlar. Perili evin giriş kapısını bulmaya çalışırken Selin'in telefonu çalar. Selin eve dönmek zorunda kalır. Elif de Selin'le gider. Yener ve Evren perili evde kalırlar. O esnada Yener'in annesi Yener'i arar ve evdeki bir dosyaya ihtiyacı olduğunu ona ulaştırılmasını söyler. Evren, perili evde yalnız kalır. Evren odaların birinden kedi sesi duyar. İki adam bu kedilerden kurtulmayı planlıyordur. Evren kedi yavrularını kurtarmayı sonra da dönüp başkanın çocuğunu kurtarmayı düşünür. Kedileri çıkarmayı başarır. Yener dosyayı annesine bırakıp Evren'in yanına gelir. O sırada üç kişi ile göz göze gelir. Elleri silahlı kişilerin elinde dört beş yaşlarında bir çocuk vardır. Haydutlar Yener'i fark edip ellerini ve ağzına bağlayıp odaya koyarlar. Yener bu odayı hatırlar. Daha önce girdiği kâğıt dolu odaydı. Bunların kâğıt olmadığını etiket olduğunu fark eder. Evren O esnada kedilere süt verirken annesi camdan onu görür ve göz göze gelirler. Evren, Yener'in hala annesinin dosyasını teslim etmekte olduğunu perili evde olmadığını düşünür. O sırada Selinlerin evinde babasının arkadaşı olan belediye meclis üyesi vardır. Eliflerin evine belediye başkanıyla polisler gelir. Elif'in babası Süleyman Efendiyi tutuklamaya kalkarlar. Belediye başkanı Süleyman efendiyi oğlunu kaçırmakla ve çocukları planına alet etmekle suçlar. Elif babasının suçu olmadığını başkanın çocuğunun yerini bildiğini söyler. Beraber perili eve giderler ama perili evde kimseyi bulamazlar. Çıkarlarken Yener'in fenerinin yerde olduğunu görürler. Ama etrafta Yener'in bahsettiği kazanlar yoktur. O esnada kedi sesi sayesinde Yener'i ağız bantlı şekilde bulurlar. Selin babasının arkadaşı Mehmet Bey'den park hakkında bilgi alır. Mehmet Bey tarihi eserler sahte olsa bile oranın park değil alışveriş merkezi yapılacağını söyler.

Yener'i ağız bantlanmış şekilde bulurlar. Yener genel başkanının oğlunu kaçıranları gördüğünü söyler. Elinde tuttuğu etiketi gösterir. Etiketeki adres başkanın şampuan fabrikasıdır. Yener annesinin toplantısı esnasında park ile ilgili zarfın olduğu fotoğrafların düştüğünü söyler. Fotoğraftaki adamlardan biri Nihal Hanımın eşi Yüksel Bey diğeri ise Selin'in babasının arkadaşı Mehmet Bey'dir. Yüksel Bey Hakkı Güven'in kozmetik fabrikasında çalışıyordur. Evren, kozmetik fabrikasına giderek genel müdür Aydın Bey ile görüşür. Yanında Yüksel Bey de vardır. Nihal Hanım Elif'i süt almaya yolladığı sırada Nihal Hanımın elinde kırmızı bir şampuan şişesi vardır. Elif'e uzatarak ona hediye eder. Elif içeriden gelen sesleri duyar. Bu dört beş yaşlarında bir çocuktur. Nihal Hanım bir akrabasının çocuğu olduğunu söyler. O esnada Elif'in gözü içerdeki tarihi eserlere takılır.

Nihal Hanım Elif'e Yüksel Abi'nin bir iş yerinde bu heykellerden çokça olduğunu istediğini alabileceğini söyler. Selin, eski binanın orada adamlar tarafından kaçırılır. Yüksel Bey'e bu kız binayı gözetliyor derler. Artık fabrikanın sahte şampuan yaptıklarını biliyorlardır. Selin perili evde olanların bu adamın başının altından çıktığını anlar. O sırada Nihal Hanım yanında Elif ve küçük çocukla gelir. Nihal Hanım bu çocuğun başkanın çocuğu olduğunu bilmemektedir. Eşi Yüksel Bey ona çocuğu akrabasının oğlu diye tanıtmıştı. Başkan Hakkı Güven oğluna kavuşur. Hakkı Bey belediye başkanı seçildikten beri fabrika işlerinin Aydın Bey'e devretmiştir. Aydın Bey ve kardeşi Yüksel Bey arasında çekişme oluşur. Yüksel Bey şampuan fabrikasına yeni formüller üretilip intikam almak ister. Elif'in saçlarının dökülme sebebi de bu kaçak imalat şampuanlardır. İmalat için kullandığı yerin çocuk parkı olmaması için de belediye başkanı Hakkı Güven'e şantaj yapıp oğlunu kaçıtır. Polisler Yüksel Bey ve çetesini tutuklar. Hakkı Güven, Sümül Hanım'a ek işi suya düştüğü için yeni bir iş bulur. Çocuklara da park yapma sözünü verir.

4.1.3. Süper Gazeteciler 3 – Likörlü Çikolata

Selin, okul çıkışı babası Oktay Bey'in ofisine ziyarete gider. Kapıdayken içeride babasının bir kadınla konuştuğunu fark eder. Kadın Oktay Bey'e bu durumu ailesine anlatmasını artık saklamak istemediğini söyler. Selin odaya girdiğinde kız odadan çıkar. Selin babasına doğum günü hediyesi olarak aldığı dijital çerçeveyi verir. Selin babasından beklediği heyecanlı tepkiyi görememiştir. Selin babası ile konuşan kızın kim olduğunu ve ne istediğini merak ederek kızın babasının sevgilisi olduğunu düşünür. Selin eve döndüğünde babasının ofisinde karşılaştığı kız onunla konuşmaya gelir. Selin'e vücut ölçülerinin mankenlik için uygun olduğunu söyler. Tepeden tırnağa Selin'i süzer.

Selin'in annesi Mercan Hanım akşam eşinin doğum günü için pasta sipariş eder. Selin'e pastaneye telefon edip durumu takip etmesini kendisinin iş yerinde toplantısı olduğunu söyler. Senin o gün yaşadıklarının etkisi ile annesinin telefonda söylediklerini unuttur. Akşam sipariş ettikleri pasta gelir. Selin'i merak eden Yener ve Evren'de oradadır. Sipariş ettikleri pastanın üzerinde "Nice yaşlara eşlerin ve çocukların yazıyordur." Selin o gün yaşananları bu durumla bağdaştırır. Oysa adres karışmış Selinlere gelen pastada yanlışlık olmuştur.

Ertesi gün okulda dört arkadaş bu konuyu tartışırlar. Selin'in yanına gelen kız babasının sevgilisi değil Selin'in üvey kız kardeşi Meltem'dir. Babası Almanya'da iken bir kadınla evlenir ve Meltem dünyaya gelmiştir. Babası bu durumu itiraf eder.

Okul çıkışı Meltem, Selin ve Elif'le konuşur. Meltem onlara Almanya'da büyüdüğünü anlatır. Oktay Bey ile annesi de orada tanışıp evlenmişlerdir. Bu evlilik kısa

sürer ve ayrılırlar. Oktay Bey Türkiye'ye döner. Meltem annesinin hasta olduğunu bu yüzden babası Oktay Bey ile konuşması gerektiğini söyler. Meltem bir ajansta pazarlama uzmanıdır. Şirketin Türkiye temsilciliği için gelmiştir. Manken ve oyuncu olmak isteyenleri keşfettiğini söyler. Meltem kartını çıkarıp Elif'e mankenlik teklif eder.

Elif, kafeden çıkmadan önce Meltem'in kullandığı mendili alır ve DNA testi yapmak için durumu arkadaşlarına anlatır. Selin'in bu durumdan haberi yoktur.

Oktay Bey'den ofisine röportaj bahanesi ile giderler. Evren Yener ve Elif bu DNA testi ve röportaj konusundan Selin'e bahsetmezler. Elif'in ilgisini Oktay Bey'in odasında bulunan üzerinde Meltem'e yazan bir dosya çeker. Elif dosyayı gizlice alır. O esnada Selin gelir Süper Gazeteciler Selin'e yakalanmışlardır. Selin, Süper Gazetecilerin babası ile röportaj yapmaya gelip ona haber vermemelerine sinirlenir. Çocuklar Selin'e aslında röportajın bahane olduğunu babasının DNA'sını almak için geldiklerini söylerler. Selin'in elinde babasının kirli bir gömleği, çorabı ve mendili vardır. Hep beraber DNA testi için laboratuvara giderler. Ama bunu yapabilmeleri için Meltem'in annesi ve babasının izni gerekir. Evren'in babası Almanca biliyordur. Oktay Bey'den aldıkları Almanca yazılı dosyayı babasına okuması için verir. Babası, Oktay Bey'in 25 yıl önce Alman bir kadınla evlendiğini dosyada kızı Meltem'in doğum belgesi olduğunu ve Meltem'in DNA testinin bulunduğunu söyler. Eksik olan tek şey Oktay Bey'in DNA testidir.

Elif, arkadaşlarından gizli Meltem ile buluşur. Mankenlikten iyi para kazanacağını düşünerek Meltemin verdiği adrese mankenlik başvurusuna gider.

Elif'in deneme fotoğrafları çekilir. Mankenliğe uygun olduğu söylenir. O esnada Meltem girişteki kadınla konuşur. Kadın daha büyük bir yere taşınmaları gerektiğini söyler. Meltem, Elif'e onu çok beğendiklerini yarın tekrar gelmesini söyler.

Evren ve Yener Elif'e Oktay Bey'in DNA testinin gerekli olduğunu söyler. Elif, ikilem içinde kalır. Eğer DNA testi olumsuz çıkarsa Selin ve Meltem kardeş değilse Elif'in istediği mankenlik işi de olmayabilir hatta Meltem Almanya'ya dönebilirdi. Elif bu düşüncelerinden utanır. Bu konuyu Selin'le konuşurlar. Selin, babasını DNA testi için ikna eder. Babası da babalık testi için başvurmuştur. Aldıkları dosyayı babasına geri verirler, bir örneğini de bilgisayara kopyalarlar. Elif o gün yine Meltem'in ajansına gider. Meltem Elif'e yeni yetenekler bulması için ona yardım etmesini yardım ederse daha çok para da kazanacağını söyler. Yener'in evlerinin yanına yeni birileri taşınır. Evren ve Yener bu yeni komşuları merak edip ziyaret etmek isterler. Elif kazandığı ilk parayla kurutma makinesi almaya gider. Mağazada çalışan çocukla konuşurken ona çalıştığı ajanstan bahseder.

Meltem'in isteği üzerine yeni bir yetenek bulmuştur. Adı Harun olan mağaza çalışanı çocuk, Elif'e bahsettiği ajansa uğrayacağını söyler.

Evren internet üzerinden Alman Hastanesi'nin sayfasını bulur. E-posta atmaya karar verir. Hastanede doğan Meltem'in babasının kayıtlarının olup olmadığını sorar.

Selin babasından aldıkları dosyayı gizlice yerine koymak için babasının ofisine gider. Ofiste babasının ilk eşi Nalan ile karşılaşır. Babası kadının kapıya kadar geçirirken Selin de dosyayı gizlice yerine koyar. Elif'in çekim için ajansa gitmesi gerekir. Elif, kardeşi Arif'i evde tek başına bırakamayacağı için Arif'i parka götüreceğim bahanesiyle evden çıkarır. Arif'i de yanında ajansa götürür. Arif'i ikna edip ajansa götürmek için ona üç paket likörlü çikolata alır. Arif hepsini yer. Evren'in e-postadan beklediği cevap gelir. Meğer Meltem diye biri hastanede doğmamıştır. Öyle bir kaydı da yoktur.

Elif kardeşini ajansa götürür ama kardeşi olarak değil de yeni bulduğu yeteneklerden biri olarak tanıtır. Arif ikram edilen meyve sularından içer ve birden kusmaya başlar. Elif Evren'i arar ve babasının kliniğine Arif'i götürürler. Elif, Arif'in üç paket çikolata yediğini söyler Arife kan tahlili yaparlar.

Yener ve annesi ellerinde kek tabağıyla yeni gelen komşularını ziyarete giderler. Kadın ve adam müsait olmadıklarını eve eşya geldiğini söyler. Oysa Yener açık kapıdan salonun eşya ile dolu olduğunu görür. Evren eve vardığında Alman hastanesinden bir e-posta daha geldiğini görür ama Almanca olduğu için anlayamaz. Yener ve Evren çeviri sitelerinden metni çevirirler. Gelen mesajda önceden atılan e-postayı yalanlayan bir mesaj vardır. Meltem'in bu hastanede doğum kayıtlarının olduğu yazar.

Elif, mağazada tanıştığı Harun adındaki çocuğun iki gündür kayıp olduğunu öğrenir. Elif gizlice gittiği çekimi, Harun'a sunduğu ilk iş teklifini ve Arif'in zehirlenmesi olayları Selin'e anlatır. Cuma akşamı Harun'u son görenlerden biri de Elif'tir. Bu durum Elif'i korkutur. Meltem'i ara ama Meltem'in telefonu artık kullanılmamaktadır.

Evren ve Yener fotoğraf makineleri ile yeni gelen komşularının evlerinin fotoğraflarını çekmek için bahçeye girerler. O sırada adam kucağında taşıdığı çocuğu arabaya bindirir. Evren ve Yener yeni gelen komşularının çocuğunun felçli olduğunu düşünürler.

Mustafa Bey'in Arif'e yaptığı kan testinde Arif'in kanında alkol ve ilaç kullandığını tespit eder. Arif'in yediği çikolata likörlüdür. Alkolün oradan geldiğini düşünürler ama ilaç olayına anlam veremezler. Selin ve Elif Meltem'e ulaşamayınca ajansa giderler ama ajans kapalıdır. Ajans sahipleri üst kattaki kadından bu ajansı birkaç haftalığına kiralayıp daha

sonra da çıkmışlardır. Selin ve Elif üst kattaki kadından dairenin anahtarını alıp içeriye bakmak isterler. Ajanstaki eşyalar ve kirli tabaklar olduğu gibi durmaktadır.

Selin ve Elif, Evren ve Yener'in yanına giderler. Evren ve Yener evde yoktur. O esnada arabadan inen adam kucağında çocuk ile eve girer. Selin ve Elif'te perili eve taşınan komşuların çocuğunun felçli olabileceğini düşünürler. Süper Gazeteciler bir araya gelirler. Elif, Evren'e oyunculuk denemelerini, Harun'la tanışmasını, Arif ile ajansa gitmesini ve Arif'in zehirlenmesini anlatır. Yener ve Evren yeni gelen komşularının felçli bir erkek çocukların olduğunu söyler. Kızlar ise o kişiyi gördüklerini ama o kişinin erkek değil kız olduğunu söylerler. Ailenin iki çocuğunun da felçli olduğunu düşünürler. Evren'in Almanya'ya yolladığı iletiden tekrar yanıt gelir. Gelen mesajda o tarihlerde öyle bir test raporu olmadığı yazar. Elif televizyonda Harun'un haberini görür. O esnada kapı çalar gelen Meltem'dir. Elif'in ajanstaki çekimi kaçırdığı için bir şans daha vermeye gelmiştir.

Sabah okulda Evren ve Yener yeni gelen komşuların evinde çektikleri fotoğraflara bakarken Selin ve Elif'in dikkatini fotoğraftaki eşyalar çeker. Çünkü bu eşyalar ajanstaki eşyaların aynısıdır. Ajansın taşındığı yer Yener ve Evren'in evlerinin yanındaki perili evdir.

Evren'in babası, Arif'in kan testinde bir madde olduğunu bu maddenin bağımlılık yapabilecek bir madde olabileceğinden şüphelenir. Elif ajansta Arif'in içtiği meyve suyundan şüphelenir. Elif, Selin'le ajansa gittiklerinde kimsenin olmadığını ama kirli bardakların orada durduğunu hatırlar oraya geri dönüp bardaklardan alıp meyve suyunun içinde ne olduğunu öğrenmeye giderler. Evren ve Yener eski ajansa giderler ama içerisi pırıl pırıldır ve kirli bardaklarda yoktur.

Yener ve Evren Selin ve Elife ulaşamayınca perili eve giderler kek tabağını alma bahanesi ile içeri girmeye çalışırlar ama adam çocukları içeri almaz.

Selin ve Elif, perili eve girdiklerinde kalabalık bir kadro oradan oraya koşturur. Buradan da taşıyorlardır. Meltem neden taşındıklarını bilmez. Müdüre sorduğunda ise müdür Meltem'i suçlar ve her bulduğunu buraya getirmemesi gerektiğini söyler.

Oradakiler Elif ve Selin'e meyve suyu ikram ederler. Kızlar içmek istemez. İkram eden kadın kızları zorlar. Selin bardağı yere düşürür. Kadın yenisini doldururken Elif'in bardağını da üstüne döker. Elif içmiş gibi yapıp bayılma numarası yapar. O sırada kadın Selin'i iteleyerek odaya kapatır. Selin, odada kendi gibi çocukların olduğunu görür. Bunlardan biri de Harun'dur. Harun ve diğer çocuklar da ünlü olma vaadi ile kandırıp kaçırmışlardır. O sırada Selin pencereden Yener ve Evren'in bahçede olduklarını görür. Selin bağırıp yardım etmelerini ister ama sesini duyuramaz.

O esnada Meltem ne olduğunu anlayamaz. Elif'in neden bayıldığını sorar. Müdür olan annesi ise kızına bu işlere karışmamasını sadece kendi işini yapmasını söyler. Elif bu esnada bayılma numarasını sürdürür. Meltem'in annesi çocukları Almanya'ya götürecektir. Oktay Bey'den de onu terk ettiği için intikamını alır.

Evren ve Yener önlerinden geçen araba sayesinde arabanın ardına takılıp kenardan sıyrılıp görünmeden içeri girerler. Adamlar Yener ve Evren'i de yakalar. Çocukların cep telefonlarına el koyarlar. Selin, Evren ve Yener'in yanında Nalan Hanım'ı görünce şaşırır. Çocuklara zorla ilaç içirip bayıltırlar. Elif'in uzun süredir uyduğunu görünce ilacının etkisinin geçeceğini düşünerek Elife de ilaç içirir. Selin, Evren ve Yener derin bir uykuya dalar. Çocukları araca koyup yola çıkarlar. Elif ağzındaki sakız sayesinde ilacı yutmaz. Elif, çıkarken gizlice Selin'in telefonunu almıştır. Telefonu şarjı azaldığı için hızlı hareket etmesi gerekir. Oktay Bey'e durumu anlatan bir mesaj atar. O esnada şarj biter. Yolda giderlerken polis aracı durdurur ve çocuklar kurtulur. Aslında Meltem gerçek bir ajansta çalıştığını zanneder ve çocuklara zarar verdiğini bilmemektedir. Ayrıca Meltem Oktay Bey'in kızı da değildir. Nalan Hanım ve doktor sevgilisi gizli bir rapor hazırlatıp çocuklara ulaşmak için Oktay Bey'i kandırır. Meltem'e de sahte doğum raporu hazırlarlar. Böylece olaylar çözülür. Süper Gazeteciler yeni baskısında bu olayları konu edinirler.

4.1.4. Süper Gazeteciler 4- Belalı Davetiye

Yener'in anne ve babası uzun zaman önce boşanırlar. Babası yeniden evlenmeye karar verir. Yener'e düğün davetiyesini yollar. Yener, annesinin ısrarı üzerine gitmeye karar verir. Uçak yolculuğunda yıllardır görmediği babasını ve evlendiği kadın olan Bahar'ın düğün konuğudur. Yener uçaktan inince Yener'i karşılamaya babası yerine başka biri gelir. Babası düğün hazırlıkları yüzünden yoğundur. Yener bu duruma çok üzülür. Yener'i karşılamaya gelen adam babasının ve Bahar'ın bir imza gününde tanıştıklarını Bahar'ın yeni bir kitap çıkardığını anlatır. Bahar'ın kitapları Ayrıca İspanyolcaya da çevrilecektir.

Otele vardıklarında Yener'in midesi bulandığı için otelin tuvaletine girer. O sırada dışarıdan sesler duyar. İki adam Azman diye birini kapıya dker. Kimseyi içeri almazlar. Aralarında bekledikleri maddeden ve malı hemen ellerinden çıkarmaları gerektiğini konuşurlar. Yener o sırada dayanamaz ve midesindeki tüm gazı çıkarır. Adamlar sesi duyunca içeride biri olduğunu anlarlar. Yener birden kusmaya başlar. Adamların konuşmalarını duymadığını hissettirmek için dilsiz numarası yapar. Konuşabildiğini ama duyamadığını sadece dudak okuyabildiğini söyler. Adamlar Yener'e tüm bunların kamera şakası olduğunu söyleyip olayları anlamamasını sağlarlar. Yener, otel odasına çıktığında adamların tehlikeli bir iş çevirdiklerini anlar.

Yener, babası Erkan Bey ile yıllar sonra ilk kez otel odasında görüşür. Babası Yener'i Azman diye biriyle tanıştırır. Yener, adamın ismini duyunca korkar ve sağır numarasını sürdürür. Babasıyla da yıllardır görüşmediği için babasına da sağır olduğunu ama dudak okuyabildiğini söyler. Babası bu duruma şaşırır ve üzülür. İşaret dilini kendisine de öğretmesini ister.

Yener otelden internet şifresini ister ve okuldan işaret dilini bilen arkadaşı Okan ile internet üzerinden bağlantı kurmayı düşünür. Bunun için bir de kameraya ihtiyacı vardır.

Otelin yanında bir bilgisayarçı dükkânı vardır. Oraya göz atıp kamera almaya karar verir. Dükkân sahibi kameranın yanında Yener'e oyun CD'si de verir. Yener, bu oyun serisinin pahalı olduğunu bilir. Dükkân sahibi ona hediye olarak kameranın yanında oyun CD'sini verince şaşırır. Adam kayınbiraderinin bu sitelerden reklam aldığını bunun için de kamera ile birlikte hediye ettiğini söyler.

Yener'in telefonuna bir mesaj gelir. Mesajda kamera şakasını NTSB- TV'de saat 14.00'da izlemeyi unutmayın yazar. Yener bu duruma şaşırır. Adamlar gerçekten şaka mı yapmıştı diye düşünür. Hepsi bir oyunca artık engelli taklidi yapmasına gerek de yoktur. Yayın saatine bakar yayın saati geçmiştir. Adamlar mesajı yayın saatinden sonra atar. NTSB-TV kanalını da aratır ama öyle bir kanal da yoktur. Yener arkadaşı Evren'i arar başından geçen olayları ona da anlatır.

Yener bilgisayarının verdiği CD oyununu oynamaya karar verir oyunun bandrol kontrolünün yapılması gerekir. Bandrolsüz olanlar yasa dışı yollarla kopyalanmış sayılır ve ceza alabilirdi. Yener oyunun kabına bakar ama bandrol yoktur.

İnternet üzerinden arkadaşı Okan'a durumu anlatır. Okan'ın yardımı ile işaret dili öğrenmeye çalışır. Yener; Evren, Selin ve Elif de yanında olsaydı diye düşünür. O zaman işleri birlikte çözerlerdi. Yener'in kapısının önünde müzik sesi gelir. Yener kapıya yönelir. Karşısında bir çocuk vardır. Babası Yener'e Arkadaşlık edip ilgilen sin diye Azmi adındaki bu çocuğu yollar. Masanın üzerindeki oyunu birlikte oynarlar. Azmi otelde ufak tefek işler yapıp harçlığını çıkaran bir çocuktur. Akşam yemek masası Bahar'ın ailesi ile doludur. Yener orada da işaret dili ile konuşmak zorunda kalır. Yener odaya döner eşyalarını kasaya koyar ve uykuya dalar. O sırada bir sesle irkilir. Bilgisayarından parlayan ışıktan gözünü açar. Dosya aktarımı yapıldığını belirten yeşil ışık yanar. Genel dosya aktarımı yaptığını hiç hatırlamaz çok uykusu olduğu için bilgisayarı kapatıp uyur.

Selin, tatilini Zehra halasının yanında geçirmek için hazırlıklar yapar. Zehra hala huysuz ve dik başlı bir kadındır. Selin başta Zehra halanın yanına gitmek istemese de son günlerde yaşanan olaylar onun tatil yapma teklifini kabul etmesini sağlar. Yener, kahvaltıya

indiğinde oturacak masalara göz atarken otele geldiği ilk gün tuvalette karşılaştığı adamları görür. Kahvaltıdan sonra hemen odasına gider ve Evren'i arayarak gördüklerini ona da anlatır. Evren Yener'in yanına gelmek ister. Yener'den onun için de bir davetiye ayarlamasını babasına iletmesini söyler. Yener ve Evren, Selin'i de davet etmeyi düşünürler. Elif'in gelmesi zordur hem izin alamaz hem de annesi hastadır. Selin'e haber verirler. Selin, halası ile beraber gelebileceğini söyler.

Yener, odasında kasada koydu papyonun yerde olmasına anlam veremez. Kapıyı açtığında kasayı boş görür. Danışmaya gider durumu anlatır ama danışmadaki kadın Yener'in davranışlarından engelli olduğunu düşünerek onu önemsemez. Yener, babası Erkan Bey'e haber verir. Erkan Bey yanında Bahar'la gelir. Yener kasasının bomboş olduğunu anlatır. Bahar ise Erkan Bey'e Yener'e para vermesini söyler. Yener papyonun kaybolduğunu oyun serisinin ve paralarında çalındığını anlatır. Erkan bey Yener'e para uzatır ama Yener hırsızın bulunmasını ister. Polis çağırmayı teklif eder. Bahar ise düğünün mahvedilmesini istemez. Bu durum engel olur. Yener odaya çıkar kasayı çeker açar bu sefer papyon, oyun CD'si ve paraları kasadadır. Bir an delirdiğini düşünür. Her şeyi olurla bırakıp Bahar'ın kitaplarından birini okur. Kitapları okur ama hiç beğenmez. İspanyol çevirmenlerin bu kitabı beğenmelerine anlam veremez. Bilgisayar oyununa devam etmek ister ama bilgisayarda oyunu bulamaz. Yanlışlıkla sildiğini düşünüp tekrar yüklemeye karar verir. Kasadaki CD'yi çıkarıp takar ama CD boştur. Papyonu da değişmiştir. Fiyonk yerine uydurup bir kurdele vardır. CD bozulduğu için bilgisayarcıya tekrar uğradığında bilgisayarcı onu hemen tanır. Bilgisayarcıya CD'nin boş olduğunu söylediğinde bilgisayarcı CD'yi inceler ama bu onun verdiği cd değildir. Yener Olanlara anlam veremez. Neyse ki ertesi gün arkadaşları gelecektir. Ertesi gün Selin ve halası otele varırlar. Yener, Zehra Hala'ya konuşmama rolünü yapıp yapmayacağını düşünürken Azmi yanlarına gelir Yener aynı numaraya devam eder. Zehra hala Yener'in duyma engelli olduğunu anlayınca çok iyi bir doktor bildiğini isterse ondan randevu alabileceğini söyler. Yener paniğe kapılır ama halanın vazgeçmeye niyeti yoktur. Yarın için randevu alır. Evren'de otele varır. Yener, Evren'le rahat konuşabilmek için hemen odaya çıkar. Olan biteni Evren'e anlatır oyunun bilgisayardan durduk yere silindiğini söyler. Yener ve Evren Selin'i de alıp bilgisayarcıya giderler. Bilgisayarcıya geldiklerinde Yener daha önceden adam onu tanıdığı için kapıda bekler. Yener kapıda beklerken otelin danışmasında çalışan kızı görür. Kız bilgisayarcı ile aynı binada oturmaktadır. Selin ve Evren yeni kamera ve oyun CD'si ile dükkândan çıkarlar. Otele geldiklerinde Zehra Hala Bahar'ın kitaplarını çeviren İspanyol çevirmen ile konuşur. Yener İspanyol çevirmeni hemen tanır tuvalette gördüğü adam odur. İspanyol çevirmen Yener'i görünce hemen açıklamaya

girişir. Yapılan kamera şakasından haberi olmadığını söyler. Yener durumun bir şaka olduğu konusunda tereddüt içindedir. Bu yüzden engelli rolüne devam eder. O sırada bir ses Azman diye bağırr. Azman aslında Azmi'nin isminin kısaltmasıdır. Yener tuvaletin kapısında bekleyen ve adamların Azman diye bahsettikleri adamın Azmi olduğunu anlar. Yener adamların bir işler çevirdiğini Azmi'nin de işin içinde olabileceğini arkadaşlarına anlatır.

Yener, kitapları okuduğunu ama çeviri yapılacak kadar iyi romanları olmadığını arkadaşları ile paylaşır. Tüm olayları tekrar değerlendirip düşünürler. CD'yi alıp yerine boş CD koymuşlardır. Yener hedefin aslında kendisi olmadığını hırsızların tatile gelen anne ve babaların çocuklarının yanlarında getirdikleri bilgisayarlara virüs yükleyip anne ve babaların özel dosyaları ve banka hesaplarına ulaşabilmek olduğunu anlar. Odadaki kasa ile masanın konumuna bakılırsa kameradan tuşları da görürlerdi. Azmi'nin de bilgisayarıcı ile işbirliği yapmasından şüphelenirler. İş bilen bir bilgisayarıcı bulmak için danışmadaki kızıdan yardım isterler. Bu kız bilgisayarıcının dükkânın önünde gördükleri kızdır. Bu kızla bilgisayarıcı arasında bir bağ olduğunu düşünürler. Selin CD'leri kontrol eder. Selin'in bilgisayarı yenidir ve içinde bilgiler yoktur. Akıllarına bilgisayar hesap girmeye çalışanların bunlara ulaşip ulaşmayacağını test etmek vardır. Gerçek hesapları Yener'in bankacısı olan annesinden isterler. Yener annesini arayıp olan biteni anlatır. Annesinden sanal banka hesapları ve sanal para ister. Annesi internet bankacılığı yapmayan hesabını uzun süre kullanmayan yaşlı müşterilerin hesaplarını kullanabileceklerini söyler. Yener ve arkadaşları da hesaba giriş yapmaya çalıştıkları an onları hemen yakalayacaklardır. Zehra Hala Bahar'ın getirdiği kitapları okur ama o da bu kitapları beğenmez. Aynı zamanda Yener için de doktordan randevu ayarlar. Zehra Hala çevirmenle sohbet ederken çevirmen Yener'in durumu ile ilgilenir. Kulaklarının biraz bile duyup duymadığını sorar. Yener çevirmenin onu bu kadar araştırmasından kuşkulandır. Üç Arkadaş banka bilgilerini bilgisayara yükleyerek oyunu kurarlar. Dolu CD yükleyip boş CD ile değiştirirler. Böylece gelenler boş CD'yi alacaklardır. Zehra Hala Selin'den düğünde takacağı elmas kolyeyi kasaya koymasını ister. Selin telaşlanır kasaya değerli eşya koyma fikri hoşuna gitmez. Zehra halaya değerli eşyaları kasaya koymasını ve hırsızlıkların arttığını çevirmen Simon söylemiştir. Yener, Simon adındaki çevirmenin kasayı soyacağını anlar. Zehra Hala uyurken Yener ve Evren'de odalarına giderler. Selin'de biri gelirse diye ayaklı lambayı ve vazoyu kapının önüne koyar. Selin kasanın içindeki kutudan kolyeyi alır. Gece biri gelirse diye tetikte bekler ama çok geçmeden uykuya dalar. O esnada çıgıllara uyanan Selin ağzındaki düdüğü çalar sesi duyan Evren ve Yener Selin'in odasına koşarlar ama kapı zorlanmamıştır. Yener ve Evren hızla

içeri girerken lambayı ve vazoya takılıp düşerler. Selin karmaşa arasında ışığı açmayı akıl edemez. Yerde yatanın soyguncular değil de halasını görünce şaşırır. Hala gece tuvalete kalkarken düşmüştür. O sırada otelin güvenliği ve danışmadaki kız odaya gelerek gürültünün sebebini anlamaya çalışırlar. Yener, danışmadaki kızla güvenlik görevlisinin yakın olduğunu görür. Zehra Hala çocuklardan neler olduğunu anlatmasını ister. Çocuklar olayları Zehra Hala'ya da anlatırlar. Hala, Yener'in numara yaptığını öğrenince ilk iş olarak doktor randevusu iptal eder. O sırada Selin'in sınıf arkadaşı Furkan arar. Selin'in babası Furkan'ın babası ile iş yapan biridir. Furkan okul zamanı Selin'in sırasına "Selin benimdir." yazılı bir not bırakır. Babasının bu otelde iş bağlantısı olduğu için Furkan da Selin'in kaldığı otele gelmek ister. Selin, o an dün gece telefonunu yemekte unuttuğunu fark eder. Şu an telefonu elindedir. Odaya birinin gelip telefonunu bıraktığını düşünür. Zehra hala da çocukların planlarına dâhildir. Yener duymama numarasına devam eder. Sabah kahvaltısında yayıncı çevirmen ve Bahar aynı masadadır. Süper Gazeteciler konuşmaları merak ederler. Yener, Bahar'ın kitaplarının basılmış olduğunu paketlenip bugün gecesi İspanya'ya gönderileceğini öğrenir. Süper Gazeteciler Bahar'ın bu kadar kötü kitaplarının nasıl çevrilip basıldığını hayret ederler. Yener'in annesi sabaha karşı birilerinin hesaba ulaşmaya çalıştığını söyler. İp numarası tespit edilir. Yenerin bilgisayarından girilmiştir. Evren, Elif'i durumlardan haberdar eder. Elif'in babası belediyede çaycıdır. Oranın bilgisayar bölümünde uzman birinden CD'yi incelenmesi için CD'yi Elif'e kargolarlar. Otele dönmeden önce Otel'in yanındaki bilgisayarıcıya uğrayarak bilgisayarıcı ile sohbet ederler. Bilgisayarıcı adam artık CD satmadığını kayınbiraderinin hepsini götürdüğünü söyler. Danışmadaki kızın adamın baldızı olduğunu öğrenirler. Bulundukları bina da aile mirasıdır. Adam aslında bilgisayar programcısı olduğunu ama özel bir şirketin ondan özel bir yazılım istediğini ve yaptığını yazılımı rakip firmaya satmakla suçlandığını anlatır. Çocuklar bilgisayarıcıdan çıkarken kayınbiraderin CD'leri geri çekmesinin nedenini düşünürler. Otel odasında çıktıklarında Selin, gece halasının kolyesini elinde tutup uyuya kaldığını hatırlar. Odaya girdiklerinde odayı darmadağın bulurlar. Kasa ardına kadar açıktır, kadife kutu da yoktur. CD'nin yine yeri değişmiştir. Selin odayı aramaya başlar. Dün gece kırılan vazo parçalarına gözü takılır ve yerde parlayan bir şey görür. Kolye kırık parçaların arasındadır. Kolyeyi alır ve ilaç kutusuna saklar. Sabaha karşı Yener'in bilgisayarından biri giriş yapar. Halası Bahar'la kitapları hakkında konuşurken Selin'de kitapların babasının arkadaşının tır şirketinin nakliye firmasıyla İspanya taşınacağı öğrenir. Azmiyle çocuklar eskisinden daha çok kaynaşırlar. Azmi çevirmen Simon'un ilk geldiğinde Yener'e çok fazla taktığını onun her yaptığını takip etmesi için kendisini görevlendirdiğini söyler. Selin'in babasının arkadaşının oğlu Furkan da

otele gelir. Selin'e getirdiği çiçeğin üzerinde “Selin benimdir.” yazısı vardır. Selin bu durumdan hoşlanmaz. O gün tekrar bilgisayarıcıya uğrayıp beş katlı aile binasının diğer katında bilgisayarıcının Celal adındaki kardeşinin oturduğunu öğrenirler. Binanın arka tarafında da hep kilitli duran bir oda vardır. Bilgisayarcıdan dönen Selin, babası ile telefonda konuşur. Babası çalıştığı şirkette oluşan kayıp mallardan bahseder. Furkan, babasının, taşıdığı mallarda eroin ve benzeri ilaçların olduğunu, babasının polisler tarafından arandığını söyler. Selin, Furkan'ın babasının polisler tarafından aranırken otel düğününde olmasına anlam veremez. Elife gönderdikleri CD'yi Elif Nejat abiye inceletir. CD'de güvenlik için tasarlanan özel bir yazılım vardır. Otel güvenliği Zehra Hala'yı kolyeyi bulduklarını söyleyerek kandırırlar. Selin, halasına kolyeyi verir. Otelde onları birkaç gün tutmak ve süre kazanmak için oyalamak isterler. Polisler otelde Furkan'ın babasını yakalarlar ve Rusya'dan gelen eroin mallarının Furkan'ın babasının kaçırdığı düşünülür. Zehra Hala ve çocuklar olanlar hakkında otel müdürü ile konuşmaya karar verirler. Otel müdürünün izinli olduğunu adının Celal olduğunu öğrenirler. Çocuklar hemen bilgisayarın yanına gidip Süper Gazete için büyük ailelerin bir arada yaşadığı konutlar hakkında bir çalışma yaptıklarını söyleyip adamın ağzından laf alırlar. Bilgisayarcının kimsesi yoktur. Karısının aile apartmanında kalan bir yazılım şirketinin şefidir. Çalıştığı şirkette bilgiler gizlidir ama bilgisayarıcı o çalışmaları eve getirince bilgisayar korsanları bilgileri sızdırır ve bilgisayarıcı suç işlemiş sayılır. O sırada içeri Celal gelir. Hala, sesinden o kişinin otel müdürü diye konuştuğu kişi olduğunu anlar. Danışmadaki kızın her olayda sahte polis olarak çağırdığı kişi Celal'dir. Süper Gazeteciler durumu ve ipuçlarını birleştirip polise haber verirler. Bilgisayarcının evine giden polisler çeteyi çökertir. Düğün günü Elif ve Necdet Abi de orada bulunurlar. Düğünde Bahar'ın kitapları gelen misafirlere dağıtılır. Yener, kitap kolilerinin olduğu yere gider. O sırada Simon ve diğer çeteye yakalanırlar. Uzun süre Yener ve Azmi'den haber alamayınca merak ederler. Saat 10'da tırın yol ağzından geçeceğini öğrenirler. Adamlar Yener ve Azmi'yi bağlayıp kamyonun kasasına koyarlar. O sırada Zehra Hala ve çocuklar Yener ve Evren'i kurtarmaya gelirler. Bahar Hanım'ın kitaplarını kolilere yerleştirmek için yardım ettiklerini söyler. Yener adamların yasa dışı işler çevirdiğini anlatır. Kitap kolilerinin içindeki kitapların ortasında saf eroin vardır. Hemen polis çağırırlar ve çete çökertilir. Erkan Bey oğlunun engelli olmadığını öğrenince sevinir. Süper Gazetenin yeni konusu da belli olmuştur.

4.1.5. Süper Gazeteciler 5- Son Baskı

Selin'in okul sergisi için çizdiği resimler sergi alanından çalınmıştır. Bu olay Selin'in başına ilk kez gelmemektedir. Elif'le sergi alanına baktıklarında resmini koyduğu

yerde yırtık bir parça olduğunu fark ederler. Hırsızın, resmi köşesinden alıp yırttığını düşünürler.

Evren'in annesi Nermin Hanım'ın Evren'le ilgili beklentisi büyüktü. Bu sene gireceği sınavda iyi bir liseye gitmesini istemektedir. Bu sebeple para karşılığında sınav sorularını satın almıştır.

Yener'in annesi Seher Hanım bankada çalışmaktadır. Eski eşinin eşi Bahar, Seher Hanım'ın yanına gelip ondan kredi istemiştir. Bahar Hanım'ın borçları çok olduğu için Seher Hanım ona kredi veremez. Bahar da bunu fırsata çevirip oğlu Yener'in velayeti için eşiyle ona dava açacaklarını söyleyip tehdit eder.

Eliflerin evinde bir telaş vardır. Babası Süleyman Efendi'nin köyden halası gelecektir. Annesi ve babası bu durumdan hiç hoşnut değildi.

Selin'in sınıf arkadaşları Zerrin ve Desen onun dikkat çekmeye çalıştığı için resimlerinin sürekli çalındığını bahane ettiğini düşünürler. Oysa Selin sınıfın resim konusunda en yetenekli kızıydı. Dört arkadaş okul çıkışı kafeye giderler. Selin'in çalınan resminin gazete konusu olacağını düşündüler. Her birinin evlerinde anlamlandıramadıkları sorunlar olduğunu fark ederler.

Elif arkadaşlarıyla ayrıldıktan sonra karşısında Sultan halayı görür. Babasının köyden gelen misafir halası buydu. Elif'in yanında Evren ve Yener'i görünce halası tepki vermişti. Gelinlik çağına geldiğini söylemişti. Elif bu duruma sinirlenip okumak istediğini dile getirir. Sultan hala köydeki adetleri benimsemektedir. Elif'in evlenmesi için yanlarına gelmiştir.

Ertesi gün Elif okula gelmeyince arkadaşları onu merak ederler. Okuldan çıkıp Elif'in evine doğru giderlerken köşedeki vitrinde Selin kendi resmini fark eder. İçeriye girip dükkân sahibine resmi kimin yaptığını sorar. Dükkân sahibi de kişinin ismini gizli tuttuğunu kısa saçlı, kumral bir kız olduğunu söyler. Ailesinin maddi açıdan zorluk çektiğini kızın, köyden halasının da geldiğini söyler. Selin ve arkadaşları bu kişinin Elif olduğunu düşünürler. Selin Elif'in onun resimlerini çaldığını düşünerek çok üzülür.

Selin, bütün hafta boyunca Elif'ten haber alamayınca dayanamayarak Elif'i aramaya karar verir. Telefonu kardeşi Arif açar ve Elif'e nişan yüzüğü almaya gittiklerini söyler. Selin, Yener ve Evren, Elif'in evine giderler ve Elif'in nişanlanacağını öğrenirler. Elif'i bu durumdan kurtarmaya çalışırlar. Selin, Evren eve Yener müdürle süper Gazete için röportaj yapma bahanesiyle Elif'in okulda kaydının alınıp alınmadığını öğrenmeye çalışırlar. Selin resimlerinin çalınıp götürüldüğü atölyede farklı bir resmini daha görür. Gidip resmini satın alır.

Elif okula gelmemeye devam edince rehber öğretmenden yardım isterler. Elif'in babasının çalıştığı belediyenin belediye başkanıyla görüşürler. Belediye başkanı Süleyman efendiye Elif'i neden evlendirmek istediklerini sorar. Köydeki hayvanlar ölmeye başlamış, serada da yangın çıkmıştır. Maddi anlamda kayıp yaşadıkları için köyün ağası Elif'i oğluyla evlendirirlerse borçlarını ödeyeceklerini söylediği için Elif'i evlendirmek istemişler. Hakkı Güven oradaki hayvanların neden öldüğünü ve arazinin neden kuruduğunu araştırır. Selin resimlerini çalan kişinin Elif olmadığını babası hasta olduğu için paraya ihtiyacı olan sınıf arkadaşı Merve'nin alıp sattığını öğrenir. Evren annesinin LGS sorularını satın aldığını arkadaşlarıyla paylaşınca annesinin dolandırıldığını fark eder. Sorular bir önceki yıllarda çıkan sorulardır. Annesine kendi başına çalışıp yapabileceğini böyle şeylere gerek olmadığını söyler. Yener'in babası, annesi Bahar'a kredi vermediği için onun velayetini almaya karar verir. Yener babasında kalmaya başlar. Bahar'ın yaratıcı yazarlık atölyesi açmak için kredi çekmek istediğini öğrenince ona bu iş için atölye açmak yerine internet üzerinden de işi yapabileceğini söyler. Artık Bahar'da annesinin çalıştığı bankaya gidip kredi istemeyecekti. Sultan halanın zehirlenen hayvanlarına Hakkı Güven yardım eder. Tarlanın önünden yol geçeceği için arazi değerlendirileceği için araziye el konmuştur. Hakkı güven bu konuda Sultan halaya yardım eder. Merve'nin babasının sağlık sorunu için bağış toplamaya karar verirler. Annesine de iş bulurlar. Dört arkadaş liseye geçecekleri için son kez Süper Gazeteyi hazırlarlar.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde çalışmayla ilgili olarak çalışmanın modeli, evreni, örnekleme, verilerin toplanması ve analiz edilmesiyle ilgili elde edilen bilgiler açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli / Deseni

Bu çalışma nitel çalışma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla incelenecektir. Dokümanlar, nitel olarak yürütülen araştırmalarda önemli veri kaynaklarıdır. “Doküman inceleme, araştırmanın konusu ile ilgili bilgi içeren materyallerin analizidir” (Özmen ve Karamustafaoğlu, 2019, s. 126).

3.2. Evren / Örneklem / Çalışma Grubu / Katılımcılar

Bu çalışmanın evrenini Aytül Akal’ın çocuk kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise Aytül Akal’ın ortaokul seviyesine uygun olarak seçilmiş seri şeklinde yazılan çocuk romanlarıdır. Bu romanlar sınırlandırılarak aşağıda tabloda verilen kitaplar incelenektir:

Tablo 1

Aytül Akal’ın Romanları	Yayınevi	Basım Yılı
Süper Gazeteciler 1	Tudem	2021
Süper Gazeteciler 2	Tudem	2021
Süper Gazeteciler 3	Tudem	2021
Süper Gazeteciler 4	Tudem	2021
Süper Gazeteciler 5	Tudem	2021

3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları

Çalışmada kullanılan Aytül Akal’ın çocuk romanları, Tudem yayınevinden temin edilmiştir. Romanlar detaylı şekilde en az iki defa okunup incelenmiştir. Romanlar seçilirken ortaokul seviyesine uygun olan seri şekilde yazılmış kitaplar tercih edilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışmada belirlenen kitaplar nitel çalışma yöntemi olan betimsel analiz yöntemiyle çözümlenecektir.

Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları yorumlayarak ve düzenleyerek okuyucuya sunmaktır. Veriler önce sistemli ve açık şekilde betimlenir. Açıklamalar yorumlanır ve sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Bu çalışmada Aytül Akal'ın romanlarının çocuk gerçekliğine uygunluğu incelenecektir. İncelenen eserlerde çocuk edebiyatının temel değişkenleri Çalışkan (2014)'a göre konu, tema, ileti, kahramanlar olarak ele alınacaktır.

Çer (2014), Çocuk gerçekliğini; çocuk, çocuğun doğası, gereksinimleri, ilgisi, dil ve anlam evreni ve bakış açısı olarak ele almıştır. Çer'in oluşturduğu çocuk gerçekliği değişkenleri incelenen romanlardaki yaş ve gelişim seviyesine uygun olarak gözden geçirilerek gereksinimler bölümü psikolojik ve sosyal gereksinimler olarak düzenlenmiştir.

3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

Bu çalışmanın geçerliği ve güvenirliği nitel veriler dahilinde kullanılan dokümanların betimsel olarak incelenmesi, kitapların birden çok kez okunması ile sağlanmıştır. Ayrıca yapılan araştırma alanında uzman öğretmenler tarafından incelenmiştir.

3.6. Araştırmacının Rolü

Araştırmacı, temin ettiği kitapları daha önceden oluşturduğu ölçek ve plan dahilinde incelemiştir. Edindiği bilgiler doğrultusunda bulguları tespit etmiştir. Aytül Akal'ın romanlarında çocuk gerçekliği unsurlarını bulup yorumlamıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler roman dizisindeki eserleri çocuk gerçekliğine uygun olarak; çocuğun doğası, çocuğun psikolojik gereksinimleri, sosyal gereksinimleri, bakış açısı, ilgisi ve dil ve anlam evreni açısından incelenecektir.

4.1. ÇOCUĞUN DOĞASINA AİT BULGULAR

4.1.1. Merak Alt Temasına Ait Alt Bulgular

Çocukların çevreyi tanımaları, anlamlandırmaları için merak önemli bir unsurdur. Çocuklar, küçük yaştan itibaren etraflarında bulunan pek çok şeyi merak etmektedirler. Çocukların merak duyguları sayesinde araştırma ve sorgulama becerileri de gelişmektedir. Merak, insanlığın gelişiminden bu yana hayatımızda hep var olan ve gelişmemize yardımcı olan önemli bir unsurdur. Bacanlı ve Kurtça (2020)' ya göre insanlar bilinmeyenleri araştırmaya, kişiler hakkında konuşmaya, yeni yerler ve lezzetleri keşfetmeye, başkalarının fikirlerine merak duymaya, alanında uzman kişilere soru sormaya, gelecek hakkında fikir sahibi olmaya, internet üzerinden sorulara yanıt aramaya son derece istekli davranmaktadırlar.

Aytül Akal, romanlarında merak ögesine sıklıkla yer vermekte ve okuyucuya bunu hissettirmektedir. Aytül Akal'ın, Süper Gazeteciler 1 romanında, roman kahramanı Yener'in Süper Gazete için konu bulmaya çalışırken yönelttiği sorular merak duygusunun göstergesidir. “Acaba kaç kuşun sesini duyabiliyoruz? Kaç kuşu tanıyoruz?” (Akal, 2021a, s.10). İfadesiyle merak duygusu belirtilmiştir. Yener, Süper Gazete için konu seçerken merak duygusu uyandıran ve insanların dikkatini çekebilecek konuların gazeteye olan ilgiyi arttıracığını düşünmektedir. Yine aynı kitapta çocukların Altay Şen ile ilgili röportaj yapmak için giriştikleri macerada gelişen olaylar çocukların olayları sorgulamalarını ve merak etmelerini sağlamaktadır. Romanda olayların gelişmesi esnasında soru cümleleriyle okuyucuda merak uyandırılmaya çalışılmıştır. Akal, Süper Gazeteciler 1 romanında merak uyandırmak amacıyla soru cümlelerine başvurmuştur.

“Acaba Altay Şen ile yapacakları röportajla, Altay Şen'in aynı gün parasını çekmek istemesi arasında bağlantı var mıydı?” (Akal, 2021a, s. 106).

“Kadının bir cinayet yeter dediği ceset kime aitti acaba?” Öldürülecek olan Altay Şen’den mi söz ediyordu, yoksa bir benzerinden mi?” (Akal, 2021a, s. 117).

Serinin ikinci kitabı olan Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar romanında, Elif parkta bulduğu heykelin hangi döneme ait olduğunu merak etmekte ve araştırma yapmaktadır. Bu durum merak ögesini örneklendirmektedir:

“Elif bir an tereddüt etti. Ama aklına gelen soruyu sormak için büyük bir dürtü vardı içinde. Çantasındaki heykel de aynı döneme mi aitti? Değeri neydi acaba?” (Akal, 2021b, s.128).

Süper Gazeteciler 3 Likörlü Çikolata romanında, çocukların bir sorun üzerine düşünmeleri sağlanmıştır. Selin’in üvey bir kardeşinin olup olmadığını merak etmeleri ve araştırmaya girişmeleri de çocukların merak duygularının göstergesi olmaktadır. Selin merakı sayesinde olayların iç yüzünü öğrenmeye başlamıştır. Romanda bu merak duygusu “Babam öteki kadınlarla evlenirken aklı neredeymiş? Hem sonra nasılsa boşanmamışlar mı? Peki ya o kız nasıl onun çocuğu oluyormuş? DNA testinden geçmiş mi? (Akal, 2021c, s.44) .” sözleriyle ifade edilmiştir.

Süper Gazeteciler 4 Belalı Davetiye romanında Elif, Yener’e gelen davetiyeyi merak etmektedir:

“Al işte, akşam telefonda sözünü ettiğim davetiye... Nesini merak ettiysen...” (Akal, 2021d ,s.20).

Yener’in anne ve babası Yener küçükken boşanmışlardır. Önceleri bu duruma anlam veremeyen Yener, yaşı ilerledikçe bu durumu sorgulamaya ve merak etmeye başlamıştır. Babasının yeniden evlenmiş olmasını, annesiyle neden boşanmış olabileceklerini düşünmeye başlamıştır. Bu durum onda merak uyandırmıştır:

“ Yener bir an sessiz kaldı. Sünneti... Annesi ile babası o sıralar mutlu muydu? Evliliklerinin çatırdadığını ve ilerde ayrılacaklarını o günlerde biliyorlar mıydı? O gün takındıkları mutluluk ifadesi gerçek miydi, yoksa duygularını kendi çocuklarından bile gizliyorlar mıydı?” (Akal, 2021d, s.29).

Çocukların ilgileri de onları meraka teşvik etmektedir. Kendilerini geliştirmek istedikleri alanda çocuklar ilgi duydukları şeylere daha çok merak ve öğrenme isteğinde bulunmaktadırlar. Süper Gazeteciler 1 romanında da Selin’in resim çizmeye ve yazı yazmaya olan ilgisi onun bu alanlara olan merakını arttırmaktadır:

“...Oysa Selin yazı yazmaya ve desen çizmeye çok meraklıydı. İleride iletişim fakültesine gitmek istiyordu. Başarılı bir gazeteci ya da televizyon programcısı olmayı kafasına koymuştu. İkinci iş olarak da stilistliği düşünüyordu” (Akal, 2021a, s.61).

Çocuklar hızlı gelişen teknolojiye meraklı olmakta ve yeni gelişen alanlarda bilgi sahibi olmak istemektedirler. Elif, henüz kendi telefonu olmadığı halde arkadaşlarının telefonlarından bilgileri öğreniyordu. Gelişen teknolojiye ilgili olan Elif aynı zamanda gelecekte yenilikleri de merak etmektedir. Bu durum çocukların günümüzde gelişen teknolojiye çabucak hakim olduğunun ve meraklı olduklarının göstergesi olmaktadır.

“ ...Bilgiler bir günden ötekine hızla değişiyordu. Üniversiteyi bitirdiğinde teknoloji konusunda ne kadar ilerlenebileceğini, şimdi kendilerine en ileri teknoloji gibi gelen birçok aygıtın demode olup yerine hangi yeniliklerin geçeceğini merak ediyordu” (Akal, 2021e, s.26).

4.1.2. Heyecan Alt Temasına Ait Bulgular

Heyecan duygusu çocuklar için diğer duygular kadar etkili ve gerekli olabilmektedir. Heyecan duygusu sayesinde çocuk çevresindeki uyaranlara tepki vermektedir. Çocuklar için yeni ve farklı şeylerin olması onları heyecanlandırabilmektedir. Zuckerman (aktaran Çat, 2019, s.17). Heyecan arayışını; çeşitli, yeni ve karmaşık duyular ile deneyimlere duyulan ihtiyaç ve bu tür deneyimler uğruna fiziksel, sosyal, yasal ve finansal risk alma istekliliği olarak tanımlamıştır.

Süper Gazeteciler 1 romanında Evren ve Yener gazete için yeni bir konu üretmek istemekte ve bu yüzden gece uyuyamamaktadırlar. Gazetenin yeni konusu onları heyecanlandırmaktadır:

“Evren servisi kaçırdığında babası onu okula bırakırdı. Ama özellikle ertesi gün servise mutlaka yetişmeliydi. Yener gazeteyi bir an önce eline alabilmek için sabah onu dört gözle beklerdi” (Akal, 2021a, s.34).

Çocuklar heyecan duygularını yaşarlarken diğer duygularla beraber yaşamaktadırlar. Sevinç, korku gibi duygularla beraber de heyecanlanabilmektedirler. Çocukların, tarihinin kaçırılma olayından haberinin olduğunu zannetmeleri ve onları sorguya çekmek için yanına çağrıldıklarını düşünmeleri heyecan ve korku yaşamalarına neden olmaktadır:

“ Üç çocuk isimlerinin okunduğunu duyunca bembeyaz kesildi. Başları önde, sınıftan çıktılar. Öğretmenler odasına giderken tarihçinin kaçırılma olayından haberi olduğunu ve onları sorgulamak maksadıyla çağırdığını düşündüler. Korku ve heyecan içinde, elleri titreyerek öğretmenler odasının kapısını vurup içeriye girdiler ” (Akal, 2021a, s. 93).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif ajansa gittiğinde heyecanlanmıştır. Kardeşi Arif'in rahat tavırlarına anlam verememiştir. Manken olmak isteyen Elif için bu durum heyecan verici olmaktadır. Bu durum kitapta: “ İç! Nasıl bu kadar midesiz olabiliyorsun anlamıyorum. Ben burada heyecandan ölüyorum, sen hala zıkkımlanmanın peşindesin” (Akal, 2021c, s.117). İfadesinde de Elif, Arif'in böyle bir durumda bile midesini düşünmesine anlam verememektedir.

Çocukların macera aramaları da onların heyecan duygularını arttırmaktadır. Bilinmeyen merak etmek, macera arayışı içinde olmak çocuğun doğasında yer almaktadır. Bu durum heyecan duygularına da yansımaktadır. Süper Gazeteciler 3 romanında çocukların perili ev olarak adlandırdıkları evi merak etmeleri aynı zamanda o eve karşı heyecan duygularının olması şu şekilde ifade edilmiştir:

“ İyi olmuş ama ... Boş durması, buraya her gelişimde tüylerimi ürpertiyordu” (Akal, 2021c, s.165).

“Ürkütücü de olsa, kabul et ki heyecanlıydı...” (Akal, 2021c, s.165).

Çocukların okudukları kitabın devamında neler olabileceğini düşünmeleri de onları heyecanlandırmaktadır. Sevilen bir kitabın çocuğu meraklandırması, sürükleyici olması heyecan duygusunu da arttırmaktadır. Bu durum kitapta Sedat amcanın okumakta olduğu kitaptan çocuklara bahsetmesi üzerine çocukların ilgisini çekmiştir. “ Zaten devamını okumak için ikinizin de kardeşine bu kitaptan alması gerekecek. Çok heyecanlı bir dedektif romanı, ben daha bitirmedğim için kitabımı kimseye veremem” (Akal, 2021c, s.162). İfadesiyle çocukların heyecan duyguları aktarılmıştır.

Heyecan duygusunun ortaya çıkmasında ilgi ve merak duygularının etkisi de söz konusu olabilmektedir. Çocuklar kendilerini çeken konulara daha çok ilgi göstermekte, bu durum onları heyecanlandırabilmektedir. Süper Gazeteciler 3 romanında Evren arkadaşlarına gelişen olayları anlatırken arkadaşlarının anlattıklarını kendi anlattıklarından daha çok ilgi çekici bulmaktadır. Komşularının taşınmış olması haberini önemsiz bir ayrıntı olarak görmektedir:

“Doğru söylüyor. Heyecanlı bir haber değil bu” (Akal, 2021c, s.170).

Çocukların yeni bir gelişme karşısında ya da farklı bir haber aldıklarında bunu çözme istekleri ve arkadaşlarıyla hemen paylaşmak istemeleri heyecan duygusunun göstergesi olmaktadır. Yine aynı romanda Evren, Almanya’da bulunan hastaneye yolladıkları iletiden cevap gelince bu haberi hemen arkadaşlarıyla paylaşmak istemektedir: “Tamam. Bekliyorum. Bu arada sana bir sürprizim var. Hastaneden yanıt geldi, şimdi sana yönlendiriyorum. Bak da dudağın uçuklasın.” (Akal, 2021c, s.173). İfadesinde de Evren’in heyecanla yaptığı telefon konuşmasında bu durum örneklendirilmektedir.

Çocukların macera içine atılmaları ve sorunları çözmek için giriştikleri durumlar onları heyecanlandırmakta ve sürükleyici olaylar içine atmaktadır. Süper Gazeteciler 3 romanında Evren ve Yener’in araçtakilere görünmeden onları takip edip arkadaşlarını kurtarmak istemeleri onları heyecanlandırmaktadır:

“...Şoförün ve arkada oturan kadının görüş alanına girmemek için kendilerini hemen kapı kenarındaki çalılıkların ardına attılar. Dalların sallanarak çıkardığı ses, arabanın motor gürültüsüne karıştı. İki arkadaş bir süre kıpırdamadan oturdular, heyecanlarının yatışmasını beklediler” (Akal, 2021c, s. 206).

Yener’in adamlar tarafından tanındığı fark edilince Yener, utanıp heyecanlanmıştır. Bu durum “ Arkası girişe dönük oturan adam çocuklarla tanışmak için ayağa kalktığı anda Yener’le göz göze geldiler. Yener kıpkırmızı oldu. Heyecanlandığını belli etmemeye çalışıyordu, ama sanki adam ondan daha çok telaşlanmıştı” (Akal, 2021d, s. 116). İfadesinden çocukların telaş anında ve yalan söylenilen durumlarda heyecanlandıkları anlaşılmaktadır. Yine aynı romanda Selin’in Zehra halanın kolyesini gizlice almaya çalışırken yaşadığı durumlar heyecanının göstergesi olmaktadır:

“ Zehra hala epeydir horluyordu. Selin arkadaşlarına belli etmemeye çalışmıştı, ama çok korkuyordu. Koridorda duyduğu her çıtırtı yüreğini ağzına getiriyordu. Bu adrenalin salgısıyla uyuması zaten olası değildi” (Akal, 2021d, s. 156).

4.1.3. Hareket Alt Temasına Ait Bulgular

İnsanlar sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürdürmek için harekete ihtiyaç duymaktadırlar. Doğum öncesinden refleks hareketlerle başlayan basit hareketler zaman geçtikçe yerini karmaşık becerilere bırakmaktadır (Aslan, 2020). Çocukların enerjilerini ortaya çıkarmaları için de hareket önemli unsurlardan biri olmaktadır. Oyun oynamak çocukların hareket ihtiyacını karşılamaktadır. Motor becerilerin gelişmeye başlamasıyla çocuklarda hareket ihtiyacı da artmaktadır. Okul çağı çocukları arkadaşlarıyla grupça hareket

edebilecekleri oyunlar oynamaktan hoşlanmaktadırlar. Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler roman serisinde dört arkadaşın giriştikleri maceralar hareket içinde olmalarını sağlamaktadır.

Süper Gazeteciler 1 romanında çocuklar Oğuzcan Selimoğlu'nun evine gitmek için sabırsızlanmaktadır. Bu yüzden hızlı hareket etmektedirler. Sedat amcanın arabasına koşarlarken Sedat amcanın: “ Yine koşuyorsunuz! Nedir bu telaşlı haliniz sizin böyle? Yetiştireceğiz korkmayın. Daha çok zamanımız var” (Akal, 2021a, s.75). İfadesiyle çocukların hareket içinde olduğu görülmektedir. Yine aynı romanda Sedat amcanın çocuklara hareketli olmalarından dolayı verdiği tepki de bu durumu örneklendirmektedir:

“ Sizi normal adımla yürürken görmeyecek miyim çocuklar? Ne zaman görsem koşuyorsunuz. Bu ne enerji böyle?” (Akal, 2021a, s.110).

Süper Gazeteciler 2 romanında dört arkadaş belediye başkanının çocuğunu bulmak için giriştikleri macerada koşarak ve heyecanla hareket etmektedirler. Çocuklar roman boyunca hareket ve macera arayışı içindedirler:

“ Hızlı adımlarla kapıdan çıkıp bahçe kapısını da aşar aşmaz, nereye gittiklerini düşünmeden koşmaya başladılar. Sırtlarındaki okul çantalarının ağırlığıyla kısa bir süre sonra nefes nefese kalıp önlerine çıkan tahta bir bankın üzerine yığıldılar” (Akal, 2021b, s.150).

Çocukların hızlı hareket etmeleri heyecan ve macera durumlarıyla da ilişkili olmaktadır. İçerindeki enerjiyi boşaltmak isteyen çocuklar bunu bulundukları duruma göre harekete çevirmektedirler. Süper Gazeteciler 3 romanında çocuklar olayları kendi başlarına çözmek istemekte ve Zehra halayı uyandırmamak için odasına hızlı hareket ederek girmektedirler. “ Sonunda kapı aralandı. Evren ve Yener hızla içeriye daldılar ve aynı hızla kapı önündeki lambaya takılarak yere yuvarlandılar” (Akal, 2021d, s. 159). İfadesiyle çocukların hareket içinde oldukları örneklendirilmiştir. Yine aynı romanda Yener'in Selin'in odasına giderken ki heyecanlı tavrı hareketlerine de yansımaktadır:

“Yener, Selin'in odasına koşarken adımlarına yüz kiloluk ağırlık bağlanmış da koşamıyormuş gibi hissetmesine neden olan heyecanını unutamıyordu (Akal, 2021d, s.163).

Çocukların eğlenme ve enerjilerini aktarma ihtiyacı onların hareketlerine yansımaktadır. Süper Gazeteciler 4 romanında çocukların olayları çözüme kavuşturmaya çalışırken Furkan'ın babasının mallarının kaybolması ile ilgilenmek yerine eğlenmek ve hareket etmek istemektedirler:

“Boş versene ya, gidip eğlenelim biraz. Babamın düğününü dağıtmayı hayal ediyordum. Eh bir gün öncesinde oteli dağıttık sayılır. Bari bu akşam kurtlarımızı dökelim” (Akal, 2021d, s.239).

4.1.4. Macera Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların heyecan ve hareketlilik içerisinde olmaları onların macera duygularını da pekiştirmektedir. Çocuklar keşfetme arayışı içinde oldukları için macera arayışı içinde olmaları da artmaktadır.

Çocuklar yetişkinlere göre daha çok macera tutkusuna sahip olmaktadır. Çocukların heyecan duygusu, öğrenmeye karşı istekleri ve merakla bilinmeyeni bulmaktan haz almaktadırlar. Yetişkinlerin bu durumu kontrol altına almaları çocukların hür olarak hareket etmelerini engellemektedir (Doğan, 2019).

Süper Gazeteciler 1 romanında çocukların Oğuzcan Selimoğlu'nun evine giren hırsızları gördüklerinde polise haber vermek yerine olayı kendi başlarına çözmek istemeleri macera arayışı içinde olduklarının göstergesidir. “Polis yoksa biz varız. Olayı biz çözeriz. Delilleri bulup polise teslim edersek bizim suçsuzluğumuz da anlaşılır, başımız belaya girmeden eve döneriz” (Akal, 2021a, s. 85). İfadesinde çocukların kendilerini macera içine attıkları anlaşılmaktadır.

Süper Gazeteciler 2 romanında Yener'in perili ev olarak adlandırdıkları evi merak etmesi ve oraya gitmesi macera arayışı içinde olduğunu göstermektedir. Bilinmeyene karşı merak duygusu içinde olan Yener maceraya girerek perili eve girmektedir:

“Yener Perili Ev’de ne olacağını bilmiyordu. Ama bahçeye inip, sessizce eve yaklaşmayı ve içerde ne var ne yok bir göz atmayı aklından geçirmiyor değildi” (Akal, 2021b, s.116).

Süper Gazeteciler 3 romanında da çocuklar perili ev olarak adlandırdıkları eve yeni kiracılar taşınınca bu kişilerde bir tuhaflık olduğunu hissederek. Merak ettikleri bu kişilerin evlerine gizlice girip olanları öğrenmek istemektedirler. Eve gizlice nasıl gireceklerinin planını kurarlar. Bu durum çocukları maceraya sürüklemektedir:

“Hangi yolu? Geçen macerada çalılıkların arasında keşfettiğimiz gizli geçidi mi, yoksa bizim balkona uzanan ağacın dallarını mı?” (Akal, 2021c, s.92).

Yine aynı romanda arkadaşları Selin'i kötü adamların elinden kurtarmak için kendilerini macera içerisine atmaktadır. Kendi başlarına hareket eden çocuklar korkmadan olayları çözmeye çalışmaktadırlar. “ Kapıyı çalıp içeriye dalalım. Bizi durduramazlar” (Akal, 2021c, s.208). İfadeyle çocukların korkmadan macera içerisine girdikleri vurgulanmaktadır.

Aytül Akal serinin dördüncü romanında çocukların macera içerisinde olduklarını vurgulamaktadır. Romanda Selin'in soyguncuları yakalamak için kurduğu planla çocukların macera içine atılmak istedikleri anlaşılmaktadır:

“ Kapının önüne adamların girer girmez çarpacakları bir şeyler koyarım. Çantamda taşıdığım düdüğü de yanıma alırım, adamlar odaya girmeye kalkıştıkları anda var gücümle üflerim. Yalnız siz değil, bütün otel ayağa kalkar. Adamları kaçmadan kısıvrak yakalarız” (Akal, 2021d, s.145).

Çocuklar çeteyi çökertmek için polise haber vermeden tek başlarına olayları çözmeye çalışırlar. Tüm riskleri de göze alıp hareket etmektedirler. Yener ve Azmi'nin çete üyelerini bulmak için her türlü maceraya giriştikleri görülmektedir. Anahtarları olmayan çocuklar çete üyelerini yakalamak için maceraya atılmaktadırlar:

“ Yener binanın kestirme bir girişi var mı diye bakınırken, Azmi Çevik hareketlerle su borusundan tırmandı ve üst katın balkonuna atladı” (Akal, 2021c, s.246).

Çocukların macera arayışı içinde olmaları etraftakilerin gözünden de kaçmamaktadır. Çocukların her olayda heyecan ve macera aramaları onların doğalarının bir sonucu olmaktadır.

“ Nedir bu heyecan, ne oluyor çocuklar? Her olayda bir macera arıyorsunuz siz. Şurada oturup rahat rahat eğlenmek varken...” (Akal, 2021d, s. 252).

Çocuklar izledikleri filmlerin etkisinde de kalarak macera içine girmektedirler. Süper Gazeteciler 4 romanında çocuklar filmlerde gördüklerinden etkilenecek para dolu çantayı parka bırakmak istemektedirler:

“ Ya işte polisiye filmlerde hep parkta teslim ederler ya paraları. Bu gizlilik bana bir aksiyon filminin kahramanlarıymışız gibi hissettirdi” (Akal, 2021e, s. 166).

4.2. ÇOCUĞUN PSİKOLOJİK GEREKSİNİMLERİNE AİT BULGULAR

4.2.1 Sevgi Alt Temasına Ait Alt Bulgular

İnsanlar doğdukları andan itibaren sevmeye ve sevilme ihtiyacı hissetmektedirler. Çocuklar bu ihtiyacı öncelikle ailede karşılamaktadır. Sevgi duygusunun ailede eksik karşılanması sonucu çocuk bu ihtiyacı dış çevrede aramaktadır. Kırkıncıoğlu (1999)'na göre sevgi dengeli verildiği zaman değer kazanmaktadır. Aşırıya kaçırıldığında çocuğa zarar verebilmektedir.

“Çocuk sevgiyi yaşayarak; kendine değer vermeyi ve güvenmeyi öğrendiği ölçüde, insanlara güvenmeyi ve onları sevmeyi de öğrenir” (Şahin, 2014, s. 31).

Bu sebeple sevgi ve ilgi çocuğun gelişimini sağlıklı bir şekilde tamamlamasında başlıca unsur olmaktadır. Çocuk kitaplarında da sevgi yer verilmesi gereken konuların başında gelmektedir.

Aytül Akal romanlarında sevgi konusunu çocuklara sezdirmeye çalışmaktadır. Süper Gazeteciler 1 romanında Evren'in annesi oğlunun odasını topladığını düşünerek onu öpmüştür. Yener bu durumda anne ve babaları çocuklarını öpmek için fırsat kollayan kişiler olarak görmektedir. Anne ve babaların çocuklarına karşı koşulsuz sevgi içinde oldukları kitapta hissettirilmektedir:

“ Aldırma, onlar şapur şapur öpmek için fırsat kollarlar zaten” (Akal, 2021a, s. 10)

Aynı romanda Evren ve Yener'in tanışmaları esnasında birbirlerine gülümsemeleri ve yakın davranmaları çocukların beden dilleriyle birbirlerine gösterdikleri sevginin göstergesi olmaktadır:

“ ...Başını kaldırıp Yener'e doğru bakınca, iki çocuk göz göze gelmişlerdi. O anda sanki ortak bir dil konuşmuş ve aralarında gizli bir plan yapmış gibi birbirlerine gülümsemişlerdir” (Akal, 2021a, s.17).

Roman kahramanları çocuklar ergenlik döneminde bulunmaktadır. Ergenlik döneminde olan çocuklar karşı cinsteki arkadaşlarına karşı sevgi besleyebilmektedir. Süper Gazeteciler romanında da Evren Elif'e karşı ilgi duymakta ve Elif'i beğenmektedir. Evren'in hissettiği bu duygular kitapta sevgi duygusunu örneklendirmektedir:

“ Elif’in adını duyunca Evren’in yüzü dalga dalga kızardı. Yener de hep böyle yapardı. Her nasılsa Elif’ten hoşlandığını ona belli etmişti” (Akal, 2021a, s.39).

“...Elif’le bir arada olduktan bir süre sonra üzerinden atıyordu; ama ismini ilk duyduğu ya da onunla ilk karşılaştığı an, bedeni sanki ani bir şoka giriyordu. Rengi değişiyor, kalp atışları hızlanıyordu. Şoku atlattıktan sonra yine eski Evren oluyordu” (Akal, 2021b, s. 39).

Süper Gazeteciler 1 romanında Seher Hanım, oğlu Yener’in ergenlik dönemine girmesinden dolayı endişelenmektedir. Eşiyle ayrılan Seher Hanım oğlunu bu dönemde anlayamamaktan korkmaktadır. Oğluna yardım edememekten endişe duymaktadır. Yener ise annesine sevgi ile yaklaşmaktadır:

“ Seher Hanım, yalnız bir kadın olduğunu ve oğlunu tek başına büyütme çalıştığını hatırladı, sesi titremeye başladı. Yener annesinin üzülmelerini istemedi” (Akal, 2021a, s.141).

Kardeşler arasında olan anlaşmazlıklar ve tartışmalar onların birbirlerine olan sevgilerini engellememektedir. Çocuklar ne kadar tartışsa ya da anlaşamasa da birbirlerine olan sevgileri devam edebilmektedir. Süper Gazeteciler 2 romanında da Elif ve Arif kavga etseler bile annelerini üzmemektedirler. Bu yüzden iyi anlaşmaya karar verirler:

“ Merak etme anneciğim ben kardeşimle ilgilenirim. Onu seviyorum” (Akal, 2021b, s.20).

Aynı romanda Elif ve Selin kardeşlerinden ne kadar şikayet etseler de onları sevmeye devam etmektedirler. “ Ya, aslında benimkinin canavarlığına bakma sen. Çok şeker çocuktur. Çok da iyi kalplidir. Severim miniği” (Akal, 2021b, s.26). İfadesi kardeşlerine besledikleri sevgiyi örneklendirmektedir.

Süper Gazeteciler 3 romanında Selin’in, babasının doğum günü için hazırladığı kısa filmi izledikleri sırada aile üyelerinin sevgi ve birliktelik içinde olması onu mutlu etmektedir:

“...Annesi ile babası gülüşüp şakalaşüyor, yaramaz kardeşi hoplayıp zıplayarak objektifin görüş alanını kapatmaya çalışıyordu. Sihir denen bir şey varsa eğer, işte buydu!” (Akal, 2021c, s. 13).

Romanda Selin babasının başka bir kadından çocuğu olduğunu düşünmektedir. Ona kızgınlık duymaktadır. Babası ona ihmalkar davranrsa da babasına olan sevgisi sürmektedir:

“Ne olursa olsun. Babasıydı o. Selin onu seviyordu” (Akal, 2021c, s. 57).

Yener’in anne ve babası ayrı olduğu için babasının yeniden evlenmesi ve babasıyla az vakit geçirmiş olması Yener’i üzmektedir. Küçük yaşta karşılanamayan sevgi ihtiyacı Yener’in hayatına yansımaktadır:

“Yener hemen odasına gidip yatağına uzandı. Babasının giderek daha az anımsadığı yüzünü yeniden çizmeye çalıştı belleğinde. Sesini hatırlamaya çalıştı. Ne zordu....” (Akal, 2021d, s. 16).

Ebeveynler çocuklarına karşı koşulsuz sevgi beslemektedirler. Yener babasına engelli olduğu yalanını söylediği halde babası çocuğunu o halde de olsa kabul ettiğini belirtmektedir:

“ Bilmeni isterim... Engelli olup olmaman sana olan sevgimi değiştirmezdi,” diye fısıldadı, oğlunun iki yanağından öptü” (Akal, 2021d,s.278).

Çocukların iyiliğini istemek, fazla düşünmek bazı durumlarda onlar için olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Süper Gazeteciler 5 romanında Nermin Hanım, oğlu Evren’in iyi bir liseye gitmesi için sınav sorularını satın almakta ve bunu oğlunu düşündüğü için yaptığını söylemektedir:

“Nermin Hanım ise oğlunun onu yanıtsız bıraktığını fark etmedi, kendi kendine söylenmeyi sürdürdü. Sonra birden Evren’e döndü, “Seni çok sevdiğimi, her şeyi senin iyiliğin ve geleceğin için yaptığımı anlamalısın, dedi” (Akal, 2021e, s.86).

4.2.2. Güven Alt Temasına Ait Bulgular

Çocuklara güvenmek ve onların güvende hissetmesini sağlamak çocukların gelişimleri açısından önemli olmaktadır. Kendine güvenen bireyler kararlarını tek başına almakta ve giriştikleri işlerde başarılı olmaktadırlar. Filliozat (2019), Çocuklarda oluşan kimlik duygusunun temelini kişinin kendine güvenmesi ve duygularında olduğunu belirtmektedir. Güven duygusu hissettirilmeyen çocuklarının dışa bağımlı bireyler olma olasılığı da artmaktadır.

Baran (2011)' a göre her gelişim döneminin kendine özgü ihtiyaçları vardır. Özellikle çocuğun kişiliğinin oluştuğu ilk yıllarda temel güven duygusunun verilmesi, sevgi ve ilgi gösterilmesi önemli olmaktadır.

Çocuk kitaplarındaki karakterler aracılığıyla çocuğa güven duygusu sezdirelebilmektedir:

Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler 1 romanında Yener, anne ve babasının ayrılacağını öğrenince kendini mutsuz hissetmektedir. Çocuklar aile içinde kendilerini güvende hissetmek isterler. Anne ve babanın sevgisi ve güveni çocuk için en temel ihtiyaçlardır. Yener'in duyduğu korku anne babasının boşanmasından çok kendisine ne olacağıydı. Yener kendisini güvende hissetmek istemektedir:

“Yener hayatında büyük bir değişikliğin olmayacağını, yine annesiyle yaşamaya devam edeceğini öğrendiğinde, rahatladı” (Akal, 2021a, s. 13).

Çocuklar, Oğuzcan Selimoğlu'nun evinden çıkarılarken yaşadıkları kaçırılma olayı sebebiyle telaşlı olmakta ve güvende olmak istemektedirler. “ Sedat Amca'yı görünce çocuklar kendilerini biraz olsun emniyette hissettiklerinden olsa gerek, onun bu sözleri üzerine gülme krizine girdiler” (Akal, 2021a,s. 82-83). İfadesinde çocukların yanlarında Sedat Amca'yı görünce güvende hissettikleri görülmektedir.

Güvenilir birey olmak da çocuklar için önemli olan bir diğer unsur olmaktadır. Yener, annesinin güvenini sarsmamak için Altay Şen'in annesinin çalıştığı bankadan tüm parasını çekmek istemesi haberini Evren ile paylaşmamıştır:

“ Yener hemen telefon edip Evren'e bu yeni gelişmeyi anlatmak için sabırsızlanıyordu, ama eğer annesi aralarında konuştuklarını başkalarına iletmediğini anlarsa onu hiç affetmezdi. Hatta belki de bu yüzden bu ipucunu arkadaşlarına hiç söylememesi gerekiyordu. Annesinin güvenini sarsmak istemezdi” (Akal, 2021a, s.105).

Güvende hisseden birey, dış çevresinde bulunan insanlara, arkadaşlarına güven duymaktadır. Süper Gazeteciler 2 romanında Selin, yaşanan olaylara rağmen Elif'in arkadaşlığına güvenmektedir:

“ Selin'in gözleri parladı. Bu konuyu o da kaç gündür ciddi ciddi düşünüyordu, ama bir türlü çıkar yol bulamamıştı. Elif'le iş birliği mükemmel bir teklifti. Elif iyi bir arkadaşı; Selin ona güvenirdi” (Akal, 2021b, s.27).

Aynı romanda Selin'in Elif hakkında düşünceleri yer almaktadır. Selin, Elif'in ona açık olmasını istemektedir. Şartlar ne olursa olsun Elif'in kendine güven duyması gerektiğini düşünmektedir:

“...Eh, bu da Elif'in sorunuymuş artık. Şartlarına değil, kendisine güvenmeyi öğrenmeliydi. Öğrenmemişse, zaten Selin onunla arkadaşlık etmek istemezdi” (Akal, 2021b, s. 77).

Süper Gazeteciler 3 romanında Selin, arkadaşlarının ondan habersiz bir şekilde gazete için haber hazırladıklarını düşünür. Onlara güven duymakta olan Selin arkadaşlarının böyle bir şeyi yapabileceklerine anlam veremez.

“ Süper Gazete'yi ona haber vermeden üç arkadaş hazırlıyorlarsa, Selin'i hiç affetmeyecekti. Ne de olsa birlikte yaşadıkları maceralardan sonra Selin en iyi arkadaşı olmuştu” (Akal, 2021c, s.37).

Anne ve babaya güven duymak, onların varlığını hissetmek çocuğun da kendine güvenini arttırmakta ve ailesiyle daha rahat yakınlık kurmasını sağlamaktadır. Süper Gazeteciler 3 romanında Evren'in babasına karşı yakınlık kurması ve babasının ona güven duygusunu vermiş olması romanda Evren'in kendini şanslı bir birey olarak görmesini sağlamaktadır:

“Evren, bir an sevgi ve minnetle baktı babasına. Hayatta ne yanlış yaparsa yapsın, babasına söyleyebileceğini ve ondan yardım isteyebileceğini düşündü” (Akal, 2021c, s. 135).

Arkadaş seçiminde ve kurulan dostluklarda da güven duygusunun olması arkadaşlıkların temelini daha sağlam olmasını sağlamaktadır. Süper Gazeteciler 3 romanında Selin, Meltem'in tüm samimi davranışlarına karşın ona güven duymamaktadır:

“Meltem'e hiç güvenmiyorum, biliyor musun? Tuhaf bir kız. Para için her şeyi yapabilir” (Akal, 2021c, s. 187).

Süper Gazeteciler 4 romanında çocuklar kaldıkları otelde yaşanan hırsızlık ve önlemsizlikler sebebiyle otel çalışanlarına güvenmemekte ve olayları kendileri çözümlemektedir:

“O kadarla kalsa iyi... Her odaya babalarının çiftliği gibi girip çıkıyorlar. Geceleri hiç tekin değil bu otel...” (Akal, 2021d, s. 186).

Yine aynı romanda yaşanan olaylar sonucunda Yener ve Evren’i suçlayan kişilere karşılık Selin, arkadaşlarına güvenmekte ve onların arkasında durduğunu hissettirmektedir:

“İzin verin de anlatsın. Biz arkadaşımıza güveniyoruz. Yalan söylemişse mutlaka doğru bir gerekçesi vardır” (Akal, 2021d, s. 269).

Çocukların kendilerini rahat hissedip güvenebilecekleri ve derinlerini açabilecekleri kişiler arasında aile en etkili olanıdır. Süper Gazeteciler 5 romanında Elif kendisini kötü hissettiği bir durumda annesi ile konuşmak istemektedir. Bu durum annesine olan güveniyle ilişkili olmaktadır:

“...Oysa belli ki evde büyük sorunlar vardı. Elif o güne kadar gerginliğini fark edip de annesiyle konuşmadığına çok pişmandı. Kendini kötü hissetti...” (Akal, 2021e, s. 23).

4.2.3. Öğrenme-Bilme Alt Temasına Ait Bulgular

İnsanlar için bilme ve öğrenme ihtiyacı hayat boyu devam eden önemli bir ihtiyaç olmaktadır. Çevreyi tanıma, anlam ihtiyacı bireylerde öğrenme ve bilme duygusunun gelişmesini sağlamıştır.

“Öğrenme benlik saygısının yerleşmesine olanak sağlar. Çocuk kendine saygı duymayı, güvenmeyi, başarıya olan ihtiyacını okulda doyurur. Öğrenme ayrıca bir topluluğa ait olma gereksiniminden doğar” (Kırkıncıoğlu, 1999, s. 42).

Aytül Akal’ın Süper Gazeteciler 1 romanında çocukların Oğuzcan Selimoğlu’nun Altay Şen’den aldığı paralarla ne yaptığını merak etmeleri ve bu olayın peşine düşüp araştırmaları öğrenme isteğinin sonucu olmaktadır:

“Bir insanın bankada duran parasının tamamını durduk yerde çekmesi bana çok anlamsız göründü. Bunda bir bit yeniği var. Bakın çocuklar, ne diyorum biliyor musunuz? Buradan çıkalım ve bir yere gidip oturalım. Dün ve bugün olanları konuşup elimizdeki ipuçlarını değerlendirmeye çalışalım” (Akal, 2021a, s. 123).

Süper Gazeteciler 2 romanında heykelin sırrını öğrenmek isteyen çocuklar tarihçiden yardım almakta heykelle ilgili bilgi edinip olayların iç yüzünü öğrenmek istemektedirler. Tarihçinin verdiği bilgileri sentezlemişlerdir:

“...500 yıl önce insanlar bakıra kalay katarak tunç elde edebiliyor, heykeller yapabiliyorlardı. O insanlar... Binlerce yıl önce yaşamış; mutlulukları ve sorunlarıyla onların da bir hayatı olmuştu. Artık yaşamıyorlardı ama elleriyle yarattıkları eserleri beş bin yıldır varlığını sürdürüyordu...” (Akal, 2021b, s.160).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif ve kardeşinin okuma isteğini gören Oktay Bey Elif ve kardeşinin okul ihtiyaçlarını karşılamak istemektedir. Okuma ve öğrenmeye verilen değer romanda hissettirilmektedir:

“...Arif’i de ben okuturum. Değil mi ki çalışmak ve okumak istiyorlar. Süleyman Bey ve Sümül Hanım bu konuda bize güvenebilirler” (Akal, 2021c, s. 227).

Süper Gazeteciler 4 kitabında Yener kitap okuyup yeni şeyler öğrenmenin kendisini rahatlattığını düşünmektedir:

“Her şeyi olurluna bırakıp yatağa uzansa ve biraz kitap okusa... Okumak, zekasını yeniden bilerdi” (Akal, 2021d, s. 100).

Aynı romanda Selin okuma ve öğrenme içinde olmayı olgunluk olarak görmektedir. Kendi yaşıtı olan Furkan’a kendini geliştirmesi ve okuması gerektiğinin önemini vurgulamaktadır.

“Bilmem... Belki çok okuduğum, çevremdeki insanların duygularına dikkat ettiğim, yaşamı anlamaya çalıştığım içindir” (Akal, 2021d, s. 245).

Süper Gazeteciler 5 romanında çocuklar okul müdüründen Elif hakkında bilgi öğrenmek istemektedirler. Gelişen olaylarla ilgili merak duymaları ve sorgulamaları öğrenme isteğinin göstergesi olmaktadır:

“Haydi arkadaşlar, sorgulama becerimizi göstermenin zamanı. İyi bir gazeteci miyiz, değil miyiz çıksın ortaya” (Akal, 2021e, s.76).

Süper Gazeteciler 5 romanında Evren annesinin yarıda bıraktığı eğitime devam edebileceği fikrini savunmakta ve bu konuda annesine bilgi vermektedir. Bu konu hakkında araştırma yapan Evren'in eğitime ve öğrenmeye önem verdiği görülmektedir:

“...Bahçe işlerini çok seversin. Neden o konuda sana uygun olabilecek eğitimlerle ilgilenmiyorsun....” (Akal, 2021e, s. 130).

Teknoloji ve bilgi çağında olan çocuklar her şeye kolaylıkla ulaşabilmektedir. Yener'in babasına verdiği bilgiler ve öğrendikleri karşısında babası şaşırmıştır:

“Yener, ‘Baba sen gençleri tanımiyorsun. İstesek neler başarabileceğimizi bir bilsen... Biz hepimiz zaten bilgisayar sihirbazıyız,’ dedi gururla” (Akal, 2021e, s. 157).

Süper Gazeteciler 5 romanında çocukların her konuya el atmaları ve bilme istekleri onları araştırmaya ve öğrenmeye yönlendirmektedir:

“ ‘Merak etmeyin Nermin Teyze, bu konuyu araştırıp onların kimliklerini ortaya çıkarırız biz,’ dedi Yener” (Akal, 2021e, s.189).

4.2.4. Estetik ve Yaratıcılık Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların estetik haz almaları ve yaratıcılıklarının gelişmesinde edebi türler önemli rol oynamaktadır. Çocuğa göre hazırlanmış renk, çizim ve içeriklere sahip edebi eserler çocukların estetik beğenilerini geliştirebilmektedir.

Estetik katkı, estetik değerler, sanatsal etkinliklerin dışında edebi eserler yoluyla da bireylerin ve toplumun içinde yaşadıkları çevreye duyarlı olmalarını sağlamaya, çevresi ile yararlı bir etkileşim içine girebilmelerine, estetik ihtiyaçlarını karşılamaya ve yorumlama güdülerini doyurmaya, yaşantılarını daha anlamlı hale getirebilmelerine imkan vermeye yönelik düşüncelerdir (İşcan, Efendioğlu ve Ada, 2007, s.69).

“Çocuğun beğeni seviyesini yükseltebilmesinde, estetik ihtiyacının nitelikli sanat eserleriyle karşılaşmasının önemli olduğu vurgulanmalıdır. Nitelikli sanat eseri çocuğa birçok yönden hitap ederek onu estetik arayışa yönlendirir” (Dedeoğlu, 2014, s.602).

Aytül Akal romanlarında yarattığı karakterler aracılığıyla çocukların yaratıcılık ve estetik duygularını geliştirmektedir.

Süper Gazeteciler 1 romanında Evren gazete konusu için annesinin yetiştirdiği çiçeklerden esinlenmiştir. Süper Gazete için konu arayışında olan Evren'in, annesi Nermin Hanım'ın balkonda yetiştirdiği ortanca çiçekleri sayesinde aklına gazetede de saksı köşesi yapma fikri gelmiştir. Evren, çevrede var olan olay ve durumlardan ilham alarak yeni konular üretmektedir. Yine aynı romanda Evren gazetenin ilk sayfa konusunu annesinin yönelttiği “Acaba mahallemizde kaç kuş var?” sorusundan esinlenerek bulmuştur:

“...İlk sayfanın konusu ‘Mahallemizde Kuş Sesi’ idi. Bu konu başlığını Yener annesinden esinlenmişti”(Akal, 2021a, s.21).

“ O anda Evren'in aklına ‘Süper Saksı’ köşesi gelivermişti. Annesine sorarak çiçek bakımı hakkında birçok şey öğrenebilir ve gazete yoluyla bu bilgileri çiçek yetiştirmekten hoşlanan başkalarıyla paylaşabilirdi” (Akal, 2021a, s. 24).

Süper Gazeteciler 1 romanında gazete konusu için Altay Şen ile röportaj yapmak yerine ona çok benzeyen Oğuzcan Selimoğlu'nu röportaj yapma fikri çocukların farklı yönde düşüncelerinin ve yaratıcılıklarının göstergesidir:

“ ‘Parlak fikirlerinin hayranıyım,’ dedi. Bunca yaratıcı fikri nerden bulup çıkarıyorsun, bilmiyorum.” (Akal, 2021a, s. 41).

Selin yazı yazmaya, resim çizmeye ve sanatla ilgilenmeye meraklı bir kızdır. Bu yeteneği Oğuzcan Selimoğlu'nun evinde olan biteni resmederek olayların çözülmesine yardımcı olmuştur:

“...Oysa Selin yazı yazmaya ve desen çizmeye çok meraklıydı. İleride iletişim fakültesine gitmek istiyordu....” (Akal, 2021a, s.61).

Çocuklar gazete için bir önceki sayıda buldukları konudan daha farklı bir konu bulmak istemektedir. Değişik konu ve fikirler üretmek, gazete için her kesime hitap etmek isteyen Süper Gazeteciler güncel olaylardan yaratıcı fikirler elde etmektedirler:

“ ‘Geçen sayıda ünlü bir sanatçıydı röportajımızın konusu. Bu kez daha değişik biri olsun diyorum.’ Farklı bir meslek....” (Akal, 2021b, s.38).

“ Bak ne geldi aklıma, cep telefonlarının en ekonomik nasıl kullanılabileceği konusunda öneriler içeren bir yazı koyalım Süper Gazete'ye , ne dersin? Bütün anne- babalar böyle bir konuya bayılır, ekmek peynir gibi satarız gazeteyi” (Akal, 2021c, s.27).

Elif ve Yener başlarına gelen kötü durumlar karşısında yaratıcı fikirler üreterek kurtulmaya çalışmaktadırlar:

“O cadı kadın ilacı dilimin altına kaydırınca, birden aklıma geldi. İlacı çikletin üzerine doğru ittim ve çikleti poğaça gibi ilacın üzerine kapattım. Hap eridiyse de beni etkilemedi, çikletin içinde kapalı kaldı. Daha sonra ilk fırsatta tükürüp attım” (Akal, 2021c, s.231).

“Yener birden dilsiz rolü yapmasının bir işe yaramayacağını fark etti. Eh, sağır olurdu o da!” (Akal, 2021d, s.45).

Süper Gazeteciler 4 romanında çocukların bilgisayara gizlice giren kişileri bulmak için hesap sahiplerine şifre uydurmaları yaratıcılıklarının göstergesidir:

“Ne yani, boşa mı uğraştık burada? İsimleri bulmak için bütün yaratıcılığımı kullandım” (Akal, 2021d, s.131).

Süper Gazeteciler 5 romanında Selin, resim konusundaki bilgilerini arkadaşlarıyla paylaşmaktadır. Resim yapmak için sadece yetenekli olmak gerekmediği kişinin estetik ve haz duygusunun sonucunda da resim gibi faaliyetlerde bulunması gerektiği ifade edilmektedir:

“....İlla ressam olmak şart değil ki, akıldan geçenleri görsel olarak kağıda dökebilme de mutluluk verir” (Akal, 2021e, s.121).

“İnsan ünlü olmak için değil, yalnızca sevdiği ve mutlu olduğu için de resim yapabilir. Ayrıca sadece resim yapma konusunda değil, sanatın her dalında yetenek gerekir ama geliştirmek için çalışılmazsa da kuruyup gider” (Akal, 2021e, s.126).

4.2.5. Başarı Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların başarı duygusu onların öğrenme ve bilme istekleriyle ilişkilidir. Zihinsel gelişimle beraber çocuklar yaptıkları işlerde başarma duygusunu yaşamak istemektedirler. Bu duygu çocukların kendilerine güvenmesine ve özsaygılarının gelişmesine de katkı sağlamaktadır.

Yavuzer (2000)’ e göre çocuk kendisini başarılı hissettirecek ve olumlu düşünmesini sağlayacak etkinlikler ve etkileşimler arar. Yüksek benlik saygısına sahip olan çocuk, gerçekçi hedefler koyabilen ve bunları gerçekleştirebilen kendisini yetenekli bir birey olarak algılayacaktır.

Süper Gazeteciler 2 romanında Selin ve Elif gazete için kendi başlarına çalışmaya karar verirler. Bu onlar için zor gözüксе de çalışarak başarılı olabileceklerine kitapta değinilmiştir:

“Üzülme! O da olacak, göreceksin. Çalışan kazanır. Biz de çok çalışacağız” (Akal, 2021b, s.56).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif manken olmak istemektedir. Elif’in manken olabilmesinin kolay olmadığı, çalışması sonucunda başarılı olacağı örneklendirilmiştir:

“Elif ayağa kalktı, sırtını dikleştirip adımlarını tek çizgi üzerinde yürür gibi birbiri üstüne atarak, Meltem’in gösterdiği kapıya doğru güvenle yürüdü; tıpkı bir manken gibi. Başaracaktı! Ne derlerse yapacak ve rolü kapacaktı” (Akal, 2021c, s.87).

Kişinin kendi parasını kazanması ve harcaması kişide başarı hissi meydana getirmektedir. Süper Gazeteciler 3 romanında çalışmanın sonucunda duyulan başarı duygusu örneklendirilmiştir:

“Ne güzel bir duygu... Yani insan çalışıp kendi parasıyla bir şey alınca, büyük bir başarı hissi duyuyor içinde. Ben çok az kazanıyorum, ama yine de o duyguyu yaşıyorum” (Akal, 2021c, s.98).

Çocukların ortaya koyduğu ürünler sonucunda takdir edilmeleri çocukların başarılarının göstergesi olmaktadır:

“Evren, bir akşam önce çıkışlarını aldığı Süper Gazete’nin yeni baskısını yanında getirmişti. Gazete o sabah okulda büyük heyecan yaratmış, tüm sınıflarda elden ele dolaşmıştı” (Akal, 2021c, s.225).

“Bütün konuklar toplanınca, Oktay Bey küçük bir konuşma yaptı. Çocuklara, dikkatleri ve katkıları için teşekkür etti. Özellikle Elif’in zekasını kullanarak çocukları kurtarmış olmasından duyduğu sevinci, onu ödüllendirerek göstermek istediğini söyledi” (Akal, 2021c, s.226).

Süper Gazeteciler 4 romanında çocuklar başarıları karşısında ödüllendirilmişlerdir. Başarılı olma durumu onlara hak ettikleri takdir ve tebriğin sunulmasını sağlamıştır:

“Çok önemli işler başardınız. Siz olmasaydınız, bu iki çete, faaliyetlerini hala sürdürüyor olacaktı” (Akal, 2021d, s.278).

Başarı duygusu kişinin kendi potansiyelinin farkında olmasını sağlamakta ve kişinin sevdiği işi yapmasıyla artmaktadır. Süper Gazeteciler 5 romanında bu durum Elif’in eğitimine devam edip istediği meslekte başarılı olacağını düşünmesiyle öneklendirilmiştir:

“Toprağı ekip biçmek de güzel elbette, ama ben kendi yeteneğim doğrultusunda seçeceğim meslekte çalışıp başarılı olmak istiyorum” (Akal, 2021e, s.39).

4.2.6. Takdir Edilme Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların yaptıkları işlerden dolayı takdir edilmesi onlara duyulan saygının göstergesi olmaktadır. Kendisinin takdir edildiğini hisseden çocuğun özsaygısı ve güveni de artmaktadır.

Küçük, büyük fark edilmeksizin; karşımızdakini ne ve kim olursa olsun, o kişinin bir insan olduğunu kabul etmek herkese vermemiz gereken bir değer ifadesi olmaktadır (Çaplı, 1970).

Toplum içinde gereken takdiri ve saygıyı gören çocuk görüş ve düşüncelerine önem verildiğinin farkına varıp kendisine değer verildiğini hissetmektedir.

Süper Gazeteciler 1 romanında Yener, arkadaşı Evren’i yaptığı işten dolayı övmekte ve takdir etmektedir:

“ ‘Sen de hiç fena değilsin, dedi,’ Yener. Ben fikir üretmede iyiyim ama uygulamada sen harikasin. Sen olmasan benim fikirlerim beş para etmezdi” (Akal, 2021a, s.41).

Aynı romanda Tarih öğretmeni çocukların Oğuzcan Selimoğlu hakkındaki gerçekleri ortaya çıkarmalarından dolayı takdir edilmelerini sağlamaktadır:

“Evet çocuklar. Size yaptıklarınız için teşekkür ederim” (Akal, 2021a, s.206).

Süper Gazeteciler 2 romanında belediye başkanı Hakkı Güven çocukları onur konuğu yaparak takdir etmiştir:

“Ertesi akşam Belediye Başkanı’nın evinde muhteşem bir parti vardı. Süper Gazeteciler, davetin baş konuklarıydı! Başkan’ın isteği üzerine o akşam aileleriyle birlikte gelmişlerdi” (Akal, 2021b, s.236).

Süper Gazeteciler 3 Evren'in DNA testi hakkında bilgi sahibi olması ve araştırmalar yapması Doktor Mustafa Bey tarafından takdir edilmesi örneklendirilmiştir:

“Aferin, konuyu iyi araştırmış. Yoksa sen de benim gibi doktor mu olacaksın?” (Akal, 2021c, s.77).

Elif mankenlik çekimleri sırasında neler yapması gerektiğini bilmediği halde işini severek yaptığı için etraftakiler onu kutlamıştır:

“...Neyse ki çekim yapan iki fotoğrafçı da Elif'i kutlamış, çok başarılı olduğunu söylemişlerdi” (Akal, 2021c, s.107).

Süper Gazeteciler 4 romanında Selin'in kasayı hırsızların açma sebebini öğrenmesi üzerine arkadaşı tarafından övülmüştür:

“Süpersin sen kızım. Valla kafayı yiyecektim, benim kasayı açıp neden talan ettiler diye” (Akal, 2021d, s.184).

Süper Gazeteciler 4 romanında Erkan Bey, çeteyi çökerttikleri için çocuklarla gurur duymuş onları ödüllendirmiştir. Başarılı olmaları sayesinde çocukların takdir edilmesi örneklendirilmiştir:

“Çok önemli işler başardınız. Siz olmasaydınız, bu iki çete faaliyetlerini hala sürdürüyor olacaktı” (Akal, 2021d, s.278).

“Merak etme, otel yönetimi jest yaptı, Yener ve arkadaşlarının başarısını bir haftalık tatille ödüllendirdi. Böylece onlar kendi harcamalarını kendileri ödemiş oldu” (Akal, 2021d, s.279).

Çocukların yaptıkları işlerin övülmesi ve başarılarının sözlü olarak dile getirilmesi onların takdir edilme ihtiyacını karşılamaktadır. Bu durum Süper Gazeteciler 5 romanında çocukların öğretmenleri çıkardıkları gazetenin başarısından dolayı çocukları desteklemiştir:

“Çok başarılı bir gazete, devam edin gençler” (Akal, 2021e, s.10).

Aynı romanda Yener, annesinin sorunlarla başa çıkmaktan yorulduğunu fark edip ona yardımcı olmaktadır. Annesi Yener'in desteğinden dolayı onunla gurur duymaktadır:

“ ‘Senin gibi akıllı bir oğlan yetiştirdiğim için kendimle gurur duyuyorum,’ dedi Seher Hanım” (Akal, 2021e, s.116).

Süper Gazeteciler 5 romanında Evren'in haksız bir başarı elde etme korkusu onun çevresi tarafından gurur duyulmayan kişi olabileceğini düşünerek endişe etmektedir:

“...Evren, haksız bir başarı edinmenin ağırlığı altında geriliyor, nefes alamıyordu. Arkadaşlarına ne diyecekti? Konumunu sahtekarlıkla elde ettiğini bilirken gelecekte kendisiyle gurur duyacağı bir hayatı nasıl kuracaktı?” (Akal, 2021e, s.137).

4.3. ÇOCUĞUN SOSYAL GEREKSİNİMLERİNE AİT BULGULAR

4.3.1. Arkadaşlık Alt Temasına Ait Bulgular

Arkadaşlık kurma çocuklar için gerekli olan sosyal bir ihtiyaç olmaktadır. Çocukların sosyal bir ortama girmesi okul hayatıyla beraber oluşmaktadır. Edinilen arkadaşlıklar çocukların kendilerini tanımlarına ve arkadaş seçme konusunda çocukların hayatına şekil vermektedir.

“Çocuklar arkadaş seçmekle bir anlamda kişilik seçme tercihini de göstermiş oluyorlar. Kendisi ile uyuşmayan, farklı konulardan konuşmayı seven çocukların arkadaş olduklarına zor rastlarsınız” (Kösmen, 2005, s.31).

Çocuklar arkadaş ilişkileri sayesinde paylaşma, yardımlaşma, işbirliği, sevgi gibi önemli değerlere de sahip olmaktadır.

Süper Gazeteciler 1 romanında Evren taşınma sırasında Yener'le tanışmış ve uzun yıllardır arkadaşlanmış gibi birbirlerine samimi davranmışlardır:

“...İki çocuk hiç de birbirlerini tanımıyor gibi davranmıyorlardı. Aksine, sanki uzun süredir tanışan iki arkadaş gibiydiler...” (Akal, 2021a, s.18).

Süper Gazeteciler 1 romanında birlikte hareket eden ve olayları çözmeye çalışan Süper Gazeteciler, gurup arkadaşları Evren kaybolunca çok üzölmüşlerdir:

“Her yanım uyuşmuştu! Saatlerce karanlıkta kıpırdamadan beklemek ne kötü bir şeymiş! Hepinizi çok özledim. Neyse ki gelebildiniz arkadaşlar!” (Akal, 2021a, s.189).

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif ve Selin arasındaki arkadaşlık, gelişen olumsuz olaylara rağmen sürmeye devam etmektedir. Güven ve sevgi üzerine kurulan arkadaşlıklarına inanmaktadırlar:

“...Elif Selin ile olan arkadaşlığının uzun süreli ve kalıcı olmasını diledi. Selin’in arkadaşlığından çok hoşlanıyordu” (Akal, 2021b, s.34).

“Ben zaten gidecektim. Evim yolumun üstü, ne olmuş seni bıraktıysam? Arkadaşlar arasında lafı bile olmaz” (Akal, 2021b, s.174).

Romanda arkadaşının canının sıkın olması Yener’i üzmektedir. Arkadaşının kendini mutsuz hissetmesi nedeniyle Yener arkadaşına öncelik vermekte Süper Gazete’yi ikinci plana atmaktadır:

“Yener’in o anda Selin’den başka bir öncelik gelmiyordu aklına; telefonu yarıda kestiği için kendini suçluyordu, Süper Gazete bu kez ikinci planda kalabilirdi...” (Akal, 2021c, s.27).

Süper Gazeteciler 3 romanında, arkadaşlığın ve gurup olma bilincinin sezdirildiği görülmektedir. Romanda Selin’e yardım etmek amaçlı DNA testi hakkında araştırmalara girişen arkadaşları Selin’i önemsemektedir:

“Selin gerçekleri öğrendiğinde, içten içe sevindi. Arkadaşlarını kaybetmek istemezdi. Hele onlara en çok gereksinim duyduğu böyle bir dönemde...” (Akal, 2021c, s.64).

Süper Gazeteciler 4 romanında Evren Selin hakkında yazılan notu görünce arkadaşlarına bu durumdan bahsedip bahsetmeme konusunda kararsız kalmıştır. Ama arkadaşlıklarını kaybetmemek için söylememiştir:

“İçinden, ‘ Acaba söyler miyim?’ diye geçirdi. Elif’e karşı hissettiklerini, açıkça söyleyebilir miydi? Böyle bir durumda en çok, Elif’in arkadaşlığını kaybetmekten korkardı” (Akal, 2021d, s.26).

Romanda aynı zamanda arkadaşların birlikte iyi vakit geçirmeleri ve birbirleri ile ayrı kaldıklarında özlem duymaları hissettirilmektedir:

“Pöh! Tek başına tatilin ne zevki vardı? Yanında arkadaşları olsaydı keşke...” (Akal, 2021d, s.62).

Süper Gazeteciler 4 romanında Selin arkadaşlarına değer vermekte ve onların dostluğunu kaybetmek istememektedir. Arkadaşlığa verilen önem romanda hissettirilmiştir:

“...Yalnız kendisi için değil, arkadaşları için de korkuyordu... En çok da onların arkadaşlığını kaybetmekten ölesiye korkuyordu...” (Akal, 2021d, s.88).

Aynı romanda Azmi’yi aralarına almak istemeyen Süper Gazeteciler Azmi’nin onlara yardım etmesi ve yanlarında olmasıyla ona arkadaşça yaklaşmışlardır:

“Azmi, kendine gösterilen ilgiden son derece mutluydu. Günlerdir arkadaş olmaya çalıştığı yaşlıları sonunda onu aralarına almışlardı. Sorularını yanıtlamaktan pek hoşnuttu” (Akal, 2021d, s.201).

Süper Gazeteciler 5 romanında Selin’in yaptığı resimlerin sergiden çalınmasının ardından Selin, Elif’in bunu yaptığını düşünmekte ama onun arkadaşlığına inandığı için bu durumu kabullenmeyip gerçeği öğrenmek istemektedir:

“Selin, içinde gitgide büyüyen kızgınlığı bir kenara bırakıp arkadaşını aramaya karar verdi. Gerçi ona hala ‘arkadaş’ demeli miydi, bunu bilmiyordu ama konuşup nedenleri açıklığa kavuşturmadan tek taraflı bir karara varmasının yanlış olacağı düşüncesindeydi” (Akal, 2021e, s.53).

“Selin kararsızdı. Elif’e sezdirmeden onu sınıyor olması arkadaşlıklarına zarar verir miydi? Bu sonuca hazır mıydı?” (Akal, 2021e, s.126).

Romanda Elif’in nişanlandırılması için okuldan alınmak istenmesi arkadaşlarını üzmüştür. Bu duruma çözüm bulmak için Süper Gazeteciler arkadaşlarına yardım etmek isterler:

“Oysa Yener o sırada derste değil, arkadaşlarıyla birlikte belediyede, Elif’in sorununa çözüm bulma derindeydi” (Akal, 2021e, s.109).

“ ‘Merak etmeyin Sümbül Teyze, biz elimizden geleni yapıp Elif’i, bu durumdan kurtaracağız, söz veriyoruz,’ dedi Yener” (Akal, 2021e, s.62).

Birbirleriyle iyi anlaşılan Süper Gazetecilerin arkadaşlığı aileleri tarafından da fark edilmekte ve takdir edilmektedir:

“Allah sizin gibi arkadaşlardan razı olsun dedi,” dedi Sömböl Hanım (Akal, 2021e, s.62).

“Çok iyi arkadaşlar edinmişsin Yenerciğim. İnşallah birbirinizi kaybetmeden dostluğunuzu daha uzun yıllar sürdürüşünüz” (Akal, 2021e, s.116).

Aynı romanda sınıf arkadaşları Gökhan’ın diğer arkadaşlarıyla dostluğunun kısa sürmesi Süper Gazetecilerin kendi aralarındaki dostluğun ne kadar güçlü olduğu belirtilmektedir:

“O yürüyüp gidince, ‘ Hah, arkadaşlık buraya kadarmış,’ dedi Selin. Sonra kendi arkadaşlarına baktı, ‘ Biz sakın küsmeyelim birbirimize,’ dedi. Birden duygusallaşmış, gözleri dolu dolu olmuştu” (Akal, 2021e, s.173).

4.3.2. İşbirliği / Gruba Ait Olma Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların okula başlamasıyla birlikte sosyal çevreleri oluşmaya başlamaktadır. Aile dışında edindikleri yeni arkadaşlıklar ve kurdukları ilişkiler çocukların işbirliği içinde olmasını ve grup içinde hareket etmelerini sağlamaktadır.

Baran (2011), gruba katılmanın en temel sosyal gereksinimlerden biri olduğunu belirtmektedir. Çocuklar arkadaş edinme, gruba katılma ihtiyacı hissetmektedirler. Okul yıllarında akran grupları oluşturma birbirlerini etkileme ve ait olma duygusunun oluşmasına katkı sağlamaktadırlar. Bu gruplar nasıl davranılmasına ilişkin kuralların olduğu ve ortak amaç doğrultusunda hareket eden gruplardır.

“İnsan ilişkileri dinamiktir. Devamlı değişkenlik gösterir. 0-6 yaşta belirli arkadaş grupları yoktur, çocukların ilişkileri sık sık değişir. Daha sonraki yaşlarda ilköğretim, ortaokul-lise çağında gruplaşma ve çeteler vardır” (Kırkıncioğlu, 1999, s.49).

Süper Gazeteciler roman serisi, arkadaş grubunun bir araya gelerek işbirliği içinde bir gazete oluşturmaları üzerine kurulu roman dizisinden oluşmaktadır. Süper Gazeteciler 1 romanında dört arkadaşın bir araya gelerek gazete oluşturmaları bunu yaparken aralarında görev paylaşımı yapmaları romanda örneklendirilmiştir:

“Yener bilgisayar ekranını arkadaşının görebileceği yöne çevirdi. İkisi birden ekrana eğildi; sonuca beğeni ve gururla baktılar. Konuları birlikte seçmişler, haberleri birlikte toplamışlardı. Daha sonra Evren yazıları düzelterek bilgisayara geçirmişti. Ve işte şimdi de gazetenin iki sayfası ekranda hazır” (Akal, 2021a, s.12).

Aynı romanda Altay Şen’in kaçırılma olayı üzerine çocuklar birlikte hareket etmiştir. Olayların gerçek yüzünü ortaya çıkarmak için görev dağılımı yapmışlardır:

“Hep birlikte düşünelim. Mutlaka bir yerlerde ipucu vardır” (Akal, 2021a, s.85).

“Çocuklar cipe doluşup tekrar Oğuzcan Selimoğlu’nun adresine gittiler. Arabadan inmeden önce aralarında iş bölümü yaptılar. Selin’le Elif market sahibiyle, Yener ise apartman kapıcısıyla konuşacaktı” (Akal, 2021a, s.171).

Süper Gazeteciler 2 romanında birlik içinde olma ve grup olma bilinci hissettirilmektedir. Elif beraber hareket ederlerse daha iyi işlerin ortaya çıkacağını düşünmektedir:

“Şey, aslında herhangi bir önerim yok. Yalnızca beraber olursak daha güçlü olabiliriz diye düşünmüştüm. Ben bir röportaj konusu buldum, hepsi o kadar” (Akal, 2021b, s.27).

Süper Gazeteciler 2 romanında grubun her bir üyesi arazide ipucu bulmak için kendilerine düşen görevleri yapmışlardır:

“...Her biri bir yana dağıldı. Evren kazı alanına baktı. Yener pencerelerin aralıklarından içeriye görmeye çalıştı. Selin bir şeyler bulma umuduyla iş makinesinin çevresinde dolanıp durdu” (Akal, 2021b, s.155).

Süper Gazeteciler 3 romanında gruba ait olma bilinci sezdirilmektedir. Selin ve Elif’in grubun diğer üyelerinden bağımsız olarak buluşmaları grubun üyelerinin dikkatini çekmektedir:

“Siz pazarları da mı buluşup birlikte geziyorsunuz, bizim neden haberimiz yok?” (Akal, 2021c, s.168).

Süper Gazeteciler 4 romanında çocukların fikir alışverişi yapmak ve birlikte hareket ederek ortaya yeni düşünceler çıkarmaları örneklendirilmiştir:

“İyi bir plan gerekliydi... Ama ne? Şimdi yanında Evren olsa, beş dakikada beyin fırtınası yapar, ortaya koydukları senaryoyla Oscar ödülü alacak bir gerilim filmi çevirebilirlerdi” (Akal, 2021d, s.34).

Aynı romanda hırsızları yakalayabilmek için kendi aralarında görev dağılımı yapmaktadırlar:

“Odada iki kişiyiz, sıraya koyalım. ‘Birimiz uyur, birimiz nöbet tutarız,’ dedi Yener” (Akal, 2021d, s.154).

Süper Gazeteciler sadece kendi grupları içerisinde değil grup dışında da çevrelerindeki insanlardan yardım isteyip işbirliği kurmaktadırlar:

“ ‘Biz bir gazete çıkarıyoruz: Süper Gazete,’ dedi Yener. O gazete için araştırma yapıyoruz. Bize yardımcı olursanız seviniriz” (Akal, 2021d, s.227).

Süper Gazeteciler 5 romanında çocuklar grup içinde hareket etmenin önemini fark etmektedirler. İşbirliği yapınca derslerden de daha çok verim aldıklarını düşünmektedirler:

“ ...Oysa grup çalışmaları ne kadar verimli sonuçlar doğurabiliyordu. Örneğin Süper Gazete...” (Akal, 2021e, s.73).

Süper Gazeteciler 5 romanında belediye başkanı Hakkı Güven ile konuşmaya giden çocuklar edindikleri bilgileri grubun diğer üyeleri ile paylaşmak istemektedirler:

“... Ama bizim Süper Gazeteciler takımı dört kişi, biliyorsunuz...” diye söze başlamıştı ki Hakkı Güven anlayışlı bir tavırla başını salladı. Tamam tamam, elbette grubun diğer üyelerine bilgi verebilirsiniz ama onları da uyarın, bu bilgiler şimdilik aramızda kalmalı” (Akal, 2021e, s.146).

Romanda sınav sorularının cevabını bilen Evren bu sırrı arkadaşlarıyla paylaşmak istemektedir. Evren’in beraber hareket etme ve grubun bir üyesi olması örneklendirilmektedir:

“Evren bu büyük sırrı saklamaktan yorulmuştu, bir an önce arkadaşlarıyla konuşup paylaşmak ve rahatlamak istiyordu” (Akal, 2021e, s.161).

Süper Gazeteciler mezun olduktan sonra tekrar buluşmak istemekte ama bunu sadece sınıfça değil kendi gruplarıyla Süper Gazeteciler olarak devam ettirmek istemektedirler:

“Sınıf buluşması iyi fikir ama biz ayrıca bir gün buluşalım” (Akal, 2021e, s.174).

4.3.3. Sorumluluk Alt Temasına Ait Bulgular

Çocukların sorumluluk becerilerinin gelişiminde en önemli unsur aile olmaktadır. Çocuğun sorumluluk sahibi bir birey olarak yetişmesi hayatının ileriki yıllarında görev bilincinin gelişmesinde etkili olmaktadır.

Kösme (2005)’ e göre sorumluluk duygusunun özgüven duygusu gibi temeli küçük yaşlarda atılmakta ve çocuk gelişiminde küçük yaşta verilmesi gerekmektedir.

Süper Gazeteciler 1 romanında Yener’in annesi çalışan bir kadındır ve işe gitmeden önce oğlu için yemek hazırlamaktadır. Yener ise kendi başına yemek hazırlamaktan hoşlanmaktadır. Aynı romanda Yener, Altay Şen ile yapacakları röportaj için önceden hazırlık yapmaktadır. Yener’in sorumluluk bilinci olduğu romanda örneklendirilmiştir:

“Yener’in annesi bir bankada müdürdü. Bu yüzden gün arası hiçbir zaman evde olmazdı. Yener’e okuldan geldiğinde yiyebileceği şeyler hazırlayıp dolaba koyardı. Ama Yener çoğu kez annesinin hazırladıklarına dokunmaz, kendi bir şeyler hazırlamaktan hoşlanırdı” (Akal, 2021a, s.67).

“Fotoğraf makinesine yeni bir film takmayı unutmamalıydı” (Akal, 2021a, s.106).

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif’in abla olarak kardeşi Arif’e bakması ve sorumluluk alması örneklendirilmiştir:

“...Bıktım valla bu çocuktan. Kardeşleri ikinci elden satan bir yer varsa söyle, defolu fiyata satışa çıkarayım benimkini” (Akal, 2021b, s.25).

Romanda çocuklarının sorumluluk kazandığını görmek Sümbül Hanım’ı mutlu etmektedir:

“Sümbül Hanım, birbirlerine sarılmış yürüyen iki kardeşin ardından mutlulukla baktı. Çamaşırlar tekrar yıkanmış, önemli değildi. O böyle şeylere aldırmazdı. Çocuklarının büyüdüğünü, artık sorumluluk almaya başladıklarını düşündü” (Akal, 2021b, s.32).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif aile içindeki görevlerinin farkındadır. Kendi üzerine düşen sorumluluklarını yerine getirmektedir:

“Pazar sabahları gazeteleri alıp kapılara bırakmak, Elif’in göreviydi. Hemen giyindi. Ev halkı kalkıp kahvaltıya başlamadan önce gazeteleri dağıtmalıydı” (Akal, 2021c, s.137).

Süper Gazeteciler 5 romanında Elif ve Arif misafirler gelmeden üzerlerine düşen görevleri yapmaktadırlar:

“... Elif ev işlerinden ders çalışmaya zamanı kalmadığından yakınıyor, banyo fayanslarını yarım yamalak ovan Arif ise oyun oynayamadığı için söylenip duruyordu...”(Akal, 2021e, s.21).

4.3.4. Deneyim Alt Temasına Ait Bulgular

Deneyim “ Bir kimsenin belli bir sürede veya hayat boyu edindiği ilgilerin tamamı, tecrübe” (TDK, 2009, s. 497). Olarak Türkçe sözlükte tanımlanmaktadır.

Çocukların yaşantılarında edindikleri bilgi ve beceriler onların hayata karşı tutum ve davranışlarını şekillendirmektedir. Okul hayatıyla beraber edinilen arkadaşlıklar, kurulan ilişkiler çocukların deneyim kazanmasında önemli olmaktadır.

Çocukların hayatta karşılaştıkları durumlarda edindikleri tecrübeler ve yaşantılar onların daha deneyimli olmalarını sağlamaktadır.

Süper Gazeteciler 1 romanında Evren Süper Gazete için gece vakti bilgisayar başında yazı yazarken ailesine yakalanmıştır. Evren’in bu durumu acemilik ve tecrübesizlik olarak örneklendirilmektedir:

“Evet, ne yaparsın acemilik! Işığın kapının altından dışarıya sızacağını ne bileyim. Onlar beni çoktan uyudum sanmışlar, ışığı görünce de merak etmişler” (Akal, 2021a, s.9).

Romanda çocukların önceden deneyimledikleri olayların daha sonra yaşanacak benzer durumlarda yarar sağladığı belirtilmektedir. Evren eve gelen misafirlerin ona çok soru sormaları sırasında oradan uzaklaşarak tecrübelerine dayanıp hareket etmektedir:

“Deneyimleri ona ortadan kaybolmak için en uygun anın bu olduğunu söylemişti. Yavaş yavaş geri adımlarla salonun kapısına doğru yönelmiş, kapıdan çıkar çıkmaz bir uçan daire hızıyla odasına ulaşmıştı” (Akal, 2021a, s.32).

Çocuklar yaşadıkları deneyimlerin ileride hayatlarında seçecekleri meslek konusunda da yardımcı olacağını düşünmektedir. Romanda Selin'in röportaj için meraklı olması ileride seçeceği meslekte tecrübe kazanacağı düşüncesinden kaynaklanmaktadır:

“ ‘Haksızlık etmeyin çocuklar,’ diye sızlandı Selin. Ünlü biriyle röportaj yapıldığını görmek istiyorum. Bu benim için çok iyi bir fırsat olacak. İleride seçeceğim meslek konusunda deneyim kazanacağım” (Akal, 2021a, s. 63).

Süper Gazeteciler 1 romanında Yener'in, annesiyle sohbet ederken insanların zamanla değişebileceği gerçeğine varması yaşanan olayı deneyimlemesiyle örneklendirilmektedir:

“İnsanlar değişebilir anne, bunu her zaman sen söylemez misin? Tüm yaşantımızı bir günden diğerine değiştirebiliriz. Bunu istememiz yeterli. Belki de o da düzenini değiştirmek istemiştir” (Akal, 2021a, s.104).

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif, insanlara karşı nasıl davranması gerektiğini deneyimleri sayesinde öğrenmektedir:

“Elif bu taktiği bir yıl önce keşfetmişti. Eğer insanlara duymak istedikleri şeyleri söyler, onları mutlu edersen, öfkelerini kolayca unutabilirlerdi....” (Akal, 2021b, s.11).

Aynı romanda Elif, kardeşi Arif'in çamaşır asarken mandal kullanmadığı için çamaşırların düşmesini kendi çocukluğunda da benzer deneyimsizlikler yaşadığını hatırlamaktadır. Arif henüz küçük olduğu için bu konuda deneyimsiz olmaktadır:

“Eğer çamaşırlara mandal koymazsan, hepsi düşer. Ben de ilk çamaşırlarımı astığımda çamurlamıştım. Hatırlıyor musun anne?” (Akal, 2021b, s.31).

Romanda Elif ve Selin peşinde koştukları haberin işe yaramayacağını fark ettiklerinde umutsuzluğa kapılmamaktadırlar. Bu olaydan deneyim elde ettiklerini düşünmektedirler:

“ ‘Olsun üzülme. Deneyim kazandık, fena mı? Bence biz yine de bu röportajı yazıp bitirelim. En azından sınıfta okuyup öğretmenin vadettiği beşi kaparız” (Akal, 2021b, s.61).

Süper Gazeteciler 3 romanında Selin, babasının sevgilisi olabileceğinden şüphelenmektedir. Bu tür olayları filmlerde izlediklerinden yola çıkarak gerçek hayatta da olabileceğini düşünmektedir:

“Filmlerde bu tür olaylar çok sık çıkıyordu karşısına. Hoş, gerçek hayatta da böyle şeylerin olduğunu duymuştı” (Akal, 2021c, s.14).

Ebeveynlerin çocukları küçük görerek onlara bazı şeyleri anlatmamaları çocuklarda merak duygusuna bağlı olarak öğrenme ve tecrübe etme isteğini arttırmaktadır. Süper Gazeteciler 3 romanında çocuklar merak ettikleri soruların cevapları kendileri yaşayarak öğrenmeye çalışmaktadırlar:

“...Biz araştırmasak, bu büyüklerin bize bir şey anlatacağı yok. Bir sürü bilinmeyen var. Çocuğuz falan diye olayların dışında tutulmaya çalışıyoruz ama farkında değiller ki olaylar onların yaşamını olduğu gibi, bizim yaşamımızı da etkiliyor!” (Akal, 2021c, s.45).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif’in manken olmak için gittiği ajansta iş konusunda tecrübesiz olması ve bilgi sahibi olmaması deneyimsizlik olarak örneklendirilmektedir:

“Sen de amma acemisin ha! Köpek dediysek hayal edeceksin kızım. Öyleymiş gibi...” (Akal, 2021c, s.77).

Süper Gazeteciler 4 romanında Yener’in önceleri anne ve babasının boşanmasına anlam verememesi, annesinin neden işe gitmek zorunda olduğunu anlamlandıramaması büyüdükçe bu olayların farkına varıp deneyimlediği romanda ifade edilmektedir:

“...Yener o zamanlar küçüktü; ama işte büyümüştü artık ve yetişkinleri ilgilendiren konularda rahatlıkla konuşabilirlerdi” (Akal, 2021d, s.10).

Süper Gazeteciler 5 romanında Yener, bankada çıkan sıkıntı üzerine annesine fikir vermektedir. Annesine yardımcı olmasını önceki deneyimlerinde öğrendiklerine bağlamaktadır:

“ ‘Arkadaşlarımla olan deneyimlerimden öğrendim,’ dedi Yener. Dördümüz aynı şeye bakıp konuyu kendi açımızdan değerlendirdince ortaya birbirinden farklı çözümler çıkabiliyor. Dört kişi, dört farklı bakış açısı ediyor. Ben de burada soruna yeni bir bakış açısı getirdim, hepsi bu” (Akal, 2021e, s.116).

Aynı romanda çocukların hayatta henüz deneyimlemedikleri daha pek çok şey olduğunu ve bunu keşfetmeye çalıştıkları belirtilmektedir:

“Kim bilir, belki bazıları da içten içe kurdukları hayalleri gerçeğe dönüştürebilmek için var gücüyle çalışıp o güne kadar kendilerine çizdikleri görünmeyen sınırları aşacak, yepyeni yollar keşfedecekti. Hayat, açılmayı bekleyen sayısız kapıyla doluydu” (Akal, 2021e, s.212).

4.3.5. Özerklik Alt Temasına Ait Bulgular

Özerklik, kendi başına hareket etme, kişinin kendini yönetebilmesi olmaktadır. Çocuklar, doğduklarında anne ve babaya bağlı olarak temel ihtiyaçlarını gidermeye çalışmaktadırlar. Zihin ve beden gelişimiyle beraber çocuklarda özerk hareket etme eğilimi görülmektedir. Özerklik, çocuklarda zihin gelişimi ile birlikte bağımsız düşünme olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Öztürk (2006) ‘e göre ülkemizde çocukların özerk şekilde düşünme ve özerk benlik duygusu gelişimi kısıtlanmaktadır. Özerk benlik yetisinin gelişebilmesinde insanoğlu evrimsel olarak sağlanmıştır. Bu tohumların çocukların gelişim süreçlerinde yeterli uyaran besileri ile, uygun öğrenme ortamları ile beslenmesi gerekmektedir.

Çocuklarda özerk hareket etme duygusuyla birlikte kendine güven duygusu da gelişmektedir. Çevresini kendi başına keşfetmekte ve buna bağlı olarak hareket etmektedir.

Süper Gazeteciler roman serisinde ergenlik dönemine yeni girmekte olan çocukların özerk hareket etme isteği daha çok girişkenlik durumlarıyla örneklenmektedir. Süper Gazeteciler 1 romanında Selin Süper Gazete’nin satış işleriyle ilgilenmek istemektedir:

“Bakın, neden beni gazetenin satış müdürü olarak işe almıyorsunuz? Bugün annemin sınıf arkadaşları toplantısı var. Ben okuldan döndüğümde bir sürü havalı kadın bizim evde olacak. Onlara benim de gazete için çalıştığımı söylersen asla geri çeviremezler. Bir sürü gazete satabilirim. Ne dersiniz?” (Akal, 2021a, s.63).

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif’in aldığı şampuanda çıkan sıkıntıyı fabrikaya mektup yazarak bildirip hakkını savunması girişkenliğinin göstergesi olmaktadır:

“Etiketin üzerinde fabrikanın adresi de yazılıydı. Elif konuyu fabrikaya iletmeyi düşündü. Eğer sorun onlardan kaynaklanıyorsa, bilmeleri gerekirdi. Belki Elif’e işe yarar önerilerle yardımcı olurlardı” (Akal, 2021b, s.35).

Süper Gazeteciler 2 romanında Selin ve Elif gazete için konu arayışına girişmektedirler. Onları gruba almak istemeyen Evren ve Yener’e röportajları satmak istemektedirler. Bu durum onların girişken ve özerk hareket etmeleri olarak örneklendirilmektedir:

“Yani röportaja ikimiz gideceğiz. Sonra röportajı onlara satmaya çalışacağız” (Akal, 2021b, s.53).

Ergenlik dönemine giren çocuklarda bağımsız hareket etme dışı dönük olma durumu görülebilmektedir. Süper Gazeteciler 2 romanında da Yener yetişkin bir erkek olduğunu düşünmekte ve arkadaşlarını eve davet etmek istemektedir. Bunu yaparken annesinden izin almak yerine sadece haber vermesi gerektiğini düşünmektedir:

“ ‘Annemden izin almam... Ona ne yapacağım konusunda haber veririm, o kadar’ ” (Akal, 2021b, s.97).

Çocukların ebeveynleri tarafından desteklenmesi girişkenliklerini arttırmaktadır. Küçük yaşta kazanılan güven duygusuyla birlikte ilerleyen yaşlarda çocuklar kendine güvenen bireyler olabilmektedir. Romanda Elif saç problemi için fabrikayı aramakta dilekçe sunmaktadır. Elif’in bu girişken durumu annesinin dikkatini çekmekte ve onu bu konuda desteklemektedir:

“Sümbül Hanım, Elif’in bu girişkenliğini desteklesin mi, yoksa dizginlesin mi bilemedi. Zaman değişiyordu. Eski kuralların bir çoğu yıkılmış ya da değişime uğramıştı. İş bulmanın zorluğu bu yeni dünyada, Elif’in kendisine dengeli bir yaşam kurabilmesi için, gerektiğinde haklarını arayacak güçte olması belki de daha iyiydi” (Akal, 2021b, s.106).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif para kazanabilmek için mankenlik ajansına başvurmuş ama bu durumdan ailesini haberdar etmemiştir. Özerk hareket eden Elif ergenlik döneminde ve işine karışılmasını istememektedir:

“ ‘Yok. Ama başarılı olup para kazanmaya başladığımda söyleyeceğim tabii. Şimdi işime karışmalarını istemiyorum’ ” (Akal, 2021c, s.85).

Aynı romanda çocuklar perili evde neler olup bittiğini öğrenebilmek için kiracı olarak eve bakmaya gitmişlerdir. Çocukların küçük yaşta ev bakmaları ev sahibinin dikkatini çekmektedir. Romanda çocukların özerk hareket etmeleri örneklendirilmektedir:

“ ‘Hayret bir şey. Dün de bu yaşlarda iki kız gelmişti daireye bakmaya. Ev kiralama yaşı amma da küçülmüş...’ ” (Akal, 2021c, s.186).

Süper Gazeteciler 4 romanında Yener, annesinin kıyafet seçimine karışmasından hoşlanmamaktadır. Kendi kıyafetlerini özgürce seçip ne giyeceğine kendi karar vermek istemektedir:

“ ‘Zaten okula her gün kumaş pantolon ve gömlek giyiyorum. Okul dışında bırak da özgürce giyeyim’ ” (Akal, 2021d, s.28).

Süper Gazeteciler 4 romanında ipucu arayışına girip olayı çözmek isteyen çocuklar akşam vakti olmasını önemsemeden dışarı çıkmak istemektedirler. Çevrelerinde bulunan yetişkinler onların bu özerk hareket etme isteklerine tepki vermektedirler:

“ ‘Bir dakika durun, düğünü bırakıp nereye gidiyorsunuz? Çoluk çocuk bu saatte sokaklarda ne işiniz var’ ” (Akal, 2021d, s.255).

4.3.6. Duyarlılık Alt Temasına Ait Bulgular

Çocuklarda çevreye karşı duyarlı ve hassas olma durumu küçük yaşlarda okutulmaya başlanan nitelikli çocuk kitaplarıyla kazandırılmalıdır. İnsana, doğaya, hayvanlara karşı hassas olabilen çocuklar çevreye karşı bilinçli ve duyarlı olmaktadır.

Çocuk, okuma eylemi yaparken insanın, kendi yaşatlarının ve kendisinin değerli olduğunu duyumsayabilmeli; yaşamda ve tüm ilişkilerinde belirleyici olanın “insana saygı” olduğunu sezebilmeli (Sever, 2013).

Çocuk kitapların yaratılan karakterler, çocuklara, çevresine ve kendisine karşı duyarlılık kazanmasını sağlamaktadır.

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif, apartmanlarında oturan Gülsüm Hanım’ın sağlığını merak edip onunla ilgilenmektedir. Elif’in çevresine karşı duyarlı oluşu örneklendirilmektedir.

“ ‘Ah canım kızım, nasıl da düşüncelidir. Sen olmasan ne yaparım? Torunların gelip gittiği yok. Sen ve yaramaz kardeşin benim torunlarım sayılırsınız. Güzel kızım benim...’ ” (Akal, 2021b, s.11).

Aynı romanda Süper Gazete'nin röportaj konusu için Elif, çevre ve doğaya dikkat çeken konuları ele almak istemektedir. Romanda çocukların çevreye olan duyarlılığı örneklendirilmektedir:

“ ‘ Tabii başka bir konu da olabilir, ama... ben ağaçları kesmeye kalkışmayan, yeni ağaçlar diken ve bina yerine çocuklar için park yapan bir başkanla röportajın önemli olduğunu düşünmüştüm....’ ” (Akal, 2021b, s.28).

Süper Gazeteciler 4 romanında Evren'in Türkçe yerine yabancı dilde bir kelime kullanması üzerine Yener, arkadaşını gazetede Türkçe kelime kullanması yönünde uyarmaktadır. Çocukların Türkçe kelimeleri kullanmaya karşı gösterdikleri duyarlılık örneklendirilmektedir:

“Yapma böyle ya Evren, biz de yes mes dersek, Süper Gazete'de açtığımız ‘ Temiz Türkçemiz’ köşesi yalan mı olsun yani?” (Akal, 2021d, s.70).

Süper Gazeteciler 5 romanında Elif aile içinde yaşanan olaylardan sonra anne ve babası arasında bir sorun olmasından kaygılanmaktadır. Elif'in ailesine karşı duyarlılığı belirtilmektedir.

Romanda Elif'in okuldan alınıp nişanlandırılmak istenmesi üzerine arkadaşları Elif'i bu durumdan kurtulmak için yardım etmişlerdir. Arkadaşlarının Elif'in eğitim hakkına karşı duyarlı davranışları belirtilmektedir:

“Selin koşarak Elif'in boynuna sarıldı. ‘Neler oldu Elif? Nasıl kurtuldun evden? Seni çok merak ettik’ ” (Akal, 2021e, s.118).

Süper Gazeteciler 5 romanında Selin, resimlerini çalan arkadaşı Desen'e kızmak yerine ona yardım edip kitap vermektedir. Arkadaşının resim yeteneğini geliştirebilmesi için desteklemektedir:

“... Eğer resimde kendini geliştirmek istiyorsan sana bu konuda birkaç kitap verebilirim. Ayrıca ders de alabilirsin. İlle ressam olmak şart değil ki, akıldan geçenleri görsel olarak kâğıda dökülebilmek de mutluluk verir” (Akal, 2021e, s.121).

Süper Gazetecilerin arkadaşları olan Merve'nin ailesi, evlerinin kirasını ödeyemeyecek durumdadır ve babasının hasta olmasından dolayı işe gidememektedir. Süper Gazeteciler arkadaşlarına yardım edip bu konuya karşı duyarlı davranmaktadırlar:

“Elif'in hafta sonu annesiyle Mervelere yaptığı ziyaretin ayrıntılarını dinleyince hepsi hüznüldü. ‘Keşke başka haberle başlasaymışız,’ derken sesi titriyordu Selin'in. ‘Bu haber yüreğimi acıttı.’ ” (Akal, 2021e, s.175).

“ ‘Önce babamdan Merve'nin babasını hastanede sıkı bir kontrolden geçirmesini isterim, gerekirse yalvarırım,’ dedi Evren gülümseyerek. ‘Hem artık her şeyin çaresi var; protezle yürüyebilir, hatta dans edebilir.’ ” (Akal, 2021e, s.175).

4.4. ÇOCUĞUN BAKIŞ AÇISI

Çocukların dünyaları yetişkinlerden farklıdır. Çocukların dünyalarına çıkabilmek için onları iyice benimsememiz gerekmektedir. Çocukların yaş ve seviyelerine göre bakış açıları da değişmektedir. Bilişsel gelişimle beraber kişinin bakış açısında değişimler olabilmektedir.

Akyıldız (2016) ‘ya göre çocuk bakış açısı ile yazılan romanlarda sezgiler ve hisler önemli olmaktadır. Çocuklar yetişkinlere ait olan “kod”ları çözemedikleri için çocuklar dile ikinci bir anlam eklemektedirler. Birbirleriyle ilgisiz olan kelimeleri kendi akıl yürütmeleriyle anlamlandırmaktadırlar.

Süper Gazeteciler roman dizisinde ele alınan roman karakterlerinin yaş düzeyleri 11-13 yaş arasındadır. Bu yaş dönemi çocukları ergenlik döneminde yer almaktadır. Çocukların yaşadıkları fiziksel ve duygusal değişimler romana da yansımaktadır. Süper Gazeteciler 1 romanında Yener, ergenlik dönemine yeni girmektedir. Bu sebeple vücudunda bazı değişimler yaşamaktadır. Sesinde kalınlaşmalar meydana gelmektedir. Bu dönemde hassas olan çocuklar kendilerinde meydana gelen bu değişimin fark edilmesinden ve konuşulmasından hoşlanmamaktadırlar. Yener de annesinin ve arkadaşlarının sesinin kalınlaşmasına verdikleri tepkiden rahatsız olmaktadır:

“Sen de annemleşme ! Gölge gibi peşimde zaten. Yok buluş çağına giriyormuşum, yok girmişim, yok çıkmışım. Yeter canım! Ben ona öyle yapıyor muyum, ‘Bak anneciğim bir tel beyaz saç daha... Bak anneciğim birkaç kırışık daha... Sen yaşlanma çağına giriyorsun...’ diye sürekli peşinde dolanıp moralini bozuyor muyum?” (Akal, 2021a, s.11).

Aynı romanda Evren, Yener'in ailesinden baskı görmeden büyümesini ve Yener'e fotoğraf makinesi alınmasından dolayı onu şanslı olarak nitelendirirken daha sonra Yener'in anne ve babasının ayrı olmasından dolayı ona rahat davranıldığını düşünür. Evren arkadaşının durumunu bilişsel olarak farklı açılardan düşünebilmektedir:

“...Gazeteye destek olmak için Yener'e doğum gününde fotoğraf makinesini alan da oydu. ‘Şanslı çocuk,’ diye söylendi içinden. Sonra Yener'in anne ve babasının ayrı olduğu, bazı isteklerinin bu yüzden daha kolay yerine geldiğini hatırladı. İmrensin mi, yoksa arkadaşı adına üzülsün mü, bilemedi” (Akal, 2021a, s.33).

Süper Gazeteciler, okul çıkışı eve geçip yemek yerlerken Evren mutfak işlerini yapmanın kızların görevi olduğunu düşünmekte ve cinsiyetçi davranmaktadır. Selin ise bu işlerin sadece kızlara ait olmadığını erkeklerin de yapması gerektiğini belirtmektedir:

“ ‘Saçmalama!’ dedi Selin. Kızların işi yemek pişirmek değildir. En azından benim işim değil. Gözünü açıp çevrene bakarsan, dünyada yirmi birinci yüzyıla gelene kadar çok şeyin değişmiş olduğunu anlarsın. Ama siz erkekler ne de olsa hala mağara devrinden kalmışsınız!” (Akal, 2021a, s.68).

Süper Gazeteciler 2 romanında Elif'in kardeşi Arif 7 yaşındadır. Arif, ablası Elif'e şaka yapmak ister ve salçayı kendi üzerine sürüp yere yatar. Elif onu kanlar içinde gördüğünü zannederek telaşa kapılır. Elif çok korkar ve ceza olarak Arif'ten çamaşırları yıkamasını ister. Arif ise erkeklerin evde iş yapmadıklarını söyler. Babasını örnek alan Arif'in bakış açısının rol model aldığı ebeveyni tarafından şekillendiği örneklendirilmektedir:

“ ‘Ben babam gibi olacağım. Eve gelince televizyon seyredeceğim. Yemek hazır değilse herkese kızacağım’ ” (Akal, 2021b, s.17).

“Elif'in yine öfkesi tutmuştu. Kardeşinin yaşama bakış açısını nasıl düzeltebileceğini bilemiyordu. Çocuklar evde gördükleri örnekleri yansıtıyorlardı hayatlarında. Ama Elif gibi bazıları da, gördükleri örnekleri beğenmeyince, onları örnek almamayı seçebiliyordu” (Akal, 2021b, s.17).

Aynı romanda Arif, kozmetik şirketinde çalışan komşularından bahsedilirken bilişsel olarak bunu kozmonot olarak algılamakta ve anlamını bilmemektedir:

“ ‘Kozmetik de ne anne? Kozmonot gibi bir şey mi? Uzaya mı gideceksin?’ ” (Akal, 2021b, s.21).

Arif, çamaşırları asarken mandal koymayı akıl edememektedir. Bunun üzerine ablası Elif ise kardeşıyle empati kurarak geçmişte kendisinin de aynı hataları yaptığını ama artık çamaşırları asarken düşürmediğini söyleyerek kardeşini rahatlatmaktadır:

“Eğer amaşırlara mandal koymazsan, hepsi düşer. Ben de ilk çamaşırlarımı astığımda amurlamıştım. Hatırlıyor musun anne?” (Akal, 2021b, s.31).

Süper Gazeteciler 3 romanında Elif’in genel müdürün yanına çıktığında ona çocuk muamelesi yapılması hoşuna gitmemektedir. Ergenlik döneminde olan Elif, kendisine bir yetişkin gibi davranılmasını istemektedir:

“ ‘Çocuk değilim efendim. On üç buçuk yaşıdayım’ ” (Akal, 2021b, s.134).

Elif, saç probleminden dolayı çıkan sivilcelerden utanmaktadır. Fiziksel anlamda vücudundaki değişimler sosyal çevresine karşı bakış açısına da yansımaktadır:

“Elif, sanki kendi bedeniyle ilgili konuşmak cinsel çağrışımlar yapıyormuş gibi kızarak, belli belirsiz bir sesle, sorunun yalnızca saç dökülmesi olmadığını hatırlattı” (Akal, 2021b, s.135).

Süper Gazeteciler perili ev olarak adlandırdıkları evin bahçesinin kapısını bulmaya çalışırken Selin, olaya farklı bir bakış açısıyla bakmaktadır. Çocuklar hayal dünyaları sayesinde olayları farklı açılardan değerlendirmektedirler:

“ ‘Biz bir kapı arıyoruz. Belki de bu yüzden bahçenin girişini bulamıyoruz. Kapıya başka anlamlar yüklemeyi deneyelim’ ” (Akal, 2021b, s.160).

“Elif’in içine birden bir korku düştü. Belki de ev gerçekten perili bir evdi. Kazanlar da büyücünün kazanlarıydı. Eve girdikleri anda büyücü her şeyi ortadan kaldırmıştı” (Akal, 2021b, s.186).

Süper Gazeteciler 3 romanında Selin, babasının çıkıp gitmesinin ardından tepki gösterip üzülmüştür. Olayları farklı düşünen Selin, babasını sevdiği için durumu anlamakta zorlanmaktadır:

“Selin üzüntüsünü paylaşıp teselli bulmak için hemen annesine koşmuştu. ‘Babam neden gitti anne?’ Gitmesine neden izin verdin? Hiçbir şeyin değişmesi gerekmiyordu ki!” (Akal, 2021c, s.43).

Süper Gazeteciler 3 romanında Evren, arkadaşı Selin için yaptığı araştırma hakkında babasına doğruyu söylememektedir. Çocuklar, bu yaştaki ahlak anlayışına göre yalan söylemenin ceza almaktan daha iyi olabileceğini düşünmektedir:

“Doğrunun bir kısmını söylemek, yalan söyleyip başını belaya sokmaktan iyiydi. En azından doğrunun ne kadarını söyleyebileceğinin kararı sana kalırdı....” (Akal, 2021c,s.70).

Süper Gazeteciler 4 romanında Yener, küçükken annesinin neden çalışması gerektiğini anlayamamaktadır. Bilişsel olarak henüz bu durumu anlamlandıramayan Yener’in artık bazı şeylere farklı açılardan bakıp analiz edebilmesi örneklendirilmektedir:

“...Oğlu büyümüşü; yüzündeki çocuk ifadesi gitmiş, gerçeklerle yüzleşebilecek kararlılıkta olgun bir delikanlı havası yerleşmişti sanki” (Akal, 2021d, s.11).

Yener, annesinin telefonda konuşurken kendisi hakkında konuşmasını yanlış bulmaktadır. Ayrıca kendisinin de annesinin telefon konuşmasını dinlemesini doğru bulmaması, eleştirel bir gözle olaylara bakması örneklendirilmektedir:

“Yoksa Evren’in annesiyle mi konuşuyordu. Çok ayıptı bu yaptığı. Gerçi kendisi de gizlice onun konuşmasını dinliyordu, ama bir annenin telefonda kendi çocuğunun dedikodusunu yapmasından kötü değildi” (Akal, 2021d, s.15).

Süper Gazeteciler 4 romanında Selin ve Evren Yener’in olayları abarttığını düşünmektedirler. Olayın aslını öğrendiklerinde Yener’in haklı olduğunun farkına varırlar. Bu konuda arkadaşlarına haksızlık ettiklerini düşünerek özeleştiriye bulundukları belirtilmektedir:

“Doğru söylüyorsun Yener. Asıl biz önyargılı davrandık. Düğün olayı psikolojini bozmuştur diye düşünüp davranışlarını da o bakışla değerlendirdik” (Akal, 2021d, s.121).

Selin, kendisine mesaj atan Furkan’ın tavırlarını değerlendirmekte ve hemen güvenmemektedir. Evren ve Yener de bu konuya eleştirel gözle bakabilmektedir:

“Hiç bulaşmayım derim. Gazetelerde okumuyor musunuz? Kız yüzünden silahlar çekiliveriyor, bizim yaşımızda, hatta kimi zaman daha bile küçük çocuklar... İnsanların birbirlerinin varlığına, kişiliklerine saygısı kalmamış. ‘ Benim olmazsa ölsün daha iyi,’ diye nasıl düşünebilir insan, aklım almıyor” (Akal, 2021d, s.193).

Azmi, danışmada bulunan kızıdan bilgi almak için defteri gizlice karıştırmaktadır. Bunu yaparken de kızı önceden iyilik yaptığı için bunu bir karşılığı olarak görmektedir. Ahlaki açıdan bu durumu doğru olarak gören Azmi saf çıkarıcı bir eğilim içinde olmaktadır:

“Azmi, Furkan’la ilgili bilgi almak için kahvaltı salonundan çıkınca doğru danışma masasına yöneldi. Kayıt defterleri konuklara gösterilmezdi, ama danışmadaki kız ona borçluydu. Kaç kez ücret almadan işine koşmuştu. Birkaç satırlık bilginin ne kıymeti vardı?” (Akal, 2021d, s.207).

Süper Gazeteciler 5 romanında roman karakterleri çocuklar soyut işlemler döneminde yer almaktadır. Ergenlik dönemine girmekte olan çocuklar bilişsel açıdan olayları analiz edebilmekte, sorgulamayabilmekte ve değerlendirebilmektedirler. Bu durum çocukların bakış açılarında da değişimin olduğunu örneklendirmektedir. Romanda ailesinin Elif’i okuldan alıp evlendirmeye çalışmaları arkadaşlarını üzmektedir. Bu yaştaki bir kızın evlendirilmesi fikrini sorgulamakta ve eleştirmektedirler:

“Elif’in hedefleri, idealleri var. Bunların hiç mi önemi yok?” (Akal, 2021e, s.79).

“Varsay ki henüz hiç ideali yok, ne fark eder... on dört yaşında daha... Hepimiz çocuk sayılırız.” (Akal, 2021e, s.80).

Aynı romanda Yener, annesinin bir erkek arkadaşı olduğunu düşünmektedir. Yener’in bu durumu normal karşılaması, olaylara geniş bir açıdan bakabilmesi örneklendirilmektedir:

“...Anlayışla karşılayacak kadar olgundu Yener. İnsanlar ayrılır, herkes kendi yoluna devam ederdi. Babası da bahar denen o yazarla evlenip kendisine yeni bir hayat kurmamış mıydı?” (Akal, 2021e, s.84).

Elif, halasının onu zorla evlendirmek istemesine karşın bu durumdan farklı sonuçlar çıkarmıştır. Elif, halasının bakış açısını anlamaya çalışmakta ve halasının geçmişte yaşadıklarını düşünerek empati kurmaya çalışmaktadır:

“Kendi bakış açısına göre bana acayip iyilik sunmuştu. Hayatı algılayışı farklı yani, büyüklerinden öyle öğrenmiş....” (Akal, 2021e, s.119).

Selin’in kardeşi Murat’ın elinde pantolonuyla gelerek ekranda sadece üst kısmının görüneceğini düşünmesi yaş itibariyle henüz durumu bütünüyle kavrayamadığını göstermektedir:

“E ama hani ekranda sadece üst kısım görünüyordu, ben ne bileyim....” (Akal, 2021e, s.165).

Elif, nişanlandırılmaya zorlandığı için ailesinin bu duruma karşı gösterdiği tavrı eleştirmektedir. Yeri geldiğinde onları çocuk olarak görmeleri istedikleri zaman da yetişkin olarak görmelerine anlam verememektedir:

“En başından saçma bir konuydu zaten. Onlara göre kendi tercihlerimizi doğru yapamayacak kadar küçük birer çocuğuz ama kendi çıkarları için evlendirmeye kalkışacakları kadar da büyüğüz. Bu çelişkiyi nasıl göremiyorlar anlayamıyorum” (Akal, 2021e, s.180).

4.5. ÇOCUĞUN İLGİSİ

Çocukların ilgileri; cinsiyet, yaş ve dönemlerine göre farklılık göstermektedir. Çocukların kitap seçimine olan ilgisi de bunlara bağlı olarak değişebilmektedir.

11- 12 yaşlarında kız ve erkek çocuk arasında oluşan ilgi farklılaşması belirginleşir. Erkekler daha çok sporla, macera romanlarıyla ilgili olurlar. Kız çocukları ise hayalperest ve romantik konulara ilgi duyarlar. Hem kız hem de erkeklerin bu dönemde kelime ve sözcük hazineleri gelişmiştir (Özcan, 2020).

Süper Gazeteciler roman serisinde dört arkadaşın başına gelen olaylar ve macera arayışı içinde olmaları yaş ve gelişim seviyelerinin bir sonucu olmaktadır. Çocuklar giriştikleri olaylarda ilgilerine ve gereksinimlerine uygun hareket etmektedirler. Süper Gazeteciler 3 romanında Elif, yaş ve gelişim düzeyine göre dış görünüşüne önem vermektedir. Manken olmaya ilgi duyan Elif için insanlar tarafından nasıl görüldüğü önem taşımaktadır:

“Kapıyı çaldığında, heyecandan tir tir titriyordu. Onu beğenecekler miydi? Meltem onu güzel bulmuştu ama ya öteki görevliler ?” (Akal, 2021c, s.73).

Çocuklar gelişen teknolojiye ve çağa ilgi duymakta ve merak etmektedirler. Yener oyun CD’sinde çıkan sıkıntıyı halleder. Teknolojik aletler hakkında çevrelerinde bulunan

kişilerden daha iyilerdir. Oyun ve bilgisayar oyunlarına meraklı olmak bu yaş döneminin özelliklerindendir:

“Azmi oyunu kurmaya neden bu kadar meraklıydı acaba? Yener hafızasını zorlayınca, oyunu kendisinin başlatmadığını hatırladı. Bilgisayarın sürücüsüne koymuştu, ama oyunu ona sormadan yüklemeyi Azmi’ydi” (Akal, 2021d, s.144).

Çocuklar, okudukları kitaplardan zevk almak isterler. İlgilerini çeken kitapları okumaktan hoşlanırlar. Yener, Bahar’ın yazmış olduğu kitabın içeriğini beğenmemektedir:

“ ‘Çocuk kitapları bundan daha çok özen ister. Bahar onu hiç beceremezdi!’ diye geçirdi içinden Yener. O güne kadar çok kitap okumuştı, ama Bahar’ın kitapları kadar kötüsüne rastlamamıştı doğrusu” (Akal, 2021d, s.142).

Ergenlik dönemindeki çocuklar karşı cinsten hoşlanmaya başlamaktadırlar. Süper Gazeteciler 4 romanında Evren, Elif’e karşı sevgi beslemektedir. Bu yaş döneminde kız ve erkek çocukları birbirlerinden etkilenmeye ve hoşlanmaya başlarlar. Okul çağı çocuklarında görülen kız -erkek gruplaşmaları bu yıllarda yerini karşı cinsten yakınlaşmalara bırakmaktadır:

“...Onun akıllı ve esprili arkadaşı Elif’i görür görmez konuştuğunu şaşırır, az önce söylediğini bir sonraki konuşmasında değiştirir, hatta zaman zaman saçmalardı bile Buna alışması gerekti...” (Akal, 2021a, s.46).

Ergenlik döneminde çocuklar arasında gruplaşmalar ve gruba ait olma isteği olmaktadır. Gökhan, Süper Gazeteciler tarafından fark edilmek ve dikkat çekmek istemesi örneklendirilmiştir:

“Sonunda beni keşfedeceğinizi biliyordum arkadaşlar. Röportaj için ideal kahramanınızım. İstedığınızı sorun. Havuz problemi. Yerçekimi kuralları. İnsan anatomisi. Özellikle kızlarınki!.. Sonra en manyak cinsel sorunlarınız...Çekinmeyin sorun, sizi engin bilgilerimle aydınlatayım” (Akal, 2021b, s.41).

Elif’in kardeşi Arif yedi yaşındadır. Parkta bulduğu heykeller ilgisini çekmektedir. Onları oyuncak bebek zanneden Arif’in çevresini inceleme isteği ve merak etme gereksinimi örneklendirilmektedir:

“ ‘Ama orda başka bebeklerde vardı. Ben yalnızca bir tanesini aldım. Kimse farkına bile varmaz’ ” (Akal, 2021b, s.110).

Çocukların yaş ve seviyelerine uygun hazırlanmış kitapların resim, içerik ve kapak tasarımları çocukların ilgisini çekebilmektedir. Süper Gazeteciler 3 romanında Sedat Amca'nın elindeki kitabın kapağı çocukların ilgisini çekmektedir. Aynı zamanda içerik olarak macera ve dedektiflik roman konuları da çocukların bu yaş döneminde ilgisini çekmektedir:

“...Sedat Amca'nın elinde, kapağında dolunay resmi olan bir kitap vardı, çocuklar merak ve ilgiyle onu dinliyorlardı” (Akal, 2021c, s.162).

“ ‘Zaten devamını okumak için ikimizin de kardeşine bu kitaptan alması gerekecek. Çok heyecanlı bir dedektiflik romanı, ben daha bitirmediğim için kitabımı kimseye veremem’ ” (Akal, 2021c, s.162).

Süper Gazeteciler 5 romanında çocuklar, aileleriyle ve misafirlerle sohbet etmekten hoşlanmamaktadırlar. Ebeveynlerin konuştuğu konuları ilgi çekici bulmamaktadırlar:

“Evren aslında sadece konuklarla değil, anne ve babasıyla da sohbet etmekten de sıkılıyordu. İki ayrı dünyada gibiydiler....” (Akal, 2021e, s.14).

Romanda çocukların gelişen teknolojiye ve sosyal medyaya olan ilgileri, çağa ayak uydurmaları örneklendirilmektedir:

“ ‘Yok yok, sosyal medya hesapları silinmiştir. Kızlar için dünyanın sonu...’ ” (Akal, 2021e, s.24).

“...Ama o, dedektif olmak değil; sosyal medya ile ilgili bir şeyler yapmak niyetindeydi. Belki önemli bir kurumun medya yöneticisi olurdu ya da birçok kurumun danışmanı...” (Akal, 2021e, s.25).

4.6. DİL VE ANLAM EVRENİ

Dil, zihinsel becerilere bağlı olarak gelişim göstermektedir. Çocukların küçük yaştan itibaren uygun uyaranlarla karşılaşması dil gelişimi açısından önem taşımaktadır. Çocuklara okutulan ninni, masal, bilmece, şiir gibi edebi türler dil gelişiminin desteklenmesi açısından önemli olmaktadır.

Dil gelişimi olgunlaşma ve öğrenmeyle ilişkilidir. Olgunlaşmaya ve hazırbulunuşluğa sahip olan birey dili daha kolay öğrenebilmektedir (Kılınç, 2020).

Temizyürek (2003)'e göre dil gelişimi bedensel ve sosyal gelişim kadar farklılık göstermektedir. Çocuğun hayal dünyasına hitap edebilen, estetik, kelime hazinesine uygun, ana dilini geliştirebilecek özellikte olan eserler; çocuklara hitap eden ninni, masal, hikaye, romanlar, anılar vb. ürünler de çocuk edebiyatı içerisinde değerlendirilmektedir.

Çocuklar için oluşturulan kitaplarda anlatımın sade olmasına, gereksiz ve bayağı sözcüklere yer verilmemesine dikkat edilmelidir. Duruluk, akıcılık gibi unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Çocuk kitaplarında yüklü ve yoğun anlatımlardan kaçınılmalıdır. Çocukların anlamını bilmediği ancak tümce içinde çağrışım yoluyla anlamlandırabileceği kelimelere belirli sayıda yer verilmelidir (Lüle, 2007).

Süper Gazeteciler adlı roman dizisinde Akal, çocukların anlayabileceği sade ve anlaşılır bir dil kullanmaktadır. Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun olarak günlük hayatta kullandıkları sözcüklere de yer vermektedir.

Deyimler ve atasözleri çocukların söz varlığını zenginleştiren çocuk kitaplarında bulunması gereken önemli unsurlardandır. Süper Gazeteciler 1 romanında Aytül Akal deyim ve atasözlerine yer vermektedir: akla karayı seçmek (s. 19), kulak kabartmak (s. 32), dört gözle beklemek (s. 34), kafa yormak (s.56), gafil avlamak (s. 61), yüreği ağzına gelmek (s.120) gibi deyimlerden yararlanılmıştır. Süper Gazeteciler 2 romanında karnı zil çalmak (s. 9), azar ıstırmak (s.10), yelkenleri suya indirmek (s. 11), aslan kesilmek (s. 14), dile getirmek (s. 28) gibi deyimler kitapta yer almaktadır.

Roman dizisinde Türkçe kelimeler ağırlıklı olmakla birlikte yer yer yabancı kelimelere de yer verilmiştir:

“Biz Elif’le bağımsız gazeteci olarak çalışıyoruz. Yani ‘**Freelance**’ diyorlar yöntemimize” (Akal, 2021b, s. 52).

“ ‘Eyvah, bu **muzır** çocuk kime, ne zarar verdi acaba? diye düşünürken, adam son basamağa kadar indi ve Elif’in karşısında durdu’ ” (Akal, 2021b, s.68).

“...Heyecanlı haberleri **paratoner** gibi çeker bu adam!” (Akal, 2021d, s.252).

“Sonunda **dorsenin** kapakları kapandı” (Akal, 2021d, s.262).

“Bu **laubalilik** de nedir gençler?...” (Akal, 2021e, s.28).

Aytül Akal, roman serisinde betimlemelere ve sıfatlara da yer verilmektedir. Okuyucunun metni daha iyi canlandırmasına katkı sunmaktadır:

“...Portmantoda dört askı yeri vardı. Bunlardan ikisi doluydu. Askının birinde kiremit rengi bir yağmurluk, ötekinde karışık renkli balıksırtı bir ceket asılıydı. Köşeye bir şemsiye bırakılmıştı.....” (Akal, 2021a, s.76).

İkilemeler ve benzetmelerde çocukların söz varlığını geliştiren ve çocuk kitaplarında yer edinen diğer unsurlardandır. Aytül Akal’ın kitaplarında yer verdiği bazı ikileme ve benzetmeler şu şekildedir:

“Aldırma, onlar **şapur şapur** öpmek için fırsat kollarlar zaten” (Akal, 2021a, s.10).

“Şimdi parçalar **yavaş yavaş** yerine oturdu” (Akal, 2021a, s.132).

“Selin gülmekten **kesik kesik** konuştu” (Akal, 2021b, s.26).

“Flaş ışığı gözlerini kamaştırınca adamlar boşta bulunup bir anda **çil yavrusu gibi** dağıldılar” (Akal, 2021a, s.80).

“...dala konan **kuşlar gibi**, sessizlikle gürültü arasında bir konup bir uçuyordu sesi” (Akal, 2021b, s.12).

Noktalama ve yazım kurallarına dikkat etmek çocukların Türkçeyi doğru ve anlaşılır bir şekilde benimsemeleri açısından önem taşımaktadır. Roman dizisinde bu kurallara uyulmakla birlikte Süper Gazeteciler 4 romanında saat ve dakikaların arasına nokta konulması gerekirken iki nokta kullanılmıştır:

“Kitapları bu gece saat 10:00’ da yola çıkıyormuş...” (Akal, 2021d, s.254).

Roman serisinde kullanılan soru cümleleri çocuklarda merak uyandırmakta ve anlatımı sürükleyici kılmaktadır:

Nas (2004)’ a göre eserlerin iletisi ne kadar çağdaş ve evrensel olursa olsun otoriter ve öğretici olması metni yavanlaştırabilmektedir. Aytül Akal romanlarında vermek istediği iletileri sezdirerek okuyucuya aktarmaktadır. Roman serisinde, olaylar hakkındaki bilgiler örtük bir biçimde sunulmaktadır. Okuyucunun düşünmesi ve olaylar hakkında fikir yürütmesi sağlanmaktadır. Böylelikle çocukta merak duygusu ve okuma isteği de canlı kılınmıştır.

Akal, insanların mesajlaşırken ünlü harfleri yazmamalarını ve eksik sözcük kullanarak Türkçeyi düzgün kullanmamalarını romanda hissettirmektedir:

“...Aramayı sonlandırıp hemen iletilere geçti. Derstym. Birzdn ararm babış” (Akal, 2021c, s. 57).

Aytül Akal, Süper Gazeteciler 3- Likörlü Çikolata romanında *İnternet* sözcüğü yerine Türkçe olan bilgisunar kelimesini kullanmaktadır. Çocuklarda dil bilincini uyandırmaya ve Türkçe kelime kullanmaya dikkat etmektedir. Yazar, bilgisayar kelimesi yerine bilgisunar kelimesini kullanarak kazandırılmak istenen yeni Türkçe kelimelere de dikkat çekmektedir:

“Bilgisunar ne ya hu?” (Akal, 2021c, s. 55).

“İnternet! Sözcüğünün Türkçesi bilgisunar ya” (Akal, 2021c, s. 55).

Roman serisinde, hareket ve devinim bildiren cümleler fiiller yardımıyla ve cümleler kısa tutularak çocuğun seviyesine uygun oluşturulmuştur. Yer yer devrik cümlelerden faydalanılsa da Türkçenin söz dizimine uygun olarak cümleler kurulmuştur:

“Koşmuyoruz ki Sedat Amca, senin gözün bozuk,” dedi Elif şakacı bir tavırla (Akal, 2021c, s. 59).

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Çocuklar için yazılan edebi metinlerin oluşturulması aşamasında dikkat edilmesi gereken başlıca unsurlar çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliğini yansıtabiliyor olmasıdır. Bu aşamada yazarın, çocuk dünyasına erişebilmesi gerekmektedir. Okuma kültürü gelişmiş bireylerin oluşması için çocukların nitelikli özelliklere sahip eserlerle buluşturulması gerekmektedir. Bu da çocuğun gerçekliğini anlamlandırabilmekle mümkün olmaktadır.

...Her şeyden önemlisi de gereksinimlerine uygun kitapları okuyarak, kendini gerçekleştirebilen, okuma eyleminden mutlu olan çocuklar, yeni okumalar yapmaya da istekli olmaktadır. Okuma kültürü edindirmenin uzun ve birbiriyle ilişkili bir süreci içerdiği düşünüldüğünde, çocuğa göre olan nitelikli yapıtların, okuma alışkanlığı kazandırmanın da temel bir aracı olduğu söylenebilir (Sever, 2006, s. 25).

Temizyürek (2014)'e göre; çocuk kitapları oluşturulurken mutlaka çocukların ihtiyaçlarına dikkat edilmelidir. Kitaplar, çocukların ruhsal ihtiyaçlarını karşılamalı, çocukların ilgileri dahilinde hazırlanmalıdır. Dil gelişimi, sosyal gelişimi ve duygusal gelişimi göz önüne alınmalıdır.

Çocuklar, yaş ve gelişim özelliklerine göre değişim ve gelişim içerisindeyler. Bu durum bilişsel, sosyal, fiziksel açılarından çocuğu etkilemektedir. Çocuğu anlamlandırabilmek için ona bütün olarak yaklaşmamız gerekmektedir. Her açıdan çocuğu tanıyabilmek onun gerçekliğini anlamada kolaylık sağlamaktadır.

Çocuklar için eserler veren yazarların çocuğun seviyesine çıkması gerekmektedir. Bu durum ortaya çıkan eseri daha nitelikli kılmaktadır. Aytül Akal, çocuklar için eserler veren önemli çocuk kitabı yazarlarımızdan biridir. Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler roman dizisindeki 5 eserinin çocuk gerçekliğine uygunluğu incelenmiştir.:

Aytül Akal tarafından yazılan eserlerde çocuk gerçekliği: çocuğun doğası, çocuğun psikolojik gereksinimleri, sosyal gereksinimleri, bakış açısı, ilgisi ve dil ve anlam evreni başlıkları altında incelenmiştir. İncelenen bu eserlerin çocuk gerçekliğine uygun olduğu tespit edilmiştir. Uygunluk tespiti yapılırken alanında uzman öğretmen tarafından incelenmiştir.

Roman serisinin ilk kitabında çocukların işbirliği ve grup içinde hareket edip Süper Gazeteyi çıkarmaları ve bu gazete için röportaj yapacakları ünlü kişi etrafında gelişen maceralar anlatılmaktadır.

Süper Gazeteciler 2 - Parktaki Esrar romanında çocukların belediye başkanı ile röportaj yapıp çocuk parkı yapılması için giriştikleri mücadelede çevreye olan duyarlılıkları ön plana çıkmaktadır.

Serinin üçüncü kitabı olan Likörlü Çikolata romanında çocukların özerk hareket etmeleri ve bazı olayları deneyimleyerek organ mafyasını yakalatmaları anlatılmaktadır.

Süper Gazeteciler 4 - Belalı Davetiye kitabında birlikte hareket etmenin önemi, grup olma, macera arayışı içinde olan gençler eroin satan çeteleri bu sayede yakalamışlardır.

Serinin son kitabı olan Süper Gazeteciler 5 - Son Baskı kitabında eğitimin önemi üzerinde durulmaktadır. Yardımlaşmanın önemi, grup bilinci, sanat ve estetik gereksinimleri üzerinde durulan diğer alt başlıklardır.

'Çocuk gerçekliği' çocuk yazını için vazgeçilmezdir. Çocuğun düş dünyasını, beklentilerini, duygularını, düşüncelerini dikkate alarak yazılan ürünler, çocuklar için zevk aracı, yetişkinler için de çocuk dünyasını anlayabilmede rehberdir...Çocuk gerçekliğini iyi kavramış, çocuğu iyi tanıyan yazarların eserleri hem çocuklar için hem de yetişkinler için önemli kaynaklardır (Çelik ve Fırat, 2020, s. 96).

Çocuk gerçekliği ele alınırken çocuğun doğası ilk alt başlık olmaktadır. Çocuğun doğasını tanımlayabilmek için çocuğun gözüyle dünyayı algılamamız gerekmektedir. Çocuğun doğasını tanımak onun varlığını da kabul etmektir. Çocuklar olayları yaşarken kendi gerçeklikleri içinde algılamaktadırlar. Çocuğun doğası oluşurken aile, okul, ve sosyal ortamı da bu duruma şekil vermektedir. Ayrıca çocuğun yaşı, seviyesi, gelişim düzeyi de önemli olmaktadır. Süper Gazeteciler roman dizisinde çocuğun doğası; Merak, macera, hareket ve heyecan alt başlıklarıyla incelenmiştir. Süper Gazeteciler roman dizisinde çocukların macera içerisinde hareket ettikleri okurda merak uyandıran olayların geçtiği konulara yer verilmiştir. Okuyucuda merak ögesini canlı tutmak için soru cümlelerine başvurulmuştur. Macera ağırlıklı ilerleyen roman dizisinde çocuklar sürekli devingenlik içerisinde bulunmaktadır. Roman karakteriyle özdeşim kuran okur, romana karşı heyecanını sürekli kılmaktadır.

Çocuk gerçekliğinin incelendiği bir diğer başlık çocuğun psikolojik gereksinimleri olmaktadır. Çocuklar öncelikle sevmek ve sevilme ihtiyacına gereksinim duyarlar. Bunu güvende hissetme, başarma, takdir edilme ve estetik ihtiyaçları izlemektedir. Romanlar incelenirken bu başlıklar göz önüne alınmıştır. Roman dizisindeki karakterlerin yaş aralığı 11- 13 arasındadır. Bu yaş döneminde olan çocuklar ergenlik dönemindedirler. Çocukların temel ihtiyaçları bu dönemde de devam etmektedir. Çocukların karakter gelişiminde ve sonrasında hayatlarında gerçekleşen olayların psikolojik gereksinimlerin karşılanmasının payı büyük olmaktadır.

Ergenlik döneminin bir diğer gelişim boyutu da sosyal gelişmedir. Sosyalleşme ilk olarak ailede başlar. Çocukluk döneminde başlayan bu sosyalleşme okul çevresinin oluşmasıyla arkadaş gruplarıyla devam etmektedir (Koç, 2004).

Roman karakterlerinin kendilerine duydukları güven ve çevreleri tarafından sevilip takdir edilmeleri okuyucuya sezdirilmektedir. Roman karakterlerinin sürekli bilme ve öğrenme içerisinde olmaları okuyucuya yansıtılmıştır.

Çocuğun psikolojik gereksinimleri kadar sosyal gereksinimleri de etkili olmaktadır. Çocuğun aileden sonra en çok birlikte olduğu ortam okul ve arkadaş ortamıdır. Çocuğun sosyal bir birey olmasında okul çağı önemli olmaktadır. Süper Gazeteciler roman dizisi sosyal gereksinimler olarak: gruba ait olma, arkadaşlık, sorumluluk, işbirliği, deneyim, özerklik ve duyarlılık alt başlıklarıyla incelenmiştir. Roman dizisinde karakterler Süper Gazete adında bir gazete oluşturmaktadır. İşbirliği ve grup olma duygusu roman dizisinde sık sık hissettirilmektedir. Çocuklar romanda özerk hareket etmektedirler. Bu yaş çocuklarının

gelişim özellikleri romanda yansıtılmaktadır. Çevreye, bireye karşı duyarlı olma, çevrede oluşan sorunlara kayıtsız kalmama romanda hissettirilmektedir.

Süper Gazeteciler roman serisi çocuğun bakış açısı dikkate alınarak oluşturulmuştur. Aytül Akal oluşturduğu karakterlere uygun olarak bakış açıları oluşturmaktadır. Çocuklar yaşları, bakış açıları ve bulundukları döneme göre olayları düşünmekte, analiz etmekte ve sorgulamaktadırlar. Olayları farklı açılardan bakabilmekte ve empati kurabilmektedirler.

Çocukların cinsiyetlerine ve bulundukları döneme göre de ilgileri romanda yer edinmiştir. Erkeklerin macera ve serüven sevmesi, kızların sanatsal şeylere yönelmesi romanda örneklendirilmiştir. Ergenlik dönemine girmekte olan roman karakterlerinin karşı cinse ilgi duyması da romanda yansıtılmaktadır.

Aytül Akal, Süper Gazeteciler roman serisinde dil ve anlam evrenine de gerekli önemi vermektedir. Çocukların anlayabileceği sade bir dil kullanmıştır. Yer yer yabancı kelimelere yer verilmiş olsa da roman dizisinin genelinde yalın bir dil kullanılmaktadır.

Atasözü, deyimler, ikilemeler çocukların söz varlığını zenginleştiren ve geliştiren unsurlardır. Aytül Akal çocukların kelime hazinelerini zenginleştirebilecek bu unsurlara dikkat etmektedir. Romanda çocuklar, Süper Gazete'yi hazırlarken Türkçe kelime kullanmaya dikkat etmekte ve yazım yanlış yapmamaya gayret göstermektedirler.

Yer yer betimlemelere de yer verilmiştir. Çocukların sıfat ve fiil gibi unsurları sezmeleri sağlanmıştır. Cümleler basit tutularak fiil cümlelerinde devingenlik ve hareket unsurları belirtilmiştir.

5.2. Sonuç ve Öneriler

Süper Gazeteciler roman dizisinde incelenen beş romanın çocuk gerçekliğine uygunluğu ile ilgili araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Çocuk kitaplarında çocuk gerçekliğine uygun olarak hazırlanmış eserler nitelikli okur kazanılması açısından önemli olmaktadır.
- Çocuk gerçekliğini kavrayabilmek için yazarın çocuğun dünyasına ulaşabilmesi gerekmektedir.
- Çocuk gerçekliğine uygun olarak oluşturulan eserlerde iletiler örtük olarak sezdirilerek çocuğa verilmelidir.
- Çocuğun yaş ve gelişim düzeyi çocuğun gerçekliğini anlamlandırmamızı sağlayan önemli unsurlardandır.

- Çocuğun aile, sosyal çevresi ve okul hayatında geçirdiği yaşantılar çocuğun gereksinimlerinde rol oynamaktadır.
- Çocuğun bakış açısını yansıtan eserlerde çocuk, roman karakteri ile daha iyi özdeşim kurabilmektedir. Romanda çocuğun ilgileri, bakış açısı sezdirme yoluyla iletilmektedir.
- Türkçeyi doğru kullanmak, çocuğun dil gelişimine katkıda bulunmak, söz varlığını zenginleştirmek açısından edebi eserlerde dikkat edilmesi gereken unsurlardandır.
- Araştırma sonucunda çocuğun doğasında yer alan niteliklere yer vermek, psikolojik ve sosyal gereksinimlerinin farkına varmak, bakış açısı, ilgisi ve dil evrenini zenginleştirmek çocuk kitaplarını nitelikli kılmaktadır. İncelenen roman dizisinde de elde edilen bulgular bu sonuçları desteklemektedir.

Sonuçlardan elde edilen bilgiler doğrultusunda ailelere, öğretmenlere, yazarlara ve ilgili kişilere verilebilecek öneriler şu şekildedir:

- Okuma kültürü kazanmış bireyler yetiştirebilmek için ailelerin, öğretmenlerin nitelikli kitaplar seçmesi gerekmektedir. Çocuk kitaplarında, çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliğine uygun hazırlanmış eserler çocuklara sunulmalıdır.
- Aile, çocuğun psikolojik olarak ihtiyaçlarının karşılandığı en önemli ortamdır. Çocukların kişiliklerinin gelişmesinde oldukça önemli olmaktadır. Aileden sonra çocuğun sosyalleştiği çevre okul ve arkadaş çevresidir. Çocuğun bilinçli yetiştirilmesi gerekmektedir.
- Çocuk kitaplarında yaratılan karakterler aracılığıyla çocuk okur kendi rollerini benimseyebilmektedir. Oluşturulan karakterlerin okurun seviyesine, yaşına ve gerçekliğine uygun hazırlanması gerekmektedir.
- Çocukların Türkçeyi doğru ve etkili kullanmaları sadece Türkçe öğretmenlerinin görevi olmakla kalmamalı çocuk kitabı yazarları da Türkçeyi yalın ve anlaşılır şekilde kullanmaya özen göstermelidirler.
- Çocukların ilgisini çeken macera türündeki eserler arttırılabilir. Bu eserler çocuğun ilgisini canlı tutmakta ve romanı sürükleyici kılmaktadır.

Okullarda öğretmenlerin kitap seçimi yaparken çocuğun bakış açısını, ilgisini yansıtan eserleri seçmesi açısından Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler roman dizisi okutulabilir.

KAYNAKÇA

- Akal, A. (2021a). *Süper Gazeteciler 1*. Ankara: Tudem.
- Akal, A. (2021b). *Süper Gazeteciler 2- Parktaki Esrar*. Ankara: Tudem.
- Akal, A. (2021c). *Süper Gazeteciler 3- Likörlü Çikolata*. Ankara: Tudem.
- Akal, A. (2021d). *Süper Gazeteciler 4- Belalı Davetiye*. Ankara: Tudem.
- Akal, A. (2021e). *Süper Gazeteciler 5- Son Baskı*. Ankara: Tudem.
- Akal, A. https://tr.wikipedia.org/wiki/Ayt%C3%BCI_Akal Erişim Tarihi: 10.12.2021
- Akal, A. <https://www.aytulakal.com/> Erişim Tarihi: 16. 12. 2021
- Akyıldız, H. B. (2016). Çocuk Bakış Açısının Anlatıda Kullanılışı ve İşlevi Üzerine. *Bilig Dergisi*, (78), 95-116. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bilig/issue/48705/619723>
- Altınköprü, T. (2018). *Çocuk Psikolojisi*. Ankara: Hayat Yayınları.
- Aslan, T. (2020). Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarda Hareket Eğitiminin Motor Beceri Gelişimine Etkisinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Bacanlı, H. ve Kurtça, T. T. (2020). Eğitim Psikolojisi Açısından Merak:Genel Bir Değerlendirme. İstanbul University Cerrahpaşa, *HAYEF: Journal of Education*, 17(1), 103- 120. Erişim Adresi: <https://hayefjournal.org/tr/egitim-psikolojisi-acisindan-merak-genel-bir-degerlendirme-13689#>
- Baran, G. (2011). Çocuk Gelişimi. Neriman Aral, Gülen Baran (Ed.). *Çocuk Gelişimine Giriş* içinde (s.16- 57). İstanbul: YA-PA Yayın.

- Baran, G. (2011). Çocuk Gelişimi. Neriman Aral, Gülen Baran (Ed.). *Sosyal Gelişim* içinde (s.226- 262). İstanbul: YA-PA Yayın.
- Çakmaklı, K. (2014). Çocukların Temel İhtiyaçları. İstanbul: Çelik Yayınevi.
- Çalışkan, G. (2014). Nasreddin Hoca Fıkralarında Çocuk Gerçekliği. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çaplı, O. (1970). Çocukların Gençlerin Eğitimi. Ankara: San Matbaası.
- Çat, E.B. (2019). Ergenlerde Heyecan Arayışının Çeşitli Değişkenler Bağlamında İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Çelik, H. ve Fırat, H. (2020). Çocuk Hikaye ve Romanlarında Çocuk Gerçekliği: Sevim Ak Örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(1), 94- 109. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/53329/709001>
- Çer, Erkan. (2016). 0-6 yaş Çocuk Kitaplarında Çocuk Gerçekliği ve Çocuğa Görelik. Ankara: Eğiten Kitap.
- Cüceloğlu, D. (2021). İçimizdeki Çocuk. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Dedeoğlu Orhun, B. (2014). Estetik Kavramı Çerçevesinde Çocuk Edebiyatı. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Çocuk ve ilk Gençlik Edebiyatı Özel Sayısı, VII* (756), 602-607.
- Doğan, S. (2019). Mavisel Yener'in "Dolunay Dedektifleri" Roman Dizisinde Çocuk Gerçekliği. Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Elkind, D. (1993). Images of the young child. Demet Öngen (çev.). Ankara: Çocuk Kültürü Uygulama Araştırma ve Merkezi Yayınları.
- Filliozat, I. (2019). Çocuğun Duygusal Dünyası. İstanbul: PegasusYayınları.
- Fırat, H. (2020). Çocuk Edebiyatında Çocuk Gerçekliği. Bursa: Ekin Basım Yayın.
- Gezici, N. (2020). Çocuk Edebiyatı. Ş. Ceylan (Ed.) *Çocuk edebiyatının tanımı, amacı, işlevi ve tarihçesi* içinde (s. 9). Ankara: EğitenYayıncılık.

- Gökşen, E. N. (1975). Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız. İstanbul: Hikmet- Dava- Çağ Yayınları.
- Gürel, Z., Temizyürek, F. ve Şahbaz, N.K. (2007). Çocuk Edebiyatı. Ankara: Öncü Kitap.
- İşcan, A., Efendioğlu, S., Ada, Ş. (2007). Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Edebi Metinlerin Öğrencilere Estetik Zevk Kazandırmadaki Rolü. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 59- 76. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gopsbad/issue/48544/616279>
- Jean, P. (1988). Çocukta Dünya Tasarımı. İstanbul: Nadir Kitap.
- Kılınç, F. E. (2020). Çocuk Edebiyatı. Ş. Ceylan (Ed.). *Çocuk Edebiyatının çocukların gelişimlerine katkısı* içinde (s. 57-77). Ankara. Eğiten Yayıncılık.
- Kırkincioglu, M. (1999). Çocuk Ruh Sağlığı. İstanbul: Esin Yayınları.
- Koç, Mustafa. (2004). Gelişim Psikolojisi Açısından Ergenlik Dönemi ve Genel Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 231- 238. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erusosbilder/issue/23750/253040>
- Kösme, Y. (2005). Çocuğunuzun Kullanma Kılavuzu Var Mı?. Ankara: Babil Yayıncılık.
- Lüle, E. (2007). Yedi farklı Çocuk Kitabının Çocuk Yazını İlkelerine Uygunluğunun Değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(14), 17-30. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inuefd/issue/8709/108735>
- Nas, Recep. (2004). Örnekleriyle Çocuk Edebiyatı. Bursa: Ezgi Kitabevi Yayınları.
- Oğuzkan, A. F. (2001). Çocuk Edebiyatı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özcan, N. (2020). Çocuk Edebiyatı. Ş. Ceylan (Ed.) *Orta Çocukluk ve Son Çocukluk Döneminde Kitap Seçimi* içinde (s. 101- 119). Ankara: EğitenYayıncılık.

- Özdemir, Y. ve Çok F. (2011). Ergenlikte Özerklik Gelişimi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(36), 152- 164. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/21456/229698>
- Özen, Y. (2015). Sorumluluk Eğitimi. Ankara: Vize Yayıncılık.
- Özmen, H. ve KaraMustafaoğlu, O. (2019). Eğitimde Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, O. (2006). Çocukta Özerk Benlik ve Özgürlük Duygusunun Gelişimi. Sedat Sever (Ed.) *II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu: Gelişmeler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri* içinde (s. 21- 26). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Şahin, H. (2014). Çocukların Psikolojik İhtiyaçları. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Sever, S. (2005). Çocuk ve İlkgençlik Edebiyatı Kurultayı. *Çocukla Yazınsal İletişim* içinde (s. 21- 36). İstanbul: Maltepe Üniversitesi.
- Sever, S. (2017). Çocuk ve Edebiyat. İzmir: Tudem.
- Sever, S. (2019). Çocuk Edebiyatı ve Okuma Kültürü. İzmir: Tudem.
- Şirin, M. R. (1998). 99 Soruda Çocuk Edebiyatı. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şirin, M. R. (2016). Çocuk, Çocukluk ve Çocuk Edebiyatı. İstanbul: Kapı Yayınları.
- TDK. (2009). Türkçe Sözlük. (11. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Temizyürek, F. (2003). Türkçe Öğretiminde Çocuk Edebiyatının Önemi. *TÜBAR*, 13, 161- 167.
- Temizyürek, F. (2014). Çocuk Kitabı Hazırlamadaki Görevimiz Üzerine. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Çocuk ve ilk Gençlik Edebiyatı Özel Sayısı*, VII (756), 244-245.
- Türk Dil Kurumu. (2009). Türkçe Sözlük. (11. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Yardımcı, M. ve Hüseyin T. (2011). Çocuk Edebiyatı. İzmir: Ürün Yayınları.

Yavuzer, H. (2000). Okul Çağı Çocuğu. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yavuzer, H. (2018). Çocuğu Tanımak ve Anlamak. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yavuzer, H. (2019).Çocuk Eğitimi El Kitabı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yavuzer, H. (2020). Çocuk Psikolojisi. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yegen, Ü. (2013). Estetik ve Çocuk Edebiyatı İlişkisi, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 240- 252. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buefad/issue/3812/51103>

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, D. (2016). Popüler Çeviri Çocuk Romanlarının İçerik Bakımından İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (36), 435-466. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sefad/issue/26954/285287>

Yörükoğlu, A. (2019). Çocuk Ruh Sağlığı. İstanbul: Özgür Yayınları.

EKLER

EK 1.

ÖĞRENCİNİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ

Kişisel Bilgiler			
Adı ve Soyadı	Yasenya Sahilli		
E-postası/Web Sayfası			
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce, Arapça		
Uzmanlık Alanı	Türkçe Eğitimi		
Öğrenim Bilgileri			
	Üniversite	Bölüm	Yıl
Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Türkçe Öğretmenliği	2019
Tez Başlığı	Aytül Akal'ın Romanlarında Çocuk Gerçekliği		
Tez Danışmanı	Prof. Dr. Nevin AKKAYA		
Akademik Eserler			
(Makale, kitap, kitap bölümü, bildiri, poster, sergi, konser vb. eserlerden kaynakça yazım kurallarına göre en fazla 10 eser yazılmalıdır.)			
Tezden üretilen yayınlar * ile işaretlenmelidir.			
Alanıyla İlgili Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler			
Alanıyla İlgili Aldığı Ödüller			

EK 2. Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler Roman Serisi

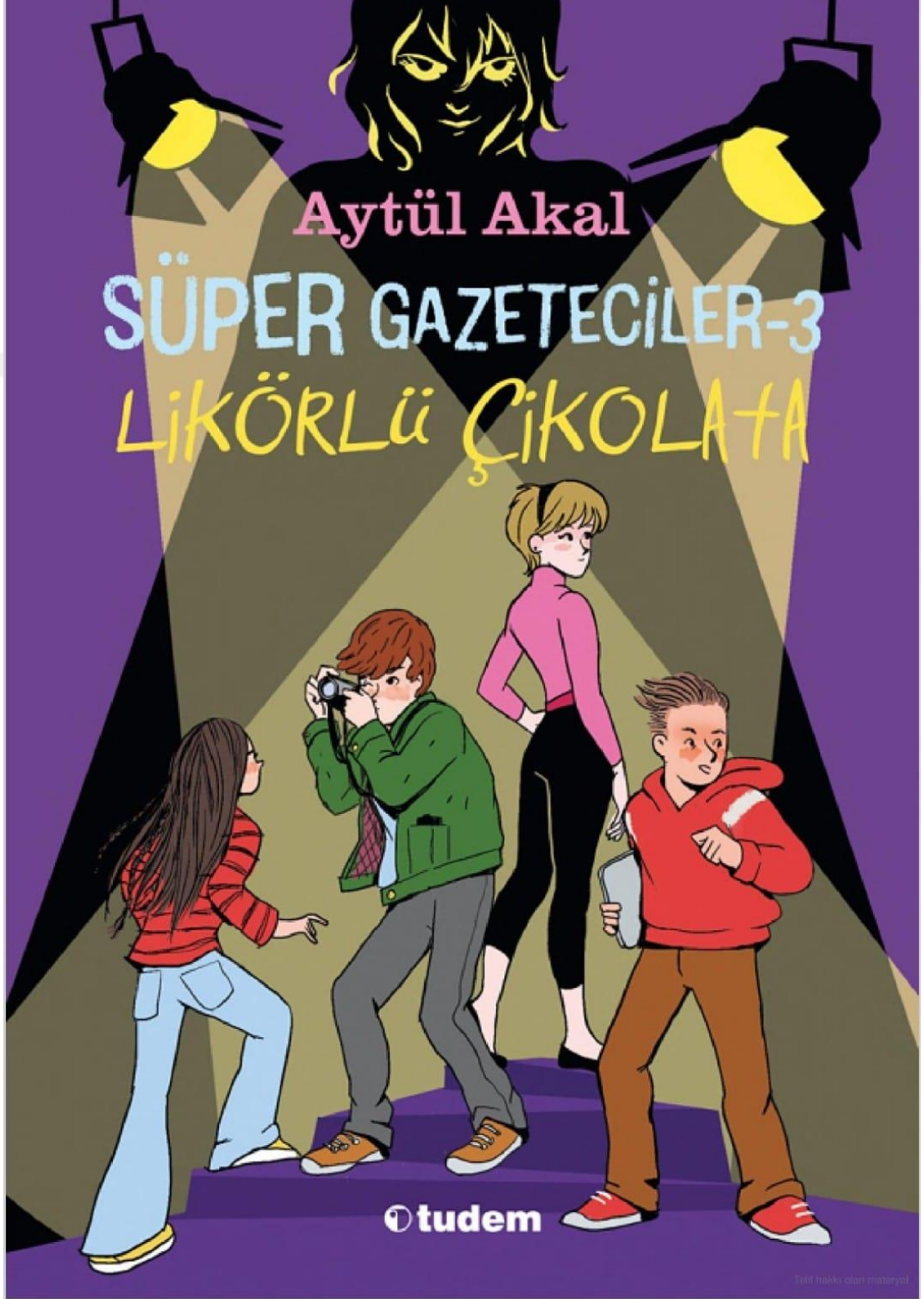
Süper Gazeteciler - 1 kitabı:

Süper Gazeteciler- 2 Parktaki Esrar kitabı:

Süper Gazeteciler- 3 Likörlü Çikolata kitabı:

Süper Gazeteciler- 4 Belalı Davetiye kitabı:

Süper Gazeteciler- 5 Son Baskı kitabı:

